

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
ISPARTA İL MÜDÜRLÜğÜ**

**2025 YILI
ISPARTA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜğÜ
FAALİYET RAPORU**

**2025
(01 OCAK – 31 ARALIK)**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
TABLolar.....	3
ŞEKİLLER.....	7
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	8
I) GENEL BİLGİLER.....	9
A. MİSYON VE VİZYON	10
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	11
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	17
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	17
2. Teşkilat Yapısı.....	18
3. Fiziksel Yapı	19
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	20
5. İnsan Kaynakları	20
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	21
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	22
A. SUNULAN HİZMETLER	23
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü.....	23
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	29
3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	66
4. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü Faaliyetleri	74
5. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	78
6. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	81
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü.....	86
8. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	90
9. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	95
10. Diğer Birimler.....	95
B. MALİ BİLGİLER	97
1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	97
2. Mali Denetim Sonuçları	98
III. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	99
IV. ÖNERİ VE TEDBİRLER	101
V. EK TABLOLAR	99

TABLÖLAR

Tablo 1. Bina Varlığı.....	19
Tablo 2. Araç Durumu	19
Tablo 3. Teknolojik Kaynaklar (adet)	20
Tablo 4. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı.....	20
Tablo 5. Isparta Gıda Üretim, Satış, Toplu Tüketim Verileri	23
Tablo 6. Alo Gıda , Cimer ve İhbar Şikayeti ile Rutin Denetimler.....	24
Tablo 7. Sonuçlarına Göre Numune Sayıları	24
Tablo 8. 174 Alo Gıda Hattı Başvurularının İlçelere Göre Dağılımı.....	24
Tablo 9. Kayıtlı İşletme Sayısı, Denetim Sayısı, Alo Gıda Denetimi.....	25
Tablo 10. Gıda İhracat İşlem Sayısı ve Toplam İhraç Edilen Miktar (Kg.).....	25
Tablo 11. Isparta İli Soğuk Hava Depo Durumu	26
Tablo 12. Tasnifleme ve Paketleme Ünitesi Mevcut Olan Soğuk Hava Deposu.....	26
Tablo 13. Süt Toplama Merkezleri Verileri	27
Tablo 14. Yem Kontrol Faaliyetleri Verileri.....	28
Tablo 15. Satış Belgesi İşlemleri (Tütün ve Alkol)	28
Tablo 16. 2025 Yılı Kaçak Tütün Mamulü Raporları Sayısı	29
Tablo 17. Isparta İli Meyve Üretim Verileri	29
Tablo 18. Isparta İli Tarla Bitkileri Üretim Verileri.....	30
Tablo 19. Isparta İli Sebze Üretim Verileri.....	31
Tablo 20. Isparta İli Süs Bitkileri Üretim Verileri	32
Tablo 21. Isparta İli Örtüaltı Üretim Verileri.....	32
Tablo 22. Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünler.....	33
Tablo 23. Tarla Bitkilerinde Öne Çıkan Ürünler	33
Tablo 24. Sebze Üretiminde Öne Çıkan Ürünler	34
Tablo 25. Süs Bitkileri Üretiminde Öne Çıkan Ürünler.....	34
Tablo 26. Örtüaltı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler	34
Tablo 27. 2025 Yılı İçerisinde Ödenen Tarımsal Desteklemeler.....	35
Tablo 28. ÇKS (Çiftçi Kayıt Sistemi)	35
Tablo 29. Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'nin İşletme Bazlı Dağılımı	36
Tablo 30. Havza Bazında Desteklenecek Ürünlerin Dağılımı	36
Tablo 31. Organik Tarım Statüsünde Üretim Faaliyetleri.....	37
Tablo 32. 2025 Yılı İçerisinde Dağıtım Yapılan Tuzak Listesi	41
Tablo 33. İlçe Bazlı Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Dağılımı.....	41

Tablo 34. 2025 Yılı İlçe Bazlı Karaleke İlan Verileri.....	42
Tablo 35. 2025 Yılı İlçe Bazlı Elma İçkurdu İlan Verileri	43
Tablo 36. 2025 Yılı İlçe Bazlı Bağ Hastalık ve Zararları İlan Verileri.....	43
Tablo 37. Elma Entegre Mücadele Çalışmaları	44
Tablo 38. Kiraz Entegre Mücadele Çalışmaları	44
Tablo 39. Bağ Entegre Mücadele Çalışmaları	44
Tablo 40. Kayısı Entegre Mücadele Çalışmaları	45
Tablo 41. Buğday Entegre Mücadele Çalışmaları	45
Tablo 42. Elma EKÜY Çalışmaları.....	45
Tablo 43. 2025 Yılı Sürvey Çalışmaları.....	46
Tablo 44 İlçe Bazlı Akdeniz Meyve Sineği İstasyon ve Tuzak Verileri.....	47
Tablo 45. Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi kapsamında AMS Tuzak, Delta Çatı, Tabla ve AMS Feromon sayısı.....	48
Tablo 46. Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi Kapsamında Kimyasal Mücadele İlanları	48
Tablo 47. Süne Mücadelesinde Görevli Teknik Personel ve Köy Sayısı.....	49
Tablo 48. Süne Mücadelesi Yapılan Ürünler	49
Tablo 49. Süne Mücadelesi Yapılan İlçeler	49
Tablo 50. Tarla Birimi Çiftçi Eğitim ve Yayım Faaliyetleri İcmali.....	51
Tablo 51. 2025 Yılı Çilek Yetiştiriciliği Çalışmaları	53
Tablo 52. 2025 Yılı Mantar Yetiştiriciliği Çalışmaları;	54
Tablo 53. 2025 yılı Gübre Üretici ve Dağıtıcı Bilgileri	55
Tablo 54.Toprak Analiz Laboratuvarları	56
Tablo 55. Zirai İlaç Bayi verileri.....	57
Tablo 56. Bitki Koruma Ürün Miktarları	57
Tablo 57. 2025 Yılı Isparta İli İnsan Zehirlenme Raporu	58
Tablo 58. Zirai Mücadele Aletleri İmalathanesi	58
Tablo 59. Zirai Mücadele Alet-Makine Bayisi	58
Tablo 60. 2025 Yılı Bitki Koruma Uygulama Belgesi Verilen Çiftçi Sayıları	59
Tablo 61. Hasat Öncesi Ürün Pestisit Denetimi Planı	60
Tablo 62. Tarla Faresi Mücadelesi	62
Tablo 63. 2025 Yılı Yabani Domuz Çalışmalarına Ait Veriler	62
Tablo 64. 2025 Yılı Bitkisel Ürün İhracat Cetveli	63
Tablo 65. 2025 Yılında Sertifikalandırılacak Fidan- Fide ve Üretim Materyalleri Beyan Miktarları.....	65

Tablo 66. 2025 yılında Sertifikalandırılan Fidan- Fide ve Üretim Materyalleri Miktarları.....	65
Tablo 67. Büyükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı	66
Tablo 68. Küçükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı	66
Tablo 69. 2025 Yılı Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi ve Aşılama Sonuçları	67
Tablo 70. Salgın Hastalıklarla Mücadele ve Tazminat Ödemeleri	67
Tablo 71. Hayvanların Kayıt Altına Alınması ve Tescili Çalışmaları ve Hayvan Islah Çalışmaları	68
Tablo 72. Canlı Hayvan ve Hayvansal Maddeler Sevki Alanındaki Çalışmalar (2025).....	68
Tablo 73. Hayvansal Ürünlerde Kalıntı İzleme ve Geri İzleme: 2025.....	69
Tablo 74. İlimizde Mevcut Olan Ruhsatlı Kesimhaneler ve Kapasiteleri.....	69
Tablo 75. 2025 yılı içerisinde Üretilen Et Miktarı	70
Tablo 76. Kıl Keçisinin (1) Halk Elinde Islahı Projesi	71
Tablo 77. Kıl Keçisinin (2) Halk Elinde Islahı Projesi	71
Tablo 78. Pırıt Koyun Irkının (1) Halk Elinde Islahı Projesi	71
Tablo 79. Pırıt Koyun Irkının (2) Halk Elinde Islahı Projesi	71
Tablo 80. 2025 yılı Hayvansal Ürün İhracat Verileri.....	72
Tablo 81. Hayvancılık Desteklemeleri (2025)	72
Tablo 82. 2025 Yılı İçerisinde Yapılan Projeler	73
Tablo 83. Su Ürünleri Yetiştiriciliği ve Avcılığı.....	74
Tablo 84. İlimizdeki Alabalık Yetiştiricilik Tesisleri	74
Tablo 85. İlimizdeki Tıbbi Sülük Yetiştiricilik Tesisleri	75
Tablo 86. Su Ürünleri Desteklemeleri (2024 / 2025 yılı)	75
Tablo 87. Su Ürünleri Denetimlerinde El konulan Av Araçları ve Su Ürünleri.....	76
Tablo 88. Su Ürünleri Avcılık Kontrolü ile Avlak Sahası ve Denetimi	76
Tablo 89. İdari Para Cezaları.....	76
Tablo 90. Su Ürünleri Ruhsat işlemleri.....	77
Tablo 91. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Kapsamındaki Çalışmalar.....	78
Tablo 92. Tarımsal Arazilerin Miras Yolu ile Mülkiyet Devri İstenen Başvuru Sayıları.....	79
Tablo 93. Tarımsal Arazilerin Satış Yolu ile Mülkiyet Devri İstenen Taşınmaz Sayıları	80
Tablo 94. Tevhid, İfraz, Cins Değişikliği, Trampa ve İcra Yoluyla Satışı	80
Tablo 95. Büyük Ovalar	81
Tablo 96. Tarımsal Amaçlı Kooperatifler	81
Tablo 97. Bölgesel Tarım Kooperatifler Birliği.....	82

Tablo 98. Birlikler	82
Tablo 99. Tamamlanan Kooperatif Projeleri.....	83
Tablo 100. 2006-2025 Yıllarına Ait Desteklemeler	83
Tablo 101. KKYDP Ekonomik Yatırımlar ve Altyapı Desteklemeleri	84
Tablo 102. Toplu Basınçlı Sulama (2006-2017)	85
Tablo 103. Kırsal Kalkınma Destek Kalemleri	85
Tablo 104. Mera Çalışması Yapılan Yerleşim Birimi ve Mera Tahditi Yapılan Köy Sayısı	86
Tablo 105. Çalışma Yapılan Mera ve Alan Verileri	86
Tablo 106. Mera Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı.....	87
Tablo 107. 2025 Yılı Yatırım Projeleri	90
Tablo 108. 2025 Yılı İl Özel İdare Projeleri	91
Tablo 109. 2025 Yılı Halk Eğitim Merkezi Kursları	91
Tablo 110. 2025 Yılı İl Gerçekleşme Raporları üçer aylık dönemler halinde Bakanlığımıza bildirilmiştir.....	92
Tablo 111. Isparta İlindeki Tarım Sigortaları Verileri	93
Tablo 112. Isparta İline ait TARSİM Poliçe Bilgileri	93
Tablo 113. Isparta İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu.....	97
Tablo 114. Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım.....	100
Tablo 115. Araç Durumu İlçelere Göre Dağılımı	101
Tablo 116. Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet).....	101
Tablo 117. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı	102

ŞEKİLLER

Şekil 1. Isparta İli Siyasi Haritası	17
--	----

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Tarım sektörü, insanlığın en temel ihtiyacı olan güvenilir gıdaya erişimin ana kaynağı ve yaşamın sürdürülebilirliğinin teminatıdır. Toprağı, suyu ve biyoçeşitliliği merkezine alan bir yaklaşımla; üretimde verimliliği artırmak, sağlıklı ve besleyici gıda arzını kesintisiz kılmak öncelikli hedefimizdir.

Günümüzde küresel ölçekte yaşanan iklim değişikliği ve enerji krizleri, gıda arz güvenliğini stratejik bir mesele haline getirmiştir. Ülkelerin

siyasal ve ekonomik refahının temel taşı olan tarım politikaları, "Türkiye Yüzyılı" vizyonumuzla birlikte daha dirençli ve yenilikçi bir yapıya kavuşmaktadır.

Isparta ilimiz, coğrafi konumu ve ekolojik zenginliğiyle ülkemiz tarımının parlayan yıldızıdır. Türkiye'nin "**Gül Bahçesi**" ve "**Elma Başkenti**" olarak bilinen ilimiz; gül çiçeği, lavanta ve elma üretiminde Türkiye birincisi olmanın gururunu yaşamaktadır. Eğirdir Gölü'nün bereketli havzasında şekillenen tarımsal potansiyelimiz, sadece meyvecilikte değil, tıbbi-aromatik bitkilerde ve su ürünlerinde de ilimizi bir marka haline getirmiştir. Isparta, sahip olduğu bu katma değerle tarım ve sanayinin entegre olduğu, ihracat odaklı büyük bir ekonomi havzası niteliğindedir.

Çalışmalarımızı, Bakanlığımızın "Geleceğimiz Ortak" yaklaşımı çerçevesinde; bitkisel ve hayvansal üretimde kayıtlılığı artırmak, modern sulama sistemlerini yaygınlaştırmak ve dijital tarım uygulamalarını çiftçimizle buluşturmak adına titizlikle yürütüyoruz. Üniversitelerimiz, yerel yönetimlerimiz ve sektör paydaşlarımızla kurduğumuz güçlü iş birliği sayesinde, bilimsel tabanlı ve sürdürülebilir bir tarım ekosistemi hedefliyoruz.

Bu kapsamda; **2025 yılında** üretim planlaması ve su merkezli tarımsal modellerle Isparta tarımını daha ileriye taşıma kararlılığındayız. Kalite odaklı üretim ve kırsal kalkınma hamlelerimizle, üreticimizin refah seviyesini artırmaya ve bölge ekonomisine değer katmaya devam edeceğiz. Cumhurbaşkanımız Sayın **Recep Tayyip ERDOĞAN** liderliğinde, Bakanımız Sayın **İbrahim YUMAKLI** ve Valimiz Sayın **Abdullah ERİN**'in destekleriyle; yeniliklere açık, dayanıklı ve müreffeh bir tarım sektörü inşa etmek için var gücümüzle çalışıyoruz.

Müdürlüğümüzün faaliyetlerini ve projelerini içeren bu **2025 Yılı Faaliyet Raporu**'nu değerli kamuoyunun bilgilerine sunar, Isparta tarımına emek veren tüm mesai arkadaşlarıma, üreticilerimize ve yetiştiricilerimize teşekkür ederim.

Mehmet TUĞRUL

Isparta İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz;

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz;

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz;

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım

Olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Arazi Topplulaştırma ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

olmak üzere 9 şube Müdürlüğü ve 12 İlçe Müdürlüğü tarafından iş ve işlemlerini yürütmektedir.

İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün Görev ve Sorumlulukları

- İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek, İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin
- Çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve

müteşebbisleri yönlendirmek,

- İlın tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. merkezleri yönetmek; özel sektörece kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- Özel sektörece kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

- İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- (Değişik: 15.12.2021 tarihli ve 3685784 sayılı Olur) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, denetim ve kontrol hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.
- Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,
- Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının Geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

- Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,
- Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,
- Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,
- Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,
- Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,
- Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,
- Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
- Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,
- Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.
- Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

- İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,
- Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,
- İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,
- İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak, Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
- Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,
- Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.
- Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.
- Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
- İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,
- Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,
- İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,
- Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,
- İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.
- Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.
- Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.
- (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

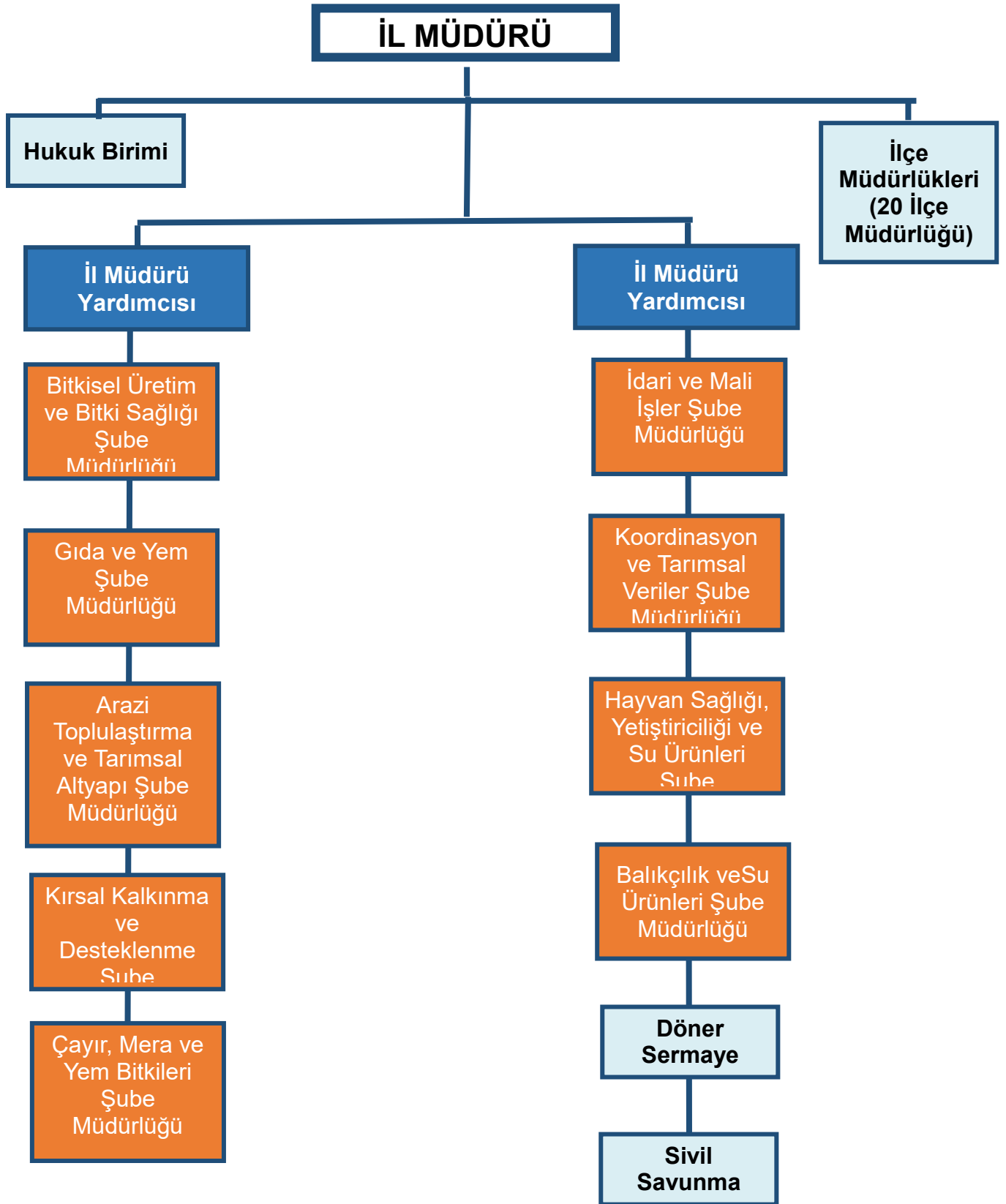
Şekil 1. Isparta İli Siyasi Haritası

Şekil 1. Isparta İli Siyasi Haritası

• Nüfus (TÜİK-2024)	: 446 bin kişi
• Yüzölçümü	: 8.946 bin dekar
○ Orman Alanı (TÜİK)	: 4.766 bin dekar (Yüz ölçümünün %53,28)
○ Toplam Tarım Alanı (TÜİK)	: 2.100 bin dekar (Yüz ölçümünün %23,48)
○ Çayır-Mera Alanı (TÜİK)	: 240 bin dekar (Yüzölçümünün %2,69)
○ Diğer (Yerleşim alanı vb)	: 1.837 bin dekar (Yüz ölçümünün %20,54)
○ Sulamaya Açılan Alan (DSİ)	: 1.196 bin dekar
• Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (2024 TÜİK)	: 176.811 Milyon TL
• Tarımsal Hâsıla (2024 TÜİK)	: 29.206 Milyon TL
• İhracat (TÜİK-2025)	: 23.533 Milyon TL (Yıllık)
• Tarımsal İhracat (TÜİK-2025)	: 8.033 Milyon TL (Yıllık)

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 4, ilçelerde 5 adet olmak üzere toplam 9 adet hizmet binası bulunmaktadır.

Tablo 1. Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Ana Hizmet Binası 1	200	1970	(Hazine, Hükümet Konağı, Belediye, Ticaret Borsası, Kiralama vs.)
	Lojman 20	110	1988	
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası 9	900		
	Lojman 1	90		
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 8) içerisinde verilmektedir.

İl Müdürlüğümüzün merkezde 27, ilçelerde 39 adet olmak üzere toplam 66 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2. Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü	1975-2023	26	11	15	26
Aksu İlçe Müdürlüğü	1997-2020	2	1	1	2
Atabey İlçe Müdürlüğü	1988-1989-1998-2025	4	1	3	4
Eğirdir İlçe Müdürlüğü	1999-2021-2023	4	3	1	4
Gelendost İlçe Müdürlüğü	1998-2024-2025	3	2	1	3
Gönen İlçe Müdürlüğü	2001-2001-2023	3	1	2	3
Keçiborlu İlçe Müdürlüğü	1998-2025-2025	3	2	1	3
Senirkent İlçe Müdürlüğü	1984-1991-1999-2024	4	1	3	4
Sütçüler İlçe Müdürlüğü	1991-1997-2011-2024	4	1	3	4
Şarkikaraağaç İlçe Müdürlüğü	1998-2001-2011-2023	4	1	3	4

Uluborlu İlçe Müdürlüğü	1999-2025	2	1	1	2
Yalvaç İlçe Müdürlüğü	1997-2001-2015-2020-2025	5	2	3	5
Yenişarbademli İlçe Müdürlüğü	2015	1	-	1	1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 9) içerisinde verilmektedir.

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3.Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	230	237	467
Dizüstü Bilgisayar	35	37	72
Tablet Bilgisayar	4		4
Yazıcı	15	48	63
Faks	1	6	7
Fotokopi Makinesi	5	19	24
Projeksiyon Cihazı	8	5	13
Tarayıcı	3	5	8
Telefon	230	85	315
Modem		12	12
Fotoğraf Makinesi	7		7
Kamera	4	5	9
Video		1	1
Yazılım Lisansı			
.....			

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 10) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 480 kişi memur 36 kişi işçi ve 29 kişi 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

ÜN VAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1		1
İl Müdür Yardımcısı	2		2

Şube Müdürü	9		9
İlçe Müdürü	12		12
AVH	3		3
GİH	18	18	36
THS	158	124	282
SHS	39	85	124
YHS	6	5	11
4/B Sözleşmeli	8	21	29
İşçi	26	10	36
Hizmet Alımı (Şoför vb.)			
Toplam	282	263	545

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 11) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde) 7 risk mevcut olup ,24 yeni risk tespit edilmiş,www.iks.tarimorman.gov.tr sistemi üzerinden giriş yapılan bu riskler devam etmektedir.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden 7 uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.
- İl Müdürlüğümüzde 2025 Yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda 3 tespit/öneri yer almaktadır. Söz konusu tespitler için yapılacak faaliyetler denetim birimine bildirilmiştir(denetim yapılması durumunda yazılacaktır.).
- İç kontrol sistemi hakkında 2025 yılı içinde 3 eğitim verilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1.Gıda Üretim, Satış ve Toplu Tüketim Verileri

İlimiz merkezde **358**, ilçelerde **396** olmak üzere toplam **754** gıda üretim işletmesi mevcut olup, bu işletmelerde yapılan toplam **1661** denetim sonucu **221** numune alınmıştır. İl geneli toplam denetçi sayısı **49** kişidir.

İlimiz merkezde **2712**, ilçelerde **1912** olmak üzere toplam **4624** gıda satış ve toplu tüketim yeri mevcut olup, bu işletmelerde yapılan toplam **7639** denetim sonucu **214** numune alınmıştır.

Bu denetimler sonucu **234** gıda işletmesine idari para cezası uygulanmıştır. Ayrıca **3** işletmeye **taklit-tağış** kapsamında yasal işlem uygulanmıştır.

Tablo 5. Isparta Gıda Üretim, Satış, Toplu Tüketim Verileri

İlçeler	Gıda Üretim Yeri			Satış-Toplu Tüketim Yeri		
	Sayısı	Denetim Sayısı*	Numune Sayısı*	Sayısı	Denetim Sayısı*	Numune Sayısı*
Merkez	358	851	108	2712	4676	198
Aksu	4	6	-	52	85	-
Atabey	17	28	-	44	47	-
Eğirdir	72	238	64	375	699	6
Gelendost	36	53	-	156	197	-
Gönen	31	66	24	134	209	-
Keçiborlu	47	110	19	214	345	4
Senirkent	30	42	2	112	116	-
Sütçüler	11	17	-	97	119	-
Şarkikaraağaç	56	92	1	200	406	-
Uluborlu	12	21	3	83	144	-
Yalvaç	79	134	-	430	583	6
Yenişarbademli	1	3	-	15	13	-
Toplam	754	1661	221	4624	7639	214

*Tabloda ilçe denetim ve numune verileri Gıda ve Yem Şube Müdürlüğünce yapılan denetim leri de kapsamaktadır.

Şube Müdürlüğümüzce **755**'i aktif **57**'si pasif olmak üzere **812** gıda işletmesine İşletme Onay Belgesi ve İşletme Kayıt Belgesi tanzim edilmiştir.

1.2. Alo 174 Kapsamında Yapılan Çalışmalar

İl genelinde Alo Gıda, CİMER ve ihbar/şikâyet ile rutin denetimler kapsamında 6.303 adet rutin denetim, 476 adet Alo Gıda şikâyeti, 154 adet CİMER başvurusu ve 1 adet ihbar/şikâyet kaynaklı denetim yapılmıştır.

Tablo 6. Alo Gıda , Cimer ve İhbar Şikayeti ile Rutin Denetimler

Sebeplerine Göre Denetim Sayıları (İl Geneli)			
Alo Gıda Şikayeti	Cimer Şikayeti	Rutin Denetim	İhbar-Şikayet
476	154	6303	1

Numune sonuçlarına göre 373 adet olumlu, 20 adet olumsuz numune tespit edilmiştir.

Tablo 7. Sonuçlarına Göre Numune Sayıları

Sonuçlarına Göre Numune Sayıları	
Olumlu	Olumsuz
373	20

174 Alo Gıda Hattı başvuruları kapsamında il genelinde **530 başvuru** alınmış, bu başvurulara istinaden **53 adet numune** alınmış, **51 adet İPCK** uygulanmış, toplam **2.545.878,00 TL** idari para cezası kesilmiş ve **7 adet savcılığa intikal eden işlem** gerçekleştirilmiştir.

Tablo 8. 174 Alo Gıda Hattı Başvurularının İlçelere Göre Dağılımı

İlçeler	174 Alo Gıda Hattı Başvurularının İlçelere Göre Dağılımı				
	Başvuru- Sayısı	Numune Sayısı	İPCK		Savcılık Sayısı
			Sayısı	Miktarı	
Merkez	454	49	47	2.419.714,00TL	7
Aksu	2	-	-	-	-
Atabey	2	-	-	-	-
Eğirdir	17	3	3	84.088,00TL	-
Gelendost	3	-	-	-	-
Gönen	2	-	-	-	-
Keçiborlu	15	-	-	-	-
Senirkent	8	-	-	-	-
Sütçüler	1	-	-	-	-
Şarkikaraağaç	10	-	-	-	-
Uluborlu	5	-	-	-	-
Yalvaç	11	1	1	42.076,00TL	-
Yenişarbademli	-	-	-	-	-
Toplam	530	53	51	2.545.878,00 TL	7

2025 yılında toplam kayıtlı işletme sayısı **5.666**, denetim sayısı **9.725 dir**. Alo Gıda 174 kapsamında ise **üretim yerlerinde ise 530 adet denetim** gerçekleştirilmiştir.

Tablo 9. Kayıtlı İşletme Sayısı, Denetim Sayısı, Alo Gıda Denetimi

Sektörler	Kayıtlı İşletme Sayısı				Denetim Sayısı				Alo Gıda 174 Denetimi			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Üretim Yerleri	743	750	750	754	2319	2135	2061	1661	324	336	383	530
Satış ve Toplu Tüketim Yerleri	4235	4834	4559	4624	7422	8860	7357	7639				
Kayıt/Onaya Tabi Yem İşletmeleri	227	281	289	288	255	365	402	425				
Toplam	5205	5865	5598	5666	9996	11360	9820	9725	324	336	383	530

1.3. İhracat Kapsamında Yapılan İşlemler

Müdürlüğümüzce Bitkisel Ürünler Genel İhracat Sağlık Sertifikası, AB'ye Kuru Meyve İhracatı Sağlık Sertifikası ve Rusya Federasyonu'na İhracat Sağlık Sertifikası düzenlemede yetkilidir.

2025 yılında **58.6 ton** muhtelif gıda maddesine **1348 adet** İhracat Sağlık Sertifikası tanzim edilmiştir. 2025 yılında **1348** sertifika düzenlenmiş olup, bir sertifika birden fazla ürün grubu için düzenlendiğinden, ürün grubuna göre **1390** sertifika görünmektedir. Rusya Federasyonu'na numune alınarak ihracatı yapılan **427 ton** taze meyve ürünü için **22 adet** Sağlık Sertifikası tanzim edilmiştir (tabloya dahil edilmemiştir).

Tablo 10. Gıda İhracat İşlem Sayısı ve Toplam İhraç Edilen Miktar (Kg.)

Ürün Grubu	Gıda İhracat İşlem Sayısı	Toplam İhraç Edilen Miktar (Kg.)
Alkolsüz İçecek, Meyve Suyu Kons. vb.	505	25.372.495
Aromatik Yağlar ve Aromatik Sular	24	7.579
Çikolata, Kakaolu Ürünler	150	960.870
Taze Meyve Sebze, Meyve Sebze İşleme	671	32.301.090
Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar	11	668
Şekerli Mamuller, Pastacılık Ürünleri	14	9.262
Tahıllar-Baklagiller	5	1.293
Baharat, Bitkisel Çay	5	683
Gıda Katkı Maddeleri-Aromalar	2	51
Kuru Meyve, Kuruyemiş	3	10.622
TOPLAM	1.390*	58.664.613

1.4. Soğuk Hava Depo Durumları

İlimizde **116** adet faal soğuk depo mevcut olup bunların toplam depolama kapasitesi **507.200** tondur.

Tablo 11. Isparta İli Soğuk Hava Depo Durumu

İlçeler	Soğuk Hava Deposu	
	Adet	Kapasitesi
Merkez	3	15000
Aksu	2	8000
Atabey	2	3500
Eğirdir	38	185200
Gelendost	43	179200
Gönen	4	17500
Keçiborlu	2	10000
Senirkent	12	53800
Sütçüler	0	0
Şarkikaraağaç	2	8700
Uluborlu	4	17000
Yalvaç	4	9300
Yenişarbademli	0	0
Toplam	116	507.200

İl genelinde tasnifleme ve paketleme ünitesi bulunan **55 adet soğuk hava deposu** mevcut olup, bu depoların toplam kapasitesi **439.500 tondur**; kapasitenin büyük bölümü **Eğirdir (210.180 ton)** ve **Gelendost (125.520 ton)** ilçelerinde yoğunlaşmaktadır.

Tablo 12. Tasnifleme ve Paketleme Ünitesi Mevcut Olan Soğuk Hava Deposu

İlçeler	Tasnifleme ve Paketleme Ünitesi Mevcut Olan Soğuk Hava Deposu	
	Adet	Kapasitesi (ton)
Merkez	0	0
Aksu	0	0
Atabey	2	4800
Eğirdir	22	210180
Gelendost	17	125520
Gönen	1	3000
Keçiborlu	0	0
Senirkent	9	85500
Sütçüler	0	0
Şarkikaraağaç	1	5500
Uluborlu	3	5000
Yalvaç	0	0
Yenişarbademli	0	0
Toplam	55	439.500

1.5.Süt Toplama Merkezleri

İlimiz genelinde **104** adet süt toplama merkezi mevcut olup, tamamına Müdürlüğümüzce İşletme Onay Belgesi tanzim edilmiştir. İlimizdeki Müdürlüğümüzden Onay Belgesi alan Süt Toplama Merkezlerine süt veren üreticilerinin tamamı Bakanlığımızdan soğutulmuş süt teşvik primum almaktadırlar.

Tablo 13. Süt Toplama Merkezleri Verileri

İlçeler	Süt Toplama Merkezi	
	Adet	Kapasitesi (Ton/Yıl)
Merkez	7	18442
Aksu	1	2448
Atabey	4	10605
Eğirdir	3	2468
Gelendost	5	4180
Gönen	3	2002
Keçiborlu	13	12294,16
Senirkent	4	2575
Sütçüler	-	-
Şarkikaraağaç	31	91518
Uluborlu	-	-
Yalvaç	32	52672,5
Yenişarbademli	-	-
Toplam	104	199.204,66

1.6.Eğitim Çalışmaları

2025 yılında personele yönelik Bakanlığımızca düzenlenen online eğitim çalışmasına Şube Müdürlüğümüzden **31** personel katılmıştır.

Şube Müdürlüğümüz kontrol görevlilerince **154** ilköğretim öğrencisine Okullarda Gıda Güvenliği ve Gıda İsrafı konulu eğitim, süt işleme tesisi çalışanlarından 5 kişiye ve **154** kişiye Gıda okuryazarlığı eğitimi, **38** esnafa Gıda Güvenliği eğitimi, **15** Kooperatif başkanına Etiketleme Yönetmeliği hakkında eğitim verilmiştir.

1.7.Yem Kontrol Faaliyetleri

İlimizde **13**'ü yem üretim tesisi, **275**'i kayda ve onaya tabii ve **116**'sı kayda ve onaya tabii olmayan işletmeler olmak üzere toplam **404** adet yem işletmesi bulunmaktadır. **2025** yılı yem işletmelerinde yapılan **439** denetim sonucunda **48** adet yem numunesi alınmıştır. Yapılan denetimler sonucu **7** adet işletmeye toplam **433.447,00 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

Tablo 14.Yem Kontrol Faaliyetleri Verileri

İlçeler	Yem Üretim Yeri			Yem Satış Yeri			Kayda ve Onaya Tabi Olmayan Yem İşletmesi		
	Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı
Merkez	4	10	9	100	156	17	40	5	1
Aksu	-	-	-	3	4	-	18	4	5
Atabey	1	-	-	6	3	-	6	1	4
Eğirdir	2	4	-	16	22	-	9	3	3
Gelendost	1	3	3	12	17	-	7	-	-
Gönen	2	4	-	5	6	-	4	-	-
Keçiborlu	2	4	1	21	33	-	8	-	-
Senirkent	-	-	-	12	16	-	2	-	-
Sütçüler	-	-	-	8	6	2	5	1	1
Şarkikaraağaç	-	-	-	39	62	-	4	-	-
Uluborlu	-	-	-	3	3	-	1	-	-
Yalvaç	1	3	2	50	69	-	12	-	-
Yenişarbademli	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	13	28	15	275	397	19	116	14	14

1.8.TADB İşlemleri

İl genelinde tütün ve alkol satış belgelerine ilişkin toplam 1.477 işlem gerçekleştirilmiş olup, işlemlerin 803'ü Merkez, 165'i Yalvaç ve 116'sı Eğirdir ilçelerinde yapılmıştır.

Tablo 15. Satış Belgesi İşlemleri (Tütün ve Alkol)

İlçeler	Satış Belgesi İşlem Sayısı
Merkez	803
Aksu	17
Atabey	16
Eğirdir	116
Gelendost	60
Gönen	29
Keçiborlu	70
Senirkent	45
Sütçüler	36
Şarkikaraağaç	85
Uluborlu	26
Yalvaç	165

Yenişarbademli	9
Toplam	1477

Kolluk kuvvetlerince ele geçirilen tütün mamulleri için Müdürlüğümüzden bilirkişi talep edilmesi neticesinde 2025 yılında düzenlenen rapor sayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 16. 2025 Yılı Kaçak Tütün Mamulü Raporları Sayısı

Rapor Türü	Miktar
Ekspertiz Raporu	56 Adet
Değerlendirme Raporu	9 Adet

Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı vb. kurumlardan alınan kaçak alkollü içki bildirimlerine istinaden Şube Müdürlüğümüz kontrol görevlilerince **105** numune için **33** adet ekspertiz raporu ve **7** adet değerlendirme raporu düzenlenmiştir.

1.9. Diğer İş ve İşlemler

2025 yılında da IPARD Projeleri çalışmalarına devam etmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1.Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Meyvecilik

2024 yılı itibarıyla ilimizde meyve üretiminde elma 1.019.904 ton ile açık ara en yüksek üretim miktarına sahip ürün olmuştur. Elma üretimini kayısı (45.341 ton), kiraz (39.128 ton) ve üzüm (25.579 ton) izlerken, diğer meyve türlerinde üretim miktarlarının daha sınırlı düzeylerde kaldığı görülmektedir.

Tablo 17. Isparta İli Meyve Üretim Verileri

Meyvecilik	2023		2024	
Ürün Adı	Alan (dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Alan (dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	213.494	1.169.945	213.209	1.019.904
Kiraz	45.304	46.565	44.627	39.128
Üzüm	36.399	28.346	32.253	25.579
Kayısı	26.241	34.014	29.201	45.341
Ceviz	17.765	4.323	19.172	7.404

Vişne	7.569	11.440	7.273	10.194
Badem	6.825	4.954	6.894	4.798
Erik	5.978	12.521	6.339	11.378
Şeftali	4.447	11.493	4.670	11.495
Armut	3.656	6.817	3.787	6.724
Ayva	2.126	5.008	2.061	4.581
Zeytin	902	343	1.106	268
Nektarin	656	1.918	704	1.945
Çilek	583	973	455	788
Nar	270	716	268	698
Çörek Otu Tohumu	470	51	253	24
Fındık	77	16	74	15
Ahududu	45	34	45	34
İncir	37	89	45	108
Hünnap	40	20	40	20
Kekik	20	6	29	5
Kestane	3	5	27	9
Muşmula	22	101	22	103
Dut	18	175	18	181
Antep Fıstığı	0	0	14	0
Trabzon Hurması	10	23	11	23
Zerdali	100	145	3	140
İğde	0	37	0	41
Kızılcık	0	31	0	31

Tarla Bitkileri

2024 yılı itibarıyla ilimizde tarla bitkileri üretiminde buğday (99.785 ton) ve arpa (89.050 ton) en yüksek üretim miktarına sahip ürünler olmuştur. Yem bitkileri içinde mısır (slaj) 151.537 ton, yonca (yeşil ot) 99.419 ton ve şeker pancarı 115.242 ton ile öne çıkarken, endüstri bitkilerinden yağlık gül 16.804 ton üretim miktarına ulaşmıştır.

Tablo 18. Isparta İli Tarla Bitkileri Üretim Verileri

Tarla Ürün Adı	2023		2024	
	Ekilen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton	Ekilen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton
Buğday	434243	119574	410363	99785
Arpa	415198	106844	395647	89050
Yulaf (Yeşilot)	52660	61665	50348	58279
Aspir	40700	5115	38330	4274
Gül, (Yağlık)	35534	17114	34835	16804
Nohut	32687	4201	31812	3272
Yonca (Yeşilot)	30476	94644	29171	99419
Mısır (Slaj)	26962	143347	28117	151537
Triticale	17785	6625	22646	8292
Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	23313	25631	21650	23838
Şeker Pancarı	23506	144338	20675	115242
Yulaf	16916	5532	17102	4868
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	14738	16343	14448	16728
Haşhaş	13289	403	12632	839
Haşhaş Kapsülü	13289	414	12632	695
Lavanta	8262	2607	8251	2567
Triticale (Yeşilot)	7077	8204	7537	8759
Çavdar	5395	1922	5665	1725

Ayçiçeği (Yağlık)	2937	413	4590	556
Fasulye, Kuru	5217	1038	4088	800
Korunga (Yeşilot)	3535	4532	3545	4636
Mercimek Yeşil	2425	195	2325	68
Fiğ (Adi) Tohumu	2049	350	2030	310
Mısır (Hasıl)	2272	6885	1781	5460
Patates	1488	3231	1430	2845
Mısır	625	285	604	202
Mercimek, Kırmızı	1301	201	516	29
Hayvan Pancarı	530	2502	470	2233
Ayçiçeği (Çerezlik)	241	26	237	27
Börülce	217	19	217	20
Yerfıstığı	130	53	130	53
Susam	100	15	100	15
Acı Bakla	50	6	45	5

Sebzecilik

İlimizde 2024 yılı sonu itibariyle sebze üretiminde **sofralık domates 54.374 ton** ile en yüksek üretim miktarına sahip ürün olmuştur. Bunu **hıyar (12.611 ton)**, **kültür mantarı (10.355 ton)** ve **salçalık domates (5.305 ton)** izlerken, diğer sebze türlerinde üretim miktarlarının daha düşük seviyelerde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 19. Isparta İli Sebze Üretim Verileri

Sebzecilik	2023		2024	
Ürün Adı	Ekillen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton	Ekillen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton
Domates (Sofralık)	6722	51841	6642	54374
Barbunya, (Taze)	8766	11015	6062	7629
Fasulye, (Taze)	4487	4903	2174	2350
Bezelye, (Taze)	2687	4031	2014	2534
Hıyar (Sofralık)	1838	14226	1725	12611
Kuşkonmaz	567	482	1500	1275
Karpuz	1422	4908	1364	4761
Domates (Salçalık)	1207	4963	1235	5305
Kavun	1243	2933	1142	2671
Soğan (Kuru)	1142	1771	1041	1632
Biber (Sivri)	1047	1608	1031	1579
Sarımsak (Kuru)	1332	840	774	374
Patlıcan	544	828	543	825
Biber (Dolmalık)	631	782	537	693
Lahana (Beyaz)	513	1215	526	1249
Bal Kabağı	545	2291	502	2109
Marul (Göbekli)	467	1055	487	1118
Soğan (Taze)	590	729	444	533
Ispanak	400	514	384	491
Prasa	325	560	316	539
Hıyar (Turşuluk)	266	620	273	640
Bamya	287	152	257	135
Biber (Salçalık, Kappa)	291	500	251	429
Biber (Çarlis)	205	310	203	308
Kabak (Sakız)	190	429	182	415
Sarımsak (Taze)	132	77	135	79
Mantar (Kültür)	103	8339	129	10355

Marul (Kıvırcık)	57	87	76	126
Karnabahar	66	116	66	116
Börülce, (Taze)	67	41	65	41
Maydanoz)	62	42	61	40
Turp (Bayır)	50	96	49	93
Lahana (Kırmızı)	30	120	45	180
Acur	46	59	44	56
Tere	44	22	42	21
Nane	40	24	37	22
Havuç	36	90	33	82
Turp (Kırmızı)	22	47	23	46
Bakla, (Taze)	14	12	15	13
Turp (Beyaz)	10	19	10	19
Roka	6	11	6	10
Brokoli	7	8	5	6

Süs Bitkileri

2024 yılı itibarıyla **il genelinde** süs bitkileri üretiminde **kesme gül 15.000.000 adet** ve **kesme karanfil 175.200.000 adet** üretim miktarına ulaşmıştır. Ekili alanlar büyük ölçüde sabit kalmışken, özellikle **kesme gül üretiminde** belirgin bir artış gerçekleşmiştir.

Tablo 20. Isparta İli Süs Bitkileri Üretim Verileri

Süs Bitkileri	2023		2024	
Ürün Adı	Ekilen Alan - Metrekare	Üretim Miktarı - Adet Sayısı	Ekilen Alan - Metrekare	Üretim Miktarı - Adet Sayısı
Gül, Kesme	15000	750000	15000	15000000
Karanfil, Kesme	1426000	171120000	1460000	175200000

Örtüaltı

2024 yılı itibarıyla **il genelinde** örtüaltı sebze üretiminde **plastik sera sofralık domates 37.617 ton** ile en yüksek üretim miktarına ulaşmıştır. Bunu **plastik sera hıyar (10.570 ton)** izlerken, diğer örtüaltı ürünlerinde üretim miktarlarının daha sınırlı düzeylerde kaldığı görülmektedir.

Tablo 21. Isparta İli Örtüaltı Üretim Verileri

Örtüaltı Sebzeler	2023		2024	
Ürün Adı	Ekilen Alan ve Cam Sera - Dekar	Üretim Miktarı ve Cam Sera - Ton	Ekilen Alan ve Cam Sera - Dekar	Üretim Miktarı ve Cam Sera - Ton
Plastik Sera Domates (Sofralık)	2293	35121	2548	37617
Plastik Sera Hıyar (Sofralık)	761	12100	680	10570
Plastik Sera Biber (Sivri)	101	488	101	489
Plastik Sera Marul (Göbekli)	75	305	75	305

Plastik Sera Marul (Kıvırcık)	40	63	40	63
Plastik Fasulye, Taze	21	62	20	56
Plastik Sera Biber (Dolmalık)	12	53	13	58
Cam Sera Marul (Göbekli)	12	29	12	29
Plastik Sera Biber (Çarliston)	5	25	5	26
Plastik Sera Biber (Salçalık, Kapyra)	3	15	4	20
Cam Sera Fasulye, Taze	3	8	3	8
Cam Sera Patlıcan	2	16	2	16
Cam Sera Marul (Kıvırcık)	1	2	1	2
Cam Sera Biber (Sivri)	1	4	1	4

2.2. Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

2024 yılı itibarıyla **il genelinde** meyve üretiminde **elma 1.019.904 ton** ile ilk sırada yer alırken, **kayısı (45.341 ton)**, **kiraz (39.128 ton)** ve **üzüm (25.579 ton)** öne çıkan diğer ürünler olmuştur. **Ceviz üretimi** ise **7.404 ton** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 22. Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünler

Meyvecilik	2023		2024	
Ürün Adı	Alan (dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Alan (dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	213.494	1.169.945	213.209	1.019.904
Kiraz	45.304	46.565	44.627	39.128
Üzüm	36.399	28.346	32.253	25.579
Kayısı	26.241	34.014	29.201	45.341
Ceviz	17.765	4.323	19.172	7.404

2024 yılı itibarıyla **il genelinde** tarla bitkileri üretiminde **buğday 99.785 ton** ve **arpa 89.050 ton** ile en yüksek üretim miktarına sahip ürünler öne çıkmıştır. Bunları **yulaf (yeşil ot) 58.279 ton**, **yağlık gül 16.804 ton** ve **nohut 3.272 ton** izlemiştir.

Tablo 23. Tarla Bitkilerinde Öne Çıkan Ürünler

Tarla	2023		2024	
Ürün Adı	Ekilen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton	Ekilen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton
Buğday	434243	119574	410363	99785
Arpa	415198	106844	395647	89050
Yulaf (Yeşilot)	52660	61665	50348	58279
Aspir	40700	5115	38330	4274
Gül, (Yağlık)	35534	17114	34835	16804
Nohut	32687	4201	31812	3272

2024 yılı üretim verileri incelendiğinde il genelinde sebze üretiminde **sofralık domates 54.374 ton** ile ilk sırada yer almıştır. Bunu **hıyar (12.611 ton)**, **barbunya (7.629 ton)** ve **bezelye (2.534 ton)** izlerken, **kuşkonmaz üretimi 1.275 ton** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24. Sebze Üretiminde Öne Çıkan Ürünler

Sebzecilik	2023		2024	
Ürün Adı	Ekillen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton	Ekillen Alan - Dekar	Üretim Miktarı - Ton
Domates (Sofralık)	6722	51841	6642	54374
Barbunya, (Taze)	8766	11015	6062	7629
Fasulye, (Taze)	4487	4903	2174	2350
Bezelye, (Taze)	2687	4031	2014	2534
Hıyar (Sofralık)	1838	14226	1725	12611
Kuşkonmaz	567	482	1500	1275

2024 yılı üretim verileri dikkate alındığında il genelinde süs bitkileri üretiminde **kesme gül 15.000.000 adet** ve **kesme karanfil 175.200.000 adet** ile öne çıkan ürünler olmuştur.

Tablo 25. Süs Bitkileri Üretiminde Öne Çıkan Ürünler

Süs Bitkileri	2023		2024	
Ürün Adı	Ekilen Alan - Metrekare	Üretim Miktarı - Adet Sayısı	Ekilen Alan - Metrekare	Üretim Miktarı - Adet Sayısı
Gül, Kesme	15000	750000	15000	1500000
Karanfil, Kesme	1426000	171120000	1460000	175200000

2024 yılına ait üretim verileri doğrultusunda il genelinde örtüaltı sebze üretiminde **plastik sera sofralık domates 37.617 ton** ile ilk sırada yer almıştır. Bunu **plastik sera hıyar (10.570 ton)** izlerken, **biber (sivri) 489 ton**, **marul (göbekli) 305 ton** ve **marul (kıvrıcık) 63 ton** üretim miktarlarıyla öne çıkan diğer ürünler oluşturmıştır.

Tablo 26. Örtüaltı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler

Örtüaltı Sebzeler	2023		2024	
Ürün Adı	Ekilen Alan ve Cam Sera - Dekar	Üretim Miktarı ve Cam Sera - Ton	Ekilen Alan ve Cam Sera - Dekar	Üretim Miktarı ve Cam Sera - Ton
Plastik Sera Domates (Sofralık)	2293	35121	2548	37617
Plastik Sera Hıyar (Sofralık)	761	12100	680	10570
Plastik Sera Biber (Sivri)	101	488	101	489
Plastik Sera Marul (Göbekli)	75	305	75	305
Plastik Sera Marul (Kıvrıcık)	40	63	40	63

2.3.Bitkisel Üretim Desteklemeleri

2025 yılı kapsamında il genelinde gerçekleştirilen tarımsal destekleme ödemeleri çerçevesinde 29.180 işletmeye, 2.882.786,366 dekar alan için toplam 237.211.913,90 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. En yüksek ödeme tutarı mazot ve gübre desteği (148.632.890,50 TL) ile hububat, baklagil ve dane mısır fark ödemesi desteği (72.003.928,07 TL) kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 27. 2025 Yılı İçerisinde Ödenen Tarımsal Desteklemeler

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Alanı (da)	Tutarı (TL)
Mazot Gübre Desteği (2024)	22.275	899.021,493	148.632.890,50
Fark Ödemeleri Desteği Yağlı Tohumlu (2024)	30	0	339.815,22
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği (2025)	24	266,054	308.363,30
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği (2025)	1.642	57994,385	7.073.242,49
Lisanslı Depoculuk Desteklemeleri (2024)	2	0	7.710,23
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği (2024)	2	23,846	4.053,82
Hububat, Baklagil ve Dane Mısır Fark Ödemesi Desteği (2024)	2.788	0	72.003.928,07
İyi Tarım Uygulamaları Desteklemesi(2024)	42	12239,925	804.931,13
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği (2024)	1.297	61535,261	2.461.410,44
Küçük Aile İşletmesi Desteği(2024)	185	654,984	130.996,80
Organik Tarım Desteklemesi (2024)	33	1.257,514	151.534,36
Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele (2025)	31	428,156	260104,98
Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele (2024-OKS)	16	168,456	75.805,20
Bombus Arısı Desteklemesi (koloni/adet)(2024)	53	855 (koloni)	85.500,00
Yem Bitkileri Desteklemesi (2024)	751	26.070,852	3.959.468,92
Sertifikalı Fidan Üretim Desteği(2023)	8	1.823.120	911.560,00
Fark Ödemeleri Desteği Zeytinyağı(2024)	1	5,44	598,40
Genel Toplam	29.180	2.882.786,366	237.211.913,90

2015–2025 dönemi ÇKS verileri karşılaştırıldığında il genelinde çiftçi sayısı 20.857’den 21.854’e, parsel sayısı 275.495’ten 285.171’e ve toplam kayıtlı alan 812.604,108 dekardan 958.294,011 dekara yükselmiştir. Bu dönemde özellikle toplam alan büyüklüğünde belirgin bir artış gerçekleşmiştir.

Tablo 28. ÇKS (Çiftçi Kayıt Sistemi)

Yılı	Çiftçi Sayısı	Parsel Sayısı	Toplam Alan (Da)
2015	20.857	275.495	812.604,108
2016	20.852	257.154	824.931,819
2017	21.615	265.610	836.502,845
2018	21.673	269.484	848.574,863
2019	18.859	259.813	826.994,750

2020	19.812	261.564	856.896,319
2021	20.857	245.738	796.016,576
2022	20.007	252.110	813.277,412
2023	20.734	258.663	830.046.265
2024	22.581	282.222	920.280,891
2025	21.854	285.171	958.294,011
2026	17.867	246.534	777.171,718

ÇKS verileri dikkate alındığında il genelinde toplam 40.000 çiftçinin 20.412'si ÇKS 'ye kayıtlı olup, 848.634,574 dekar alan sistem kapsamında yer almaktadır. İşletme başına ortalama arazi büyüklüğü 41,575 dekar ile Türkiye ortalamasının (59 dekar) altında kalırken, ÇKS 'ye kayıtlı ekili alan ildeki toplam tarım arazisinin %40,396'sını oluşturmaktadır.

Tablo 29. Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'nin İşletme Bazlı Dağılımı

Toplam Çiftçi Sayısı	40.000
ÇKS' ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	20.412
ÇKS' ye Kayıtlı Olmayan Çiftçi Sayısı	19.588
ÇKS' ne Kayıtlı Ekili Alan (da)	848.634,574
Ortalama Parsel Büyüklüğü (da)	3,442
İşletme Başına Ortalama Arazi Büyüklüğü (da)	41,575
Türkiye' de İşletme Başına Ortalama Arazi Büyüklüğü (da)	59
ÇKS' ne Kayıtlı Parsel Sayısı	246.534
İşletme Başına Ortalama Parsel Sayısı	12,077
Isparta İli Toplam Tarım Arazi Miktarı (da)	2.100.780
ÇKS'ye kayıtlı toplam ekili alan (%)	40,396

2025–2029 dönemi bitkisel üretim planlaması kapsamında il genelinde havza bazında desteklenecek ürün deseninin ağırlıklı olarak arpa, buğday, aspir ve yem bitkileri etrafında şekillendiği görülmektedir. Birçok havzada bu ürünlere ek olarak ayçiçeği (yağlık), nohut, kuru fasulye ve mercimek desteklenen ürünler arasında yer almaktadır.

Tablo 30. Havza Bazında Desteklenecek Ürünlerin Dağılımı

Havza Adı	2025-2029 Bitkisel Üretim Planlaması Havza Ürün Deseni
Aksu	Arpa, Aspir, Buğday, Kuru Fasulye, Nohut, Yem Bitkileri
Atabey	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Yem Bitkileri
Eğirdir	Arpa, Aspir, Buğday, Kuru Fasulye, Nohut, Yem Bitkileri
Gelendost	Arpa, Aspir, Buğday, Mercimek, Nohut, Yem Bitkileri
Gönen	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Nohut, Yem Bitkileri
Keçiborlu	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Nohut, Yem Bitkileri
Merkez	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Kuru Fasulye, Nohut, Yem Bitkileri

Senirkent	Arpa, Aspir,Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Kuru Fasulye, Nohut, Yem Bitkileri
Sütçüler	Arpa, Aspir, Buğday, Kuru Fasulye, Nohut, Yem Bitkileri
Şarkikaraağaç	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Yem Bitkileri
Uluborlu	Arpa,Aspir, Buğday, Yem Bitkileri
Yalvaç	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Yem Bitkileri
Yenişarbademli	Arpa, Aspir,Buğday, Kuru Fasulye, Yem Bitkileri

2.4.Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Birimi; Organik tarım faaliyetlerinin izlenmesi, müteşebbis, işletme ve satış yerlerinin denetiminin yapılması, Organik Tarım eğitim yayım faaliyetlerinin yürütülmesi konularının da görev yapmaktadır.

2025 yılı içerisinde 11 Piyasa denetimi gerçekleştirilmiştir. Otbis girişleri yapılmıştır. 2025 yılı içerisinde Otbis veri girişleri yapılan 7 üretici ve 212 dekarlık alanda başta gül olmak üzere kayısı, lavanta, aynısefa ve armut bitkisinde organik tarım faaliyeti yapılmaktadır.

Tüketici Bilincini arttırmak amacı ile İlimiz genelinde ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak 173 öğrenciye Organik Tarım Konularında eğitim çalışması düzenlenmiştir.

2025 yılında 2024 Organik Tarım Desteklemesinden faydalanan Organik, Geçiş1, Geçiş 2; 33 üreticiye 1.257,514 dekarlık bir alanda 151.534,36 TL destekleme ödemesinden faydalandırılmıştır.

Yıllar itibariyle OTBİS (Organik Tarım Bilgi Sistemi) kayıtlarına göre; Organik Tarım Statüsünde üretim faaliyetleri aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 31. Organik Tarım Statüsünde Üretim Faaliyetleri

Yıllar	Çiftçi Sayısı (kişi)	Üretim Alanı (da)
2022	25	999,37
2023	38	1020,88
2024	22	960,864
2025	7	221,51

İyi Tarım Uygulamaları (İTU)

İyi Tarım Uygulamaları Birimi İyi Tarım Uygulamaları faaliyetlerinin izlenmesi, müteşebbis, işletme ve satış yerlerinin denetiminin yapılması, İyi Tarım Uygulamaları eğitim yayım faaliyetlerinin yürütülmesi konularının da görev yapmaktadır.

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü" yatırım projeleri kapsamında Bakanlık Projelerinin tedbir ve önceliklerine uygun olarak Bakanlığın gönderdiği ödenek miktarı doğrultusunda “İyi Tarım Uygulamalarında Biyoteknik Mücadelenin Yaygınlaştırılması Projesi”, Projenin yürütüleceği sera büyüklüğüne bağlı olarak biyoteknik mücadele için kullanılacak feromon çubuk tedarigi sağlanmıştır ve üreticilerin seralarda bu çubukları kullanmaları için gerekli tedbirler ve işlemler gerçekleştirilmiştir Bu kapsamda 4 üreticiye 23 dekarlık alanda (örtüaltı domates üretiminde) 2300 adet feromon çubuk dağıtımı yapılmış olup takipleri yapılmıştır.

2025 yılı içerisinde;

Kontrol ve Sertifikasyon kuruluşu belirlenerek, üreticilerle sözleşme yapmaları sağlandı, Tüketici Bilincini artırmak amacı ile İlimiz genelinde ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak 173 öğrenciye İyi Tarım Konularında eğitim çalışması düzenlenmiştir. 2025 yılı içerisinde 11 Piyasa denetimi gerçekleştirilmiştir. Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları tarafından bildirimleri yapılan üreticilere iştirak edilerek yerinde konntrolleri yapılmaktadır. 2025 yılı içerisinde 2024 yılına ait destekleme iş ve işlemleri yürütülmüş olup 42 üreticiye 12.239,925 dekarlık alanda 804.931,13 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2.5.Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Projeler

Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projeleri

2025 Yılı İçin Hazırlanan ve Uygulanan Projeler;

1- Isparta İli Ayçiçeği Üretimini Geliştirme Projesi;

Isparta İli Ayçiçeği Üretimini Geliştirme Projesi 905.227,65 TL bütçesiyle, %75 Bakanlık ve %25 Çiftçi katkısı ile Isparta Merkez, Atabey, Gönen, Keçiborlu, Şarkikaraağaç ve

Yalvaç İlçelerinde 110 çiftçiye 5.400 dekar alanda 2.700 kg ayçiçeği tohumu dağıtımı yapılmıştır.

2- Isparta İli Nohut Üretimini Geliştirme Projesi;

Isparta İli Nohut Üretimini Geliştirme Projesi 1.212.834,00 TL bütçesiyle, %60 Bakanlık ve %40 Çiftçi katkısı ile Isparta Merkez, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Şarkikaraağaç ve Yalvaç İlçelerinde 169 çiftçiye 2.680 dekar alanda 33.500 kg nohut tohumu dağıtımı yapılmıştır.

3- Isparta İli Marul Üretimini Geliştirme Projesi;

Isparta İli Marul Üretimini Geliştirme Projesi, 1.000.000,00 TL bütçesiyle, %75 Bakanlık ve %25 Çiftçi katkısı ile Isparta Merkez, Atabey, Sütçüler ve Yalvaç İlçelerinde 60 çiftçiye 100 dekar alanda 600.000 adet marul fidesi dağıtımı yapılacaktır.

4- Isparta İli Aspir Üretimini Geliştirme Projesi;

Isparta İli Aspir Yetiştiriciliği Projesi 787.421,25 TL bütçesiyle, %60 Bakanlık ve %40 Çiftçi katkısı ile Isparta Merkez, Atabey, Gelendost, Gönen, Şarkikaraağaç ve Yalvaç İlçelerinde 465 çiftçiye 7.500 dekar alanda 37.500 kg aspir tohumu dağıtımı yapılmıştır.

İl Özel İdaresi Tarafından Desteklenen 2025 Yılı Projeleri

1- Yaban Domuzu İle Mücadele,

2025 yılı ödeneği, 120.000 TL

Isparta Merkezinde Kuyruk başına 200 TL olmak üzere 600 adet Yaban domuzu kuyruk bedeli olarak Çiftçiye 120.000,00 TL ödenecektir.

2- Çilek Üretimini Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması,

2025 yılı ödeneği, 1.500.000 TL

1.500.000,00 TL ödenek ayrılmış ancak sertifikalı çilek fidesi temin edilemediğinden proje 2026 yılı bütçesi devredilmiştir.

3- Erken Uyarı Sistemlerinin İdamesi,

2025 yılı ödeneği, 250.000 TL

249.800,00 TL bedel ile 1 adet erken uyarı sistemi ve yedek parça alımları yapılmıştır.

4- Kültür Mantarı retiminin Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması,

2025 yılı deneği, 1.200.000 TL

%50 zel İdare katkısı ve %50 çiftçi katkısı ile Isparta Merkez, Senirkent ve Atabey İlçelerinde 4 adet 72 m2 toplam 288 m2 alanda mantar çadırı ve donanımı temin edilerek kurulumu sağlanmıştır.

5- İlaç Hazırlama ve Atık Toplama niteleri Oluşturulması,

2025 yılı deneği, 675.000 TL

675.000,00 TL denek ayrılmış ve proje çalışmaları devam etmektedir.

İl Müdürlüğümüz Tarafından Desteklenen 2025 Yılı Projeleri

Kuraklığa Karşı Hünnap Yetiştiriciliği Projesi,

Kuraklığa karşı hünnap yetiştiriciliği projesi kapsamında %75 hibe %25 çiftçi desteği ile 50 dekar alan için 2000 adet hünnap fidanı dağıtımı yapılmıştır. Proje Atabey, Gönen, Yalvaç ve Yenişarbademli ilçelerinde uygulanmış ve projeden 15 çiftçi faydalandırılmıştır. Projenin toplam deneği 288.200,00 TL'dir.

2.6.Bitkisel retim ve Bitki Sağlığı Konuları

Meyvecilik Birimi

Bitkisel retim Çalışmaları, Meyve yetiştiriciliği konularında dikimden hasada kadar çiftçilerimize eğitimler verilmiştir.

Bitki Koruma Program Uygulamaları, Müdürlüğümüzce, tarımsal ürünleri hastalıkların, böceklerin, yabancı otların ve benzeri zararlı organizmaların olumsuz etkilerinden korumak, ekonomik kayıpları en az düzeye indirmek, ürün kalitesini yükseltmek amacıyla mücadele programları hazırlanmakta ve bu programlara göre kapsamlı çalışmalar yapılmıştır.

Meyve Hastalık ve Zararlıları, İlimizde başıta elma, kiraz, kayısı, şeftali, erik, ceviz olmak üzere meyvelerin hastalık, zararlı ve yabancı ot mücadelelerinde çiftçilerimiz bilgilendirilmekte ve gerekli uyarılarda bulunmaktadır. Bu kapsamda aşığıdaki tabloda belirtilen zararlılar için

çatı ve feromonlar dağıtılmış yıl içerisinde takibi yapılarak, gerekli olduğu durumlarda çiftçilerimiz uyarılmış ve ilaçlama yapımları sağlanmıştır.

Tablo 32. 2025 Yılı İçerisinde Dağıtım Yapılan Tuzak Listesi

İlçe Adı	Aksu	Atabey	Eğirdir	Gelendost	Gönen	Keçiborlu	Merkez	Senirkent	Sütçüler	Şarkikaraağaç	Uluborlu	Yalvaç	Yenişarbadem İli	TOPLAM
Akdeniz Meyve Sineği	100	100	100	100	100	100	300	100	100	100	100	100	100	1500
Domates Güvesi	100	100	100	100	100	100	300	100	100	100	100	100	100	1500
Doğu Meyve Güvesi	40	40	40	40	40	40	120	40	40	40	40	40	40	600
Elma Gövde Kurdu	40	40	40	40	40	40	120	40	40	40	40	40	40	600
Elma İçkurdu	200	200	500	500	300	200	400	500	200	200	300	500	200	4200
Kiraz Sineği	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	130
Amonyak	10	40	10	10	10	10	30	40	10	10	40	10	10	240
Yazıcı Böcek	5	5	5	5	5	5	40	5	5	5	5	5	5	100
Salkım Güvesi	10	10	20	20	20	30	20	30	20	20	20	80	10	310
Sarı Ağaçkurdu	30	40	40	40	40	60	50	40	40	40	40	40	20	520
Şeftali Filiz Güvesi	20	100	100	100	50	20	350	100	100	20	20	100	20	1100
Yaprak Büken	10	20	20	20	20	10	20	20	10	10	10	20	10	200
Patates Güvesi	5	20	5	5	20	5	80	5	5	20	5	20	5	200
Zeytin Güvesi						75			75					150
Zeytin Sineği						10			10					20
Batı Mısır Kurdu		5			5	5				5		5		25
Sarı Yapışkan Tuzak	100	100	100	100	100	100	100		100	100	100	100	100	1200
Mavi Yapışkan Tuzak	100	100	100	100	100	100	100		100	100	100	100	100	1200
ÇATI (Koli)	8	8	10	10	10	10	16	10	10	8	8	10	8	126

Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri, Zararlı popülasyon yoğunluğunun değişmesinde etkili olan iklim faktörlerini değerlendirip kimyasal mücadelenin gerekli olup olmadığı, gerekiyorsa en uygun ilaçlama zamanına karar vererek, üreticilerin önceden uyarılması, maliyet, enerji ve zaman kaybının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Elmada; Elma Karalekesi ve Elma İç Kurdu ile Bağda; Bağ Salkım Güvesi ve Bağ Mildiyösu konularında elektronik tahmin ve uyarı sistemleri kullanılmaktadır.

Tablo 33. İlçe Bazlı Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Dağılımı

İlçe	Bulunduğu Yerleşim Birimi	Sayısı
Merkez	Büyüköğkçeli	1
Eğirdir	Sorkuncak, Serpil, Ağılıköy, Barla, Yukarı Gökdere, Tepeli, Balkırı	7
Gelendost	Merkez, Yenice, Yeşilköy, Esinyurt, Afşar, Bağlılı, Yaka	7
Gönen	Merkez, Senirce	2

Senirkent	Karip, Büyükkabaca, Gençali, Karaaslan	4
Keçiborlu	Senir, Karakuş	2
Yalvaç	Kumdanlı, Sücüllü, Aşağıkaşıkara	3
Uluborlu	Merkez, İleydağı	2
Atabey	İslamköy	1
Aksu	Merkez	1
Şarkikaraağaç	Çiçekpınar	1
Yenişarbademli	Gölkonak	1
Toplam		32

32 adet tahmin ve erken uyarı sistemimiz mevcuttur. Sistemden alınan verilerin değerlendirilmesiyle Elma ve bağ hastalık ve zararlıları ile mücadele çalışmaları yönlendirilmektedir. Çiftçilerimize ulaşmada ilanların yanında e-mail ve kısa smslerden faydalanılmaktadır.

2025 yılı içerisinde Erken Uyarı Sistemleri, tuzak takipleri ve arazide yapılan gözlemlere dayanılarak yıl içerisinde verilen ilanlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir

Tablo 34. 2025 Yılı İlçe Bazlı Karaleke İlan Verileri

Karaleke İlanı Verilen İlçeler	24.03.2025	02.04.2025	07.04.2025	15.04.2025	26.04.2025	02.05.2025	09.05.2025	15.05.2025	26.05.2025	30.05.2025	16.06.2025	23.07.2025	TOPLAM
Aksu			X	X	X	X			X	X	X	X	8
Atabey	X	X	X	X	X	X	X			X		X	9
Eğirdir	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	10
Gelendost	X	X	X	X	X	X	X			X		X	9
Gönen	X	X	X	X	X	X				X		X	8
Keçiborlu	X	X	X	X	X	X				X		X	8
Merkez	X	X	X	X	X	X				X		X	8
Senirkent	X	X	X	X	X	X				X		X	8
Şarkikaraağaç			X	X	X	X				X	X	X	7
Uluborlu	X	X	X	X	X	X				X		X	8
Yalvaç-Merkez			X	X	X	X				X	X	X	7
Yalvaç-Kumdanlı	X	X	X	X	X	X				X	X	X	9
Yenişarbademli	X	X	X	X	X	X		X		X		X	9

Tablo 35. 2025 Yılı İlçe Bazlı Elma İçkurdu İlan Verileri

Elma İçkurdu İlan Verilen İlçeler	09/05/2025 (Yumurta)	16/05/2025	20/05/2025 (Yumurta)	20/05/2025	30/05/2025	12/06/2025	23/06/2025	04/07/2025	16/07/2025	30/07/2025	11/08/2025	25/08/2025	05/09/2025	TOPLAM
Aksu			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
Atabey	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Eğirdir	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Gelendost	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Gönen	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Keçiborlu	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Merkez	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Senirkent	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Şarkikaraağaç			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
Uluborlu	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Yalvaç-Merkez			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
Yalvaç-Kumdanlı	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
Yenişarbademli	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10

Bağ Hastalık ve Zararlıları, Bağda Mildiyö, Külleme hastalıkları ile Salkım Güvesi zararlıları takip edilerek gerekli uyarılar yapılmaktadır. Diğer bağ hastalık ve zararlılar konusunda da üreticilerimiz yerinde bilgilendirilmektedir. Yalvaç ilçesinde 81, Sütçüler ilçesinde 20 ve Eğirdir ilçesinde 11 bağ üreticisi olmak üzere toplam 112 Bağ üreticisi ile üretim esnasında çiftçilerin karşılaştığı sorunlar üzerine görüşüldü ve çözüm önerileri çiftçiler ile paylaşıldı.

Tablo 36. 2025 Yılı İlçe Bazlı Bağ Hastalık ve Zararlıları İlan Verileri

Hastalık ve Zararlı Adı	İlan Tarihi	İlan verilen İlçeler
Bağlarda Mildiyö, Külleme	21 Mayıs 2025	Tüm ilçeler
Bağlarda Külleme, Salkım Güvesi	23 Haziran 2025	Tüm ilçeler
Bağlarda Külleme, Salkım Güvesi	16 Temmuz 2025	Tüm ilçeler
Bağlarda Külleme, Salkım Güvesi	04 Ağustos 2025	Tüm ilçeler

Entegre Mücadele Çalışmaları, Entegre Mücadele; kültür bitkilerinde zararlı türlerin popülasyon dinamikleri ve çevre ile ilişkilerini dikkate alıp, uygun olan bütün mücadele metotlarını ve tekniklerini uyumlu bir şekilde kullanarak, bunların popülasyonlarını ekonomik zarar seviyesinin altında tutan bir zararlı yönetimi sistemidir. Diğer bir ifade ile bir agro ekosistem içerisinde zararlı popülasyonlarının idare ve yönetim sistemidir.

Entegre mücadele insan sağlığı, çevre ve doğal dengenin de dikkate alınarak kimyasal mücadelenin son çare olarak ele alındığı, sürdürülebilir bir mücadele sistemi olup bu özelliği ile “Entegre Ürün Yönetimi”, “İyi Tarım Uygulamaları” ve “Sürdürülebilir Tarımsal Üretim” in temelini oluşturur.

İlimizde **Elma, Kiraz, Bağ, Kayısı ve Buğday** Entegre mücadele çalışmaları yürütülmektedir

2025 yılı içerisinde 5 ilçede **180** üretici ile **12.100** dekar alanda elma entegre mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

Tablo 37. Elma Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra No	İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
1	Eğirdir	35	1.700	3.400
2	Gelendost	45	2.400	7.200
3	Gönen	35	4.300	8.600
4	Senirkent	30	1.100	3.300
5	Yalvaç	35	2.600	5.200
TOPLAM		180	12.100	27.700

2025 yılı içerisinde 5 ilçede **330** üretici ile **8.360** dekar alanda kiraz entegre mücadele çalışmaları yürütülmektedir. 10-12 Nisan 2025 tarihlerinde meydana gelen zirai don afetinden dolayı yüzde yüzlere varan bir zarar oluşmuştur.

Tablo 38. Kiraz Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra No	İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
1	Atabey	50	660	0
2	Keçiborlu	30	250	0
3	Merkez	55	950	0
4	Senirkent	95	3.250	0
5	Uluborlu	100	3.250	0
TOPLAM		330	8.360	0

2025 yılı içerisinde 5 ilçede **40** üretici ile **638** dekar alanda bağ entegre mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

Tablo 39. Bağ Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra No	İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
1	Merkez	5	100	120
2	Gönen	7	200	240
3	Keçiborlu	5	80	96
4	Senirkent	8	100	120
5	Yalvaç	15	158	190
TOPLAM		40	638	766

2025 yılı içerisinde 2 ilçede **60** üretici ile **1.100** dekar alanda kayısı entegre mücadele çalışmaları yürütülmüştür. 10-12 Nisan 2025 tarihlerinde meydana gelen zirai don afetinden dolayı yüze yüzlere varan bir zarar oluşmuştur.

Tablo 40. Kayısı Entegre Mücadele Çalışmaları

İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Yalvaç	50	800	0
Senirkent	10	300	0

2025 yılı içerisinde 3 ilçede **120** üretici ile **3.060** dekar alanda buğday entegre mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

Tablo 41. Buğday Entegre Mücadele Çalışmaları

İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Merkez	20	600	120
Şarkikaraağaç	50	1230	307
Yalvaç	50	1230	307
TOPLAM	120	3060	734

Entegre ve Kontrollü Üretim Yönetimi (EKÜY) Çalışmaları

Bakanlığımızın misyonu doğrultusunda tarladan sofraya güvenilir gıda, temiz çevre ve sağlıklı toplum için geliştirilmiş bir Entegre Mücadele sistemidir.

EKÜY projelerinde kalıntı riski bulunan ürünlerde ve bölgelerde Entegre Mücadele prensipleri doğrultusunda üretim yapan örnek alanlar oluşturularak, uygulamaların diğer üreticilere tanıtımı için EKÜY Bayrağı ile işaretlenmektedir. Proje kapsamında proje koordinatörleri tarafından üretim sezonu boyunca tarla, bağ, bahçe, sera ziyaretleri yapılarak, üreticilerin uygulamalı eğitimlerle çevre dostu mücadele tekniklerini öğrenmeleri hedeflenmektedir.

Proje kapsamında uygulamaların doğrulanması amacıyla ürünler hasat edilmeden önce pestisit analizine tabi tutulmakta ve kalıntı içermeyen ürünler için sertifika ve logolar verilerek daha iyi koşullarda pazarlanması sağlanmaktadır.

İlimizde **Elma Entegre ve Kontrollü Üretim Yönetimi** çalışmaları yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde; **100** üretici ile **10.000** dekar alanda elma EKÜY çalışmaları yürütülmüştür. Eküy projesi kapsamında; Eğirdir ilçemizde 8 adet, Gelendost ilçemizden 8 adet, Gönen ilçemizden 4 adet, Senirkent ilçemizden 8 adet ve Yalvaç ilçemizden 4 adet olmak üzere toplam 32 adet elma numunesi alınmıştır. Konya İl Gıda Laboratuvar Müdürlüğünde yapılan analizlerde MRL üstü pestisit kalıntısına rastlanmamıştır.

Tablo 42. Elma EKÜY Çalışmaları

İlçe	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı(Ton)
Eğirdir	22	1500	3.000

Gelendost	25	2000	6.000
Gönen	20	2500	5.000
Senirkent	13	1500	4.500
Yalvaç	20	2500	5.000
TOPLAM	100	10.000	23.500

Sürvey Çalışmaları:

Sürvey çalışmalarında meyve ve bağ alanları taranmakta, gerekli tuzaklar asılarak takipleri yapılmaktadır. Şüpheli durumlarda örnekler alınmakta ve ilgili enstitüye gönderilmektedir. Yapılan keşif sürveylerinde tabloda belirtilen etmenlere rastlanılmamıştır.

Tablo 43. 2025 Yılı Sürvey Çalışmaları

Ürün Adı	Sürvey Konusu	Gerçekleşen Sürvey Alanı (da)
Armut	Anoplophora chinensis, Candidatus Phytoplasma pyri, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Halyomorpha halys	253,92
Ceviz	Erschoviella musculana, Peach latent mosaic pelamoviroid, Halyomorpha halys	157,46
Çam	Bursaphelenchus xylophilus, Gibberella circinata	12,00
Domates	Candidatus Liberibacter solanacearum, Lasiopoda spp., Pepino mosaic potyvirus, Phenacoccus solenopsis, Ralstonia solanacearum, Tomato brown rugose fruit tobramovirus (ToBRFV), Tomato spotted wilt tospovirus, Halyomorpha halys	105,86
Kayısı	Ceratitidis capitata, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Plum pox potyvirus, Xylella fastidiosa, Halyomorpha halys	455,22
Kestane	Dryocosmus kuriphilus, Phytophthora ramorum, Halyomorpha halys	9,11
Kiraz	Anoplophora chinensis, Ceratitidis capitata, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Plum pox potyvirus, Xylella fastidiosa, Halyomorpha halys	293,19
Nar	Ceratitidis capitata, Xanthomonas axonopodis pv. Punicae, Halyomorpha halys	25,93
Patates	Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus, Epitrix similaris, Globodera rostochiensis, Globodera pallida, Meloidogyne chitwoodi, Meloidogyne spp., Phthorimaea operculella, Ralstonia solanacearum, Synchytrium endobioticum	41,63
Süs Bitkisi	Anoplophora chinensis, Phenacoccus solenopsis, Xylella fastidiosa	755,00
Üzüm	Candidatus Phytoplasma solani (BN) - Candidatus P.vitis (FD), Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Xylella fastidiosa, Halyomorpha halys	204,37
Hıyar	Dacus ciliatus, Lasiopoda spp.	122,11
Şeftali	Anoplophora chinensis, Ceratitidis capitata, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Plum pox potyvirus, Xylella fastidiosa, Halyomorpha halys	188,29
Elma	Anoplophora chinensis, Drosophila suzuki, Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Halyomorpha halys	406,32
Badem	Monilinia fructicola, Peach latent mosaic pelamoviroid, Plum pox potyvirus, Xylella fastidiosa, Halyomorpha halys	69,51
Karpuz	Acidovorax avenae subsp. Citrulli, Dacus ciliatus	59,13
Mısır	Diabrotica virgifera, Spodoptera frugiperda, Halyomorpha halys	157,10

Kahverengi Kokarca (*Halyomorpha halys*); Ülkemizde son yıllarda çokça duyduğumuz bir istilacı tür olan kahverengi kokarca konusunda ilimizde de sürvey çalışmaları yürütülmüştür. Sürvey çalışmaları doğrultusunda, Eğirdir, Gelendost ve Uluborlu ilçelerimizde 3'er lokasyonda 9 adet kahverengi kokarca tuzakları asılmış ve haftalık iki defa kontrolleri yapılmaktadır. Yapılan tuzak kontrollerinde ve arazi taramalarında belirtilen zararlıya rastlanmamıştır. Ancak okulların açılması ile birlikte il dışından geldiği tahmin edilen 25 Eylül 2025 tarihinde Müdürlüğümüz hizmet binasında 1 adet kahverengi kokarcaya rastlanmıştır. Eğirdir Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından da teyit edilen bu bilgi Bakanlığımız ile de paylaşılmıştır.

28 Mayıs 2025 tarihinde Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile Eğirdir Meyvecilik Araştırma Enstitüsü koordinatörlüğünde 7.000 adet *Trissolcus japonicus* (samuray arısı) salınımı Merkez, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Senirkent, Uluborlu ve Yalvaç ilçelerimizde yapılmıştır.

Akdeniz Meyve Sineği; Akdeniz Meyve Sineği (*Ceratitis capitata*) Turunçgil ve birçok meyve türünde zararlı olup, aynı zamanda Ülkemizde önemli bir karantina etmenidir.

Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi kapsamında ilçelerimize kurulan toplam **30** istasyonda **60** adet tuzak ile zararlının izlenmesine yıl boyu devam edilmiştir

Tablo 44 İlçe Bazlı Akdeniz Meyve Sineği İstasyon ve Tuzak Verileri

S. No	İlçe Adı	İstasyon Sayısı	Tuzak Sayısı
1	Aksu	1	2
2	Atabey	2	4
3	Eğirdir	3	6
4	Gelendost	3	6
5	Gönen	2	4
6	Keçiborlu	2	4
7	Merkez	3	6
8	Senirkent	3	6
9	Sütçüler	3	6
10	Şarkikaraağaç	2	4
11	Uluborlu	2	4
12	Yalvaç	3	6
13	Yenişarbademli	1	2
TOPLAM		30	60

Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi kapsamında il genelinde toplam 60 adet AMS tuzağı, 120 adet delta çatı, 720 adet tabla ve 480 adet AMS feromonu kullanılmıştır.

Tablo 45. Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi kapsamında AMS Tuzak, Delta Çatı, Tabla ve AMS Feromon sayısı

S. No	İlçe Adı	Akdeniz Meyve Sineği			
		AMS Tuzak Sayısı	Delta Çatı	Tabla Sayısı	AMS Feromon
1	Aksu	2	4	24	16
2	Atabey	4	8	48	32
3	Eğirdir	6	12	72	48
4	Gelendost	6	12	72	48
5	Gönen	4	8	48	32
6	Keçiborlu	4	8	48	32
7	Merkez	6	12	72	48
8	Senirkent	6	12	72	48
9	Sütçüler	6	12	72	48
10	Şarkikaraağaç	4	8	48	32
11	Uluborlu	4	8	48	32
12	Yalvaç	6	12	72	48
13	Yenişarbademli	2	4	24	16
TOPLAM		60	120	720	480

Aşağıdaki tabloda belirtilen tarihlerde Kimyasal Mücadele ilanları verilmiştir.

Tablo 46. Akdeniz Meyve Sineği İzleme Projesi Kapsamında Kimyasal Mücadele İlanları

Zararlı Adı	İlan Tarihi	İlan verilen İlçeler
Akdeniz Meyve Sineği	25 Temmuz 2025	Isparta-Merkez, Eğirdir, Keçiborlu, Sütçüler, Uluborlu, Gönen
Akdeniz Meyve Sineği	08 Ağustos 2025	Isparta Merkez, Atabey, Eğirdir, Gönen, Keçiborlu, Uluborlu, Senirkent, Sütçüler, Yalvaç (Kumdanlı)
Akdeniz Meyve Sineği	25 Ağustos 2025	Isparta Merkez, Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Uluborlu, Sütçüler, Senirkent, Yalvaç (Kumdanlı), Yenişarbademli
Akdeniz Meyve Sineği	05 Eylül 2025	Tüm ilçeler

Akdeniz Meyve Sineği mücadelesinde çiftçilerimize biyoteknik mücadele uygulamaları konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

Tarla Birimi

Hububat, ekimden hasada kadar çiftçilerimize eğitimler verilmektedir. Hububatta Rastık ve Sürme hastalıklarına, Ekin Kambur Böceği, Ekin Güvesi, Hububat Hortumlu Böceği zararlılarına ve hububat tarlalarında geniş yapraklı yabancı otlarla mücadele konularında çiftçilerimize gerekli bilgilendirmeler ve uyarılar yapılmaktadır.

Tablo 47. Sne Mücadelesinde Görevli Teknik Personel ve Köy Sayısı

Ekip Sayısı	6
Teknik Personel Sayısı	13
Köy Sayısı	25

Sne mücadelesi kapsamında il genelinde hububat ekim alanı **541.796 dekar**, bu alan içinde **buğday ekim alanı 281.464 dekar** olarak belirlenmiş; **200.000 dekar alanda** kıymetlendirme srveyi gerçekleştirilmiştir

Tablo 48. Sne Mücadelesi Yapılan rnler

rn cinsi	Alan (da)
Hububat ekim Alanı(da)	541.796
Buğday Ekim Alanı(da)	281.464
Kıymetlendirme Sürvey alanı (da)	200.000

Sne mücadelesi kapsamında il genelinde en geniş mücadele alanı **Yalvaç'ta 70.000 dekar** olarak belirlenmiş olup, bunu **şarkikaraağ 50.000 dekar** ve **Keçiborlu 30.000 dekar** izlemektedir. Toplamda **200.000 dekar alanda** sne mücadelesi yrtlmştir.

Tablo 49. Sne Mücadelesi Yapılan İlçeler

İlçeler	Alan (da)
Merkez	20.000
Atabey	10.000
Gönen	20.000
Keçiborlu	30.000
şarkikaraağ	50.000
Yalvaç	70.000
Toplam	200.000

Merkez 20.000 da, Atabey 10.000 da, Gönen 20.000 da, Keçiborlu 30.000 da, şarkikaraağ 50.000 da ve Yalvaç 70.000 da olmak üzere toplam 200.000 da alanda sne sürvey çalışmaları yapılmış, mücadeleye gerek duyulmamıştır.

Yemeklik Baklagil, Ekimden hasada kadar çiftçilerimize eğitimler verilmektedir. İlimizde yemeklik baklagiller olarak en çok nohut yetiştirilmektedir. Nohudun en önemli hastalığı Antraknoz, önemli zararlılardan biri Yeşilkurt ve yabancı ottur. Yalvaç, şarkikaraağ ve Gelendost ilçelerimizde hastalık zararlı ve yabancı otlarla mücadele konularında çiftçilerimize gerekli bilgilendirmeler ve uyarılar yapılmıştır.

Yağ Gülü, Dikimden hasada kadar çiftçilerimize eğitimler verilmektedir. En önemli hastalıkları olan Pas ve külleme ile koşnil, yaprak biti, gül filizarısı, gül filizburgusu, gül hortumlu ve makas böceği konularında üreticiler bilgilendirilmiştir.

Tarla Demonstrasyonları

BATEM, Ankara Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eskişehir Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından ıslah edilen 16 ekmeklik buğday, 1 makarnalık buğday, 1 tritikale, 6 arpa, 3 nohut çeşidi ile, Merkez Bozanönü Köyü, Yalvaç İleği ve Kuyucak Köyleri, Atabey Onaç ve Yeni Mevkileri, Şarkikaraağaç Çeltik Köyü'nde toplam 6 üreticiye dağıtım yapılarak, toplam 143 da alanda kurulmuş olan demonstrasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

Biçerdöver Kontrolleri

İlimizde biçerdöverle hububat hasadı; Uygulama talimatı ve Valilik tebliği doğrultusunda ilçeler dâhil ilimizde 35 adet teknik personelin görevlendirmesi yapılmıştır.

Konunun farkındalığının artırılması amacıyla basın metni ve liflet hazırlanmış, köy muhtarlıkları ve ilgili kurumlara gerekli yazışmalar yapılmıştır. 84 köyde 134 adet biçerdöver kontrolü yapılmıştır. İlçelerden gelen biçerdöver kontrol formları düzenlenerek il geneli bilgileri Genel Müdürlüğe gönderilmiştir. İlde müsaade edilebilir kayıp oranı % 3 olarak belirlenmişken, 2025 yılı kayıp oranı gerçekleşmesi % 1,28'dir. Biçerdöverle hasat edilen buğday miktarı 64.262,50 ton, Arpa miktarı 55.977,0 ton, tritikale 4.198,25 ton, yulaf 90 ton, aspir 375 ton olmuştur.

Anız Yakılmasının Önlenmesi

İlimizde anız yakılmasının önlenmesi amacıyla, hazırlanan valilik genelgesi doğrultusunda ilçeler dâhil ilimizde 33 adet teknik personelin görevlendirmesi yapılmıştır.

Anız yakılmasının önlenmesi amacıyla basın metni ve liflet hazırlanmış, köy muhtarlıkları ve ilgili kurumlara gerekli yazışmalar yapılmıştır. 582 çiftçi mektubu ve 30 liflet dağıtımı yapılmıştır. Anız yakılmasının önlenmesi konulu 47 çiftçi toplantısı yapılmış, 781 çiftçi toplantılara katılım sağlamıştır. İlde 30 ilçe veya köyde 68 anız yakılması olayı gerçekleşmiş, 30 da çalılık, 100 da hasat edilmiş arazi, 230da buğday, 853,5 da arpa üretim alanı ile 82 adet

kiraz, 30 adet elma, 70 adet armut, 9 ceviz ve 5 adet erik ağacı zarar görmüştür. Anız yakılması sonucunda İlde meydana gelen toplam maddi zararların tahmini/ortalama parasal değeri 1.454.000 TL ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne anız yakanlara toplam uygulanan cezai işlem sayısı 0'dır.

Kaçak Kenevir Üretimi

Kaçak üretim yapılan kenevir bitkisinin takibi ve yıllık raporu tanzim edilerek, altı aylık dönemler halinde Bakanlığımıza gönderilmiştir.

12 ay içerisinde il merkezinde tespiti yapılan 12 kök kenevir bitkisi jandarma ekipleri ile birlikte imha edilmiştir.

Tarla Birimi Eğitimleri

- ❖ Tarla Bitkileri Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele
- ❖ Gül ve Lavanta Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele
- ❖ Bağ Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele
- ❖ Sertifikalı tohum kullanmanın önemi
- ❖ Yemelik dane baklagillerin önemi
- ❖ Biçerdöver kayıp oranlarının azaltılması tedbirleri
- ❖ Münavebeli ekim
- ❖ Buğday Entegre Mücadele
- ❖ Anız yakmanın zararları, konularında bilgi verilmiştir.

Tablo 50. Tarla Birimi Çiftçi Eğitim ve Yayın Faaliyetleri İcmali

Eğitimler	Faaliyet Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Çiftçi Toplantıları	5	61
Demonstrasyonlar	6	6
Tarla Kontrolleri	40	25
Faaliyet/Çiftçi Toplamı	51	92

Örtüaltı ve Sebzecilik Birimi

İlimizde yoğun olarak örtüaltı ve açıkta sebzecilik her geçen yıl gelişmekte olup özellikle örtü altında Merkez Deregümü, Yakaören, Büyükgökçeli, Küçükgökçeli, Kuleönü de örtü altı alanları artmaktadır. Atabey, Sütçüler, Yalvaç, ilçe merkezi ve köylerinde de örtüaltı alanları artmaktadır.

Yapılan sürvey çalışmaları, arazi kontrolleri, işletme ziyaretleri ve ifti toplantıları sonucunda edinilen bilgilere göre toplam 54.400 dekar alanda sebze yetiştiriciliği, 5.400 dekar alanda da rtaltı üretimi yapılmaktadır.

Bu alanlarda çoğunlukla domates, biber, patlıcan, marul ve hıyar yetiştiriciliği yapılmaktadır. Az miktarda da diğer sebzeler yetiştirilmektedir. İlimizde toplam 3.650 da alanda rtaltı sebze üretimi yapılmakta olup, Merkez Deregümü ve nr bölgelerinde 1.750 dekar alanda Süs bitkileri yetiştiriciliği (karanfil) yapılmaktadır. Yıllar itibariyle bakıldığın da karanfil yetiştiriciliği artan bir seyir halinde devam ettiği görülmektedir.

Sebze yetiştiriciliği konularında dikimden hasada kadar çiftçilerimize eğitimler verilmektedir.

Kapalı Ortamda Bitkisel retim Kayıt Sistemi

16 Mart 2024 tarihli ve 32491 sayılı Kapalı Ortamda Bitkisel retim Kayıt Sistemi Yönetmeliğine göre; yeni kurulan seraların kayıtları ve kurulu olan seraların güncelleme işlemleri birimimiz tarafından devam etmektedir.

Ayrıca yerinde tespit edilen mantar işletmelerinin kayıt ve güncelleme işlemleri tebliğ hükümleri kapsamında gerçekleştirmekte olup; bu işletmelere geçici kayıt belgesi düzenlenmektedir.2025 yılı içerisinde 12 adet mantar işletmesinin yerinde tespit çalışmaları yapılarak Geçici Kayıt Belgesi düzenlenmiştir.

2025 Yılı içerisinde 118 adet Kapalı Ortamda Bitkisel retim yeni kayıt dosyası teslim alınmış ve yerinde tespit ve ölçümleri gerçekleştirilerek TBS üzerinden kayıt işlemleri gerçekleştirilmiş, sisteme kayıt altına alınmıştır. Ayrıca 2025 içerisinde 13 rtaltı üretimi yapan üretici güncelleme dosyası teslim alınmış, TBS Sistemi üzerinden güncelleme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

26.09.2024 tarih ve 32674 sayılı Resmi Gaztede yayımlanarak yürürlüğe giren Bitkisel retime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere deme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/31) kapsamında başvurular değerlendirilmiş olup;İlçe Düzeyinde hazırlanan kesin icmaller Bitkisel retim Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Sebze Hastalık ve Zararlıları Birimi

Programımızda yer alan, domates güvesi, domates mildiyöü, domates pas akarı, erken yaprak yanıklığı, patlıcanlarda külleme, kabakgillerde külleme ve mildiyö, patates böceği, yaprak bitleri, kırmızı örümcekler konularında bireysel üretici ziyaretlerinde bilgilendirilmeler yapılmaktadır.

Patates Hastalık ve Zararlıları Sürveyler

- ❖ Bakteriyel Solgunluk ve Patates Kahverengi Çürüklüğü (34 dekar)
- ❖ *Epitrix Similaris* (34 dekar)
- ❖ Patates Halkalı Çürüklüğü (34 dekar)
- ❖ Patates Kök Ur Nematodları (34 dekar)
- ❖ Patates Siğili (34 dekar)
- ❖ Patateste Kist Nematodu (34 dekar)
- ❖ Patates Güvesi (34 dekar)

Yukarıda adı geçen hastalık, zararlılar ve nematodlarla ilgili vejetatif dönemde, hasat esnasında üretimin yoğun olarak yapıldığı alanlarda ve depo alanlarında Sürvey çalışmaları devam edilmiştir. Sürveyler sonucunda herhangi bir etmene rastlanmamıştır. Patates güvesi tuzakları asılmış ve kontroller yapılmıştır.

Çilek Yetiştiriciliği Çalışmaları

Tablo 51. 2025 Yılı Çilek Yetiştiriciliği Çalışmaları

Üretim Yerleri	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (ton)
Aksu (Merkez, Karağı, Koçular, Yılanlı)	50	150
Atabey (İslamköy)	5	15
Eğirdir	10	30
Gelendost (Merkez)	5	15
Gönen (Merkez)	5	15
Merkez (Darıören, Kuleönü, Yakaören, Deregümü, Gelincik)	100	300
Uluborlu (Merkez, Küçükkabaca)	2	6
Senirkent	-	-
Sütçüler	10	300
Şarkikaraağaç (Arak, Beyköy, Çarıkisaraylar, Köprü, Aşağıdinek)	50	150
Yalvaç (Merkez, Bahtiyar, Koruyaka)	40	120
Yenişarbademli	60	180
Toplam	337	1011

İl genelinde çilek dikili alan 337 dekara ulaşmıştır.

Mantar Yetiştiriciliği Çalışmaları;

Isparta genelinde günlük ortalama 28-30 ton olmak üzere yıllık ortalama 9.940 ton mantar üretimi gerçekleştirilmektedir.

Tablo 52. 2025 Yılı Mantar Yetiştiriciliği Çalışmaları;

Üretim Yerleri	Kültür Mantarı		İstiridye Mantarı		Genel toplam	
	Üretim Alanı (m ²)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (m ²)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (m ²)	Üretim Miktarı (Ton)
Aksu (Karağı)	640	53	0	0	640	53
Atabey (Merkez ve İslamköy)	4.110	347	0	0	4.110	347
Eğirdir (Serpil, Sarıdris, Eyüpler, Balkırı, Yuvalı, Tepeli, Çayköy, Ağlıköy, Sevinçbey, Yukarıgökdere, Kırıntı,)	64.000	5.414	700	45	64.700	5.459
Gelendost (Merkez, Esinyurt, Hacılar)	8.240	572	240	11	8.480	583
Keçiborlu (Kılıç)	1.385	120	70	5	1.455	125
Merkez (Merkez, Büyükgöçeli, Kuleönü, Deregümü, Sav, Kayı, Yakaören)	33.750	2.838	0	0	33.750	2.838
Senirkent (Merkez, Garip, Gençali, Büyükkabaca)	3.000	252	0	0	3.000	252
Uluborlu	575	48	0	0	575	48
Yalvaç (Ayvalı)	275	20	0	0	275	20
Sütçüler (Yeşilyurt)	360	16	0	0	360	16
Gönen (Merkez, Gölbaşı)	3.150	199	0	0	3.150	199
Toplam	119.485	9.879	1010	61	120.495	9.940

Gübre Birimi

İlimiz merkez ve ilçelerimizde toplam **161** adet gübre bayisi ve **14** adet gübre üreticisi bulunmaktadır. Üreticilerin 5 adedi fason üretim yaparken, 1 adedi ithalatçı olarak faaliyet göstermektedir.

Gübre bayilerinin yıl içerisinde denetim ve kontrolleri İl Merkezinde Şube Müdürlüğümüz tarafından ilçelerde İlçe Müdürlüğü elemanları tarafından yapılmaktadır. Denetimlerimiz ürün denetimi, ürüne ait tescil, lisans, etiket denetimi, karekod, barkod denetimi şeklinde yapılırken, Bakanlığımız tarafından belirlenen yıllık kontrol ve numune alma programına göre numuneler analize tabi tutularak içerik denetimleri yapılmaktadır. Bunlardan başka alınan şikâyetlere göre takip ve denetimlerimiz devam etmektedir. Patlayıcı özellik gösteren azotlu gübreler içerisinde zerk edilen DNA içerik analizleri Gübre Takip Sistemini yürüten Duygu Havacılık A.Ş. tarafından Şube Müdürlüğümüz işbirliği ile yürütülmektedir.

Tablo 53. 2025 yılı Gübre Üretici ve Dağıtıcı Bilgileri

İlçe Adı	Gübre Üretici Sayısı	Gübre Bayi Sayısı	Denetlenen ürün sayısı
Aksu	-	4	8
Atabey	1	2	4
Eğirdir	-	24	228
Gelendost	1 (ithalatçı)	13	41
Gönen	2	4	14
Keçiborlu	1	8	54
Senirkent	1	19	28
Sütçüler	-	-	-
Şarkikaraağaç	-	12	188
Uluborlu	1	8	79
Yalvaç	1	27	277
Yenişarbademli	-	1	6
Merkez	6 (5 adedi fason)	39	343
Toplam	14	161	1270

Not: (01 Ocak-31 Aralık 2025 arası)

09 Haziran 2021 tarih ve 31506 sayılı Resmi Gazetede Gübrelerin piyasa gözetim ve denetim yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik yayımlanmıştır. Yönetmelik gübre satışı yapan kişi ve kuruluşlara Gübre Dağıtıcılık Belgesi alma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu yönetmelik hükümlerine göre il ve ilçelerimiz dâhil 161 dağıtıcımız aktif haldedir.

06 Nisan 2017 tarih 30030 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2017/17 nolu tebliğ ile piyasaya arz edilen gübrelerin paketleme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanması amaçlanmıştır.

Gübrelerin paketleme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen "Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ" (Tebliğ No: 2017/17) 6 Nisan 2017 tarih ve 30030 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sistem, bütün gübrelerde ambalaj içerisini DNA Barkod, ambalaj dışını da karekod ile etiketleyerek kimliklendirecek şekilde tasarlanmıştır.

Bakanlığımızdan lisans sahibi gübre üreticisi veya ithalatçısı firmalarca piyasaya arz edilecek tüm gübrelerin satış ve sevk işlemleri 01.07.2018 tarihinden itibaren Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden DNA Barkodlu karekodlu veya karekodlu olarak yapılmaktadır. DNA Barkodlu veya karekodlu olarak gübre dağıtıcılarına sevk edilen gübrelerin gübre dağıtıcılarınca satış işlemleri de gübre ambalajında bulunan karekodun okutularak GTS üzerinden çıkış işlemleri yapılmaktadır.

Bahsi geçen sistem sayesinde ürünün sevkinden satış işlemine kadar bütün hareketleri izlenebilmektedir. Sağlıklı, hızlı ve doğru istatistiki veri elde edilmesi sağlanmıştır. Dağıtıcılar açısından stok ve müşteri takip programı oluşmuştur. İnternet ortamı olması nedeniyle her ortamda sistem takibi yapılabilmektedir. Dağıtıcıları ileriye dönük projeksiyonları oluşturabilme şansı oluşmuştur. Gübre satış eğilimleri net bir şekilde görülerek ve ileriye dönük planlamalar daha rahat yapılabilmektedir. Birçok rapor (marka bazlı satışlar, çiftçi bazlı satışlar, en çok/en az satılanlar, dönemsel satışlar vb. gibi) sistemden hızlı ve rahatça alınabilmektedir.

Kurumsal olarak da elde edilen veriler istatistiki altyapının güçlenmesini sağlamış, ileriye dönük program ve politika oluşturma gücünü yükseltmiştir.

Bitki Besleme ve Sulama Birimi

Yıl içerisinde çiftçilerimizin toprak ve bitki analizi yapmaları konularında bilgilendirilmeler yapılmakta, yapılan analiz sonuçlarına göre de gübre kullanım tavsiyelerinde bulunmaktadır. İlimizde 4 adet toprak ve yaprak analiz laboratuvarı vardır. Bunlar, Eğirdir Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, ISUBU, İl Özel İdaresi ve özel girişim olarak hizmet veren ISLAB analiz laboratuvarlarıdır.

Tablo 54. Toprak Analiz Laboratuvarları

No	Laboratuvar Adı	Kapsamı	Laboratuvar Tipi
1	Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Tarımsal Analiz Laboratuvarı (Eğirdir)	Toprakta Temel Analizler	Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri yetkili toprak-Bitki Analiz Laboratuvarları
2	Isparta İl Özel İdaresi Toprak-Bitki –Su Analiz Laboratuvarı (Merkez)	Toprakta Temel Analizler	İl Özel İdare bünyesindeki yetkili toprak-bitki analiz laboratuvarları
3	ISLAB Isparta Toprak ve Bitki Analiz Laboratuvarı (Merkez)	Toprakta Temel Analizler	Yetkili Özel Toprak-bitki Analiz Laboratuvarları
4	Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Toprak ve Bitki Besleme Bölümü Toprak, Sulama Suyu ve Bitki Analiz (Merkez)	Toprakta Temel Analizler	Üniversitelere Bağlı Yetkili Toprak-Bitki Analiz Laboratuvarları

Bitki Koruma Ürünleri, Zirai Mücadele – Alet Bayi Birimi

Zirai İlaç Bayileri, İl genelinde toplam **111** adet bitki koruma ürünleri bayisi vardır. 2025 yılı içerisinde **466** denetim yapılmıştır.

Tablo 55. Zirai İlaç Bayi verileri

İlçe Adı	Bitki Koruma Ürünü Bayi Sayısı (Adet)	Kontrol Sayısı (Adet)
Merkez	26	104
Aksu	3	12
Atabey	1	4
Eğirdir	19	77
Gelendost	9	34
Gönen	3	12
Keçiborlu	4	48
Senirkent	17	67
Sütçüler	0	0
Şarkikaraağaç	7	28
Uluborlu	6	19
Yalvaç	15	57
Yenişarbademli	1	4
TOPLAM	111	466

Bitki Koruma Ürünleri Satışları;

Bitki koruma ürünleri kullanım verileri incelendiğinde il genelinde toplam 644.447,88 kg ve 682.449,90 litre bitki koruma ürünü kullanılmıştır. Kullanım miktarı bakımından fungusitler ve insektisitler öne çıkarken, diğer ürün grubu toplam miktar içinde önemli bir paya sahiptir.

Tablo 56. Bitki Koruma Ürün Miktarları

Bitki Koruma Ürünleri	Miktar (kg)	Miktar (Lt)
İnsektisitler	54.640,40	146.747,50
Fungusitler	119.539,99	121.271,65
Herbisitler	5.034,00	81.207,30
Akarisitler	32.498,60	79.685,45
Rodendisit	9.259,14	0,00
Diğerleri	423.475,75	253.538,00
Toplam	644.447,88	682.449,90

Pestisite Bağlı Zehirlenmeler

İlimizde meydana gelen pestisite bağlı insan ve hayvan zehirlenmeleri yıl boyunca izlenmektedir.

2025 Yılı içerisinde hayvan zehirlenmesi olmamıştır.

İnsan zehirlenmesi olarak İlimiz genelinde 4 kadın, 9 erkek ve 2 çocuk olmak üzere toplam 15 insan zehirlenmesine rastlanmış olup, ölüm vakası yoktur.

Tablo 57. 2025 Yılı Isparta İli İnsan Zehirlenme Raporu

İL	ZEHİRLENEN			KURTARILAN			ÖLEN		
	Kadın	Erkek	Çocuk	Kadın	Erkek	Çocuk	Kadın	Erkek	Çocuk
ISPARTA	4	9	2	4	9	2	0	0	0
YAŞI	10,10,11,57	2,10,10,10,11,11,11,11, 74	12,15	10,10,11,57	2,10,10,10,11,11,11,11, 74	12,15	0	0	0
Zehirlenme nedeni: Zirai İlaçlı Elma, Naftalin, Sinek İlacı, Pestisit Zehirlenmeye neden olan ilacın adı veya etkili maddesi: Belirtilmemiş Bilgi Kaynakları: Eğirdir Devlet Hastanesi, Isparta Şehir Hastanesi									

Zirai Mücadele Aletleri İmalathanesi,

Zirai mücadele aletleri imalathanelerine ilişkin veriler doğrultusunda il genelinde Merkez ilçede faaliyet gösteren 3 imalathanede toplam 6 adet kontrol gerçekleştirilmiştir.

Tablo 58. Zirai Mücadele Aletleri İmalathanesi

İlçesi	Bayinin Ticari Adı	Kontrol Sayısı
Merkez	Gençgüçsan	2
Merkez	Gülsan	2
Merkez	Kormesan	2
Toplam	3	6

İl genelinde toplam **51 adet zirai mücadele alet-makine bayisi** vardır. 2025 Yılı içerisinde toplam **65** denetim yapılmıştır.

Tablo 59. Zirai Mücadele Alet-Makine Bayisi

İlçeler	Zirai Alet-Makina Bayi Sayısı (Adet)	Kontrol Sayısı (Adet)
Merkez	22	28
Aksu	1	1
Atabey	1	1
Eğirdir	7	6
Gelendost	3	4
Gönen	0	0
Keçiborlu	2	2
Senirkent	1	2
Sütçüler	0	0
Şarkikaraağaç	2	2
Uluborlu	1	8
Yalvaç	11	11
Yenişarbademli	0	0
Toplam	51	65

Bitki Koruma Ürünlerinin Uygulama Esasları; Bitki koruma ürünü uygulayanların kayıt altına alınması ve izlenebilirliğin sağlanması amacıyla 2025 yılı içerisinde de çiftçi eğitimlerine devam edilmiştir.

Tablo 60. 2025 Yılı Bitki Koruma Uygulama Belgesi Verilen Çiftçi Sayıları

İlçe	BKU Uygulama Belgesi Verilen Çiftçi Sayısı
Aksu	100
Atabey	44
Eğirdir	364
Gelendost	626
Gönen	202
Keçiborlu	240
Merkez	271
Senirkent	959
Sütçüler	119
Şarkikaraağaç	134
Uluborlu	216
Yalvaç	788
Yenişarbademli	0
TOPLAM	4063

Kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenebilirliği kapsamında 2025 yılı içerisinde 253 adet üretici kayıt defteri dağıtılmıştır.

Reçete; Bitki Koruma Ürünü reçete yazma yetki belgesine sahip 368 teknik eleman (Ziraat Mühendisi) bulunmaktadır.

Yetkili Bitki Koruma Ofisi, ilimizde 1 adet yetkili bitki koruma ofisi bulunmakta ve 45 üretici ile sözleşmesi vardır. Yetkili bitki koruma ofislerinin yıl içerisinde denetimleri yapılmaktadır.

İlaç Hazırlama, Alet Ekipman Yıkama ve Atık Maddeleri Toplama / İmha Platformları
İl genelinde 43 adet Mücadele İlaç Hazırlama, Alet Ekipman Yıkama ve Atık Maddeleri Toplama / İmha Platformları mevcuttur.

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Programı

Bitkisel ürünlerde yasaklı, tavsiye dışı veya hatalı pestisit kullanımı nedeniyle insan sağlığına, çevreye veya doğal dengeye yönelik oluşabilecek risklerin önlenmesi amacıyla hasat edilecek bitkisel ürünlerin hasat öncesi denetlenmesi için yapılan çalışmaları kapsar.

Bu program çerçevesinde; hasat öncesi alınan numunelerde Laboratuvar sonuçlarına göre belirlenen Maksimum Kalıntı Limitleri üzerinde MRL tespit edilmesi durumunda hasat geciktirme işlemleri uygulanmakta, tavsiye dışı pestisit uygulamaları sonucunda da idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Ayrıca market, pazar v.b. gibi yerlerden Gıda Kontrol Görevlileri tarafından alınan meyve ve sebze numunelerinde kalıntıya rastlanması ve izlenebilirliğin sağlanması halinde üreticilere 5996 sayılı kanun uyarınca idari yaptırım uygulanmaktadır.

2025 yılında Bakanlığımız Hasat Öncesi Pestisit Denetim Programı çerçevesinde **269** ürün numunesi alınması planlanmıştır. Hasat Öncesi Pestisit Denetim Programı kapsamında İl ve İlçe Müdürlüklerinde konu ile ilgili görev alacak personellere yıllık Olur alınmıştır. Uygulama Talimatına göre İlimizde 200 numunenin üzerinde numune alınması planlandığı için, numunelerin alınması, analiz raporlarının değerlendirmesi ve idari yaptırımların uygulanması ve konu ile ilgili bayi ve üretici toplantılarının yapılması, bilgilendirilmesi vb konular İlçe Müdürlüklerine devredilmiştir. Hasat Öncesi Pestisit Denetimi ve Uygulama talimatı konusunda İlçe Müdürlüğü teknik personellerine eğitim ve bilgilendirme toplantısı düzenlenmiş ve İlçe Teknik personelleri kimliklendirilmiştir. Daha öncede kimliği olmayan 37 teknik personele kimlik düzenlenmiştir. Ayrıca TBS üzerinden İlçe personellerine Hasat Öncesi Pestisit Denetimi İlçe yetkisi verilmiştir. Bu modül İl ve İlçe düzeyinde programlar ile TBS üzerinden numune alınacak çiftçiler belirlenmektedir. Ayrıca numune kayıtlarının ve analizlerin takibi ile değerlendirme sonuçlarının sisteme girişi yapılmaktadır.

Tablo 61. Hasat Öncesi Ürün Pestisit Denetimi Planı

Ürünler	Program	Mart	Nisan	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ayva	4							4		
Domates	15					15				
Elma	130						70	60		
Kayısı	20			10	10					
Kiraz	50			45	5					
Mantar	20	5	5						5	5
Şeftali	20				2	18				
Üzüm	10					10				
Toplam	269	5	5	55	17	43	70	64	5	5

2025 Yılı Hasat Öncesi Pestisit Denetim Talimatı çerçevesinde yürütülen çalışmalar devam etmektedir. Program dahilinde ilimizde 172 adet hasat öncesi pestisit numunesi alınmıştır.

İlimiz genelinde 2025 yılında yaşanmış olan don afeti nedeniyle programa göre alınan numune miktarı düşmüştür.

Tavsiye dışı pestisit kullandığı tespit edilen 12 üreticiye toplam 273.058 TL idari para cezası uygulanmıştır. 53 üreticiye hasat geciktirme yaptırımı uygulanmıştır. 15 üreticinin idari yaptırım süreci devam etmektedir. İl Müdürlüğümüz Gıda kontrol görevlileri ya da diğer illerin kontrol görevlileri tarafından marketlerinden, pazarlardan alınarak analiz yapılan ve kalıntıya rastlanan 13 üreticiye de 273.058 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Genel Zararlılar Birimi

Çekirge Mücadelesi Çalışmaları

Tarım alanlarının dışında kalan; çayır- mera, hazine arazisi, köy ortak arazisi, gibi şahıs mülkü olmayan yerlerde çekirge mücadelesi, devlet yardım mücadelesi şeklinde yürütülmektedir. Çekirge çıkış noktaları, inficar alanları takip edilerek çekirge ergin hale gelmeden ve geniş alanlara yayılmadan, nimf döneminde mücadele yapılmaktadır.

2025 yılı içerisinde devlet yardımı mücadelesi kapsamında çekirge mücadelesi yapılmamıştır.

2025 yılında 15.000 dekar alan programa alınmış ve sürvey çalışmaları yapılmıştır.

2025 yılından 2026 yılına devreden çekirge mücadelesinde kullanılmak üzere toplam 150 litre bitki koruma ürünümüz vardır.

Tarla Faresi Mücadelesi

Tarla faresi mücadelesi amacıyla 2025 yılında 25.000 dekar alan sürvey programa alınmış ve sürvey çalışmalarına yıl boyunca devam edilmiştir.

Yıl içerisinde, Sürvey sonucuna göre bulaşık olan **61.960 dekar alanda** mücadele yapılmıştır. Mücadelede **61,96 kg çinko fosfür** kullanılarak hazırlanan **3.098 kg** zehirli buğday kullanılmıştır.

Tablo 62. Tarla Faresi Mücadelesi

İlçeler	Mücadele Yapılan Alan (Da)	Zehirli Buğday (kg)	Kullanılan Çinko Fosfür (Kg)
Aksu	160	8	0,16
Atabey	1480	74	1,48
Eğirdir	1300	65	1,30
Gelendost	6440	322	6,44
Gönen	10980	549	10,98
Keçiborlu	880	44	0,88
Merkez	3300	165	3,30
Senirkent	40	2	0,04
Sütçüler	0	0	0
Şarkikaraağaç	3680	184	3,68
Uluborlu	700	35	0,70
Yalvaç	33000	1650	33,00
Yenişarbademli	0	0	0
Toplam	61960	3098	61,96

Yabani Domuz Mücadelesi Çalışmaları

2025 yılı içerisinde yapılacak olan **ferdi avlanmalar** ve **sürek avı** konularında çiftçilerimiz bilgilendirilmiştir.

2025 yılı içerisinde; İl Özel İdare tarafından yapılan proje için 120.000 TL finansman edilmiştir. Yıl içerisinde itlaf edilen domuz kuyruğu başına 200 TL olmak üzere toplam 600 yabani domuzun itlaf edilmesi düşünülmüştür. Ancak 2025 yıl içerisinde proje gerçekleştirilememiştir. Domuz itlafı için fişek dağıtımı da olmamıştır.

Tablo 63. 2025 Yılı Yabani Domuz Çalışmalarına Ait Veriler

İlçe	Zarar Gören Alan (da)	Zarar Gören Ürünün Kaybının Parasal Değeri (TL)	Münferik Vurulan Yaban Domuzu Sayısı (adet)	Sürek Avlarında Vurulan Yaban Domuzu Sayısı (adet)	Yapılan Sürek Avı (adet)	Vurulan Toplam Yaban Domuzu sayısı (adet)
AKSU	0	0	0	0	0	0
ATABEY	1150	600.000	0	0	0	0
EĞİRDİR	0	0	0	0	0	0
GELENDOST	0	0	12	0	0	12
GÖNEN	200	880.000	0	0	0	0

KEÇİBORLU	330	2.595.000	150	0	0	150
MERKEZ	535	2.014.000	2	21	1	23
SENİRKENT	1060	1.365.000	0	16	1	16
SÜTÇÜLER	0	0	0	0	0	0
ŞARKİKARAAĞAÇ	0	0	0	0	0	0
ULUBORLU	1650	29.930.000	3	8	1	11
YALVAÇ	0	0	0	0	0	0
YENİŞARBADEMLİ	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	4925	37.384.000	167	45	2	212

Karantina Hizmetleri Birimi

2025 yılı bitkisel ürün ihracat verileri incelendiğinde il genelinde 1.518 adet bitki sağlık sertifikası düzenlenmiş ve toplam 76.027.207 kg/litre ihracat gerçekleştirilmiştir. İhracatta elma (38.418.536 kg) ve elma konsantresi (10.809.541 lt) başta olmak üzere nar (5.464.653 kg) ve kiraz (2.317.429 kg) öne çıkan ürünler olmuştur.

Tablo 64. 2025 Yılı Bitkisel Ürün İhracat Cetveli

Ürünün Cinsi	Düzenlenen Bitki Sağlık Sertifikası Sayısı (Adet)	İhracat Miktarı
Ayva (Kg)	1	14.571
Bitkisel Ürün (Kg)	6	49.349
Cevizden Mamül Dipçik (Kg)	1	3.611
D.Pamuk (Kg)	4	67.080
Elma (Kg)	825	38.418.536
Elma Konsantresi (Lt)	85	10.809.541
Elma Kuru (Kg)	1	1.370
Erik (Kg)	1	23.981
Gül Kuru (Kg)	2	3.338
Gül Suyu (Lt.)	2	31.795
Hıyar (Kornişon)	58	1.010.500
Kayısı (Kg)	9	247.963
Kiraz (Kg)	128	2.317.429
Kuru Kayısı (Kg)	3	38.722
Kuruyemiş (Kg)	2	6.493
Lavanta Çiçeği (Kg)	4	43.060
Lavanta Fidesi (Adet)	2	189.200
Meyve Fidanı (Adet)	23	1.341.400
Nar (Kg)	194	5.464.653
Nar Konsantresi (Lt)	23	658.024
Orman Ürünleri (Kg)	92	9.346.692
Sunta (Kg)	52	5.939.899
TOPLAM	1.518	76.027.207

2025 yılı ilk altı ay içerisinde **1.518** adet **Bitki Sağlık Sertifikası** düzenlenmiştir.

Karantina Çalışmaları; İlimizde **15 adet ISPM-15** ruhsatı almış işletme bulunmaktadır. İşletmelerin yıl içerisinde denetimleri yapılmıştır. Ayrıca 23 adet kullanıcı denetimi yapılmıştır.

Fidan-Fide Tohum, Üretim Materyalleri Kontrol ve Serifikasyon Birimi

Tohum ve fidan sertifikasyonu birimi

Sertifikalı fidan üreten firmalardan 1 firma 3 nolu klon anaç damızlık parseli kurmak için müracaatta bulunmuş İl Müdürlüğümüzce yerinde dikim krokisi ve dikim raporu ile damızlık tespit raporları tanzim edilmiştir. İlimiz genelinde 66 fidan üreticisinin satış yerlerinin 121 kez denetimi yapılmış olup, kayıtsız fidan üreten ve satan kişilere izin verilmemiştir.

Türkmenistan, Özbekistan, Cezayir, Kazakistan, Gürcistan, Kırgızistan, Bulgaristan ve Azerbaycan Ülkelerine 1.142.090 adet aşılı, sertifikalı çeşitli meyve fidanlarına (elma, armut, kiraz, şeftali, nektarin, erik, ayva, kayısı vişne) yerinde yapılan kontroller sonucu İhracat Ön izni verilmiştir.

5 kayıtsız fidan üreticisi kayıt altına alınarak Fidan Üretici Belgesi tanzim edilmiş, geçerlilik süresi dolan 6 fidan üreticisinin Fidan Üretici Belgeleri yenilenmiştir. İlimiz genelinde 136 Tohumluk Bayisinin 1 kez denetimi yapılmış, sertifikasız ve kayıtsız tohumluk satışına müsaade edilmemiştir.

2 Fidan Üreticisinin Belgesi iptal edilmiştir. 4 Tohumluk Bayi kayıt altına alınarak Tohumluk Bayi Belgeleri tanzim edilmiş ayrıca geçerlilik süresi dolan 21 Tohumluk Bayisinin Belgeleri yenilenmiştir. 3 Tohumluk Bayisinin Belgesi iptal edilmiştir.

Kamu Kurumuna ait; 1 ve 2 no'lu ünite beyanları alınmış, kontrolleri yapılmış, etiketlenilmiş ve sertifikalandırılmıştır. 2025 yılına ait; sertifikalı fidan ve sertifikalı üretim materyali üreten 66 üreticinin beyanları alınmıştır.

Tablo 65. 2025 Yılında Sertifikalandırılacak Fidan- Fide ve Üretim Materyalleri Beyan Miktarları

Sertifikalı Fidan (adet)	1.845.520
Standart Fidan (adet)	3.436.700
Sertifikalı Aşı Gözü (adet)	3.987.100
Sertifikalı Klon Anaç (adet)	3.898.000
Toplam	13.167.320

2025 yılı verilerine göre il genelinde toplam 12.752.390 adet fidan, fide ve üretim materyali sertifikalandırılmıştır. Bu kapsamda 3.331.000 adet standart fidan ile 3.900.060 adet sertifikalı aşı gözü en yüksek paya sahip kalemler olmuştur.

Tablo 66. 2025 yılında Sertifikalandırılan Fidan- Fide ve Üretim Materyalleri Miktarları

Sertifikalı Fidan (adet)	1.741.210
Standart Fidan (adet)	3.331.000
Sertifikalı Aşı Gözü (adet)	3.900.060
Sertifikalı Klon Anaç (adet)	3.780.120
Toplam	12.752.390

Bitki Pasaportu Çalışmaları

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliğine tabi Nematodlar ve Patates Siğili Hastalığı yönünden bitki yetiştirilecek arazilerden alınan toprak numuneleri Antalya Zirai Karantina Müdürlüğüne gönderilmektedir. **2025 yılı sonu itibari ile 21 numune** gönderilmiştir. Analiz sonuçları temiz olarak bildirilmiştir. 2025 yılı Bitki Pasaportu Sistemi Tarım Bilgi Sistemi (TBS) üzerinden yürütülmektedir. 4 Operatörün sisteme kaydı yapılmıştır.

Bitkisel Üretim Planı

2025 yılı ikinci 6 ay içerisinde 2026-2028 yılı Bitkisel Üretim planı çalışmaları kapsamında, 29.08.2024 tarih ve 8859 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve akabinde Tarımsal Üretimin Planlanması Kurulu Bitkisel Üretim Kurul Kararları doğrultusunda 2026 ÇKS iş ve işlemleri yürütülmüştür.

Bitkisel Üretim Planlaması kapsamında 14 stratejik ürün içerisinde yer alan ürünlerden İlimizde Buğday, Arpa, Aspir, Yağlık Ayçiçeği, Nohut, Kuru Fasulye, Yeşil Mercimek, Patates ve Yem

Bitkileri planlama kapsamına alınmış ve bu çerçevede çiftçilere gerekli bilgilendirme ve yönlendirmeler yapılmış ve destekleme iş ve işlemleri bu çerçevede yürütülmüştür.

3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

3.1. Hayvan Sağlığına Yönelik Yapılan Çalışmalar

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde büyükbaş hayvancılık faaliyetleri **9.810 işletme** tarafından yürütülmekte olup, işletmelerin büyük çoğunluğu **1–20 baş hayvan** ölçeğinde (**7.846 işletme**) yoğunlaşmaktadır. Orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı ise kademeli olarak azalmaktadır.

Tablo 67. Büyükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı

İşletme Büyüklüğü (Baş)	İşletme Sayısı		
	Merkez	İlçeler	Toplam
1-20	1238	6608	7846
21-50	214	1298	1512
51-100	58	293	351
101-200	16	66	82
200-500	3	15	18
501 ve üzeri		1	1
Toplam	1529	8281	9810

2025 yılı verilerine göre il genelinde küçükbaş hayvancılık faaliyetleri **3.223 işletme** tarafından yürütülmekte olup, işletmelerin **101–200 baş (747 işletme)** ve **200–500 baş (657 işletme)** ölçeklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Daha küçük ölçekli işletmelerin payı görece sınırlı kalmıştır.

Tablo 68. Küçükbaş Hayvancılık İşletme Sayısı

İşletme Büyüklüğü (Baş)	İşletme Sayısı		
	Merkez	İlçeler	Toplam
1-20	85	502	587
21-50	84	408	492
51-100	112	518	630
101-200	117	630	747
200-500	117	540	657
501 ve üzeri	39	71	110
Toplam	554	2669	3223

Hayvan Hastalıkları ve Zararlıları ile Mücadele: Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ve Zoonoz Hastalıklar ile mücadele kapsamında Şap Hastalığı, Sığırların Lumpy Skin Disease (Sığır Çiçeği) Hastalığı, Brusella Hastalığı, Mavi Dil hastalığı, Koyun Keçi Vebası, Kuduz Hastalığı, Antraks, Koyun Keçi Çiçek, Tüberküloz gibi ihbarı mecburi hastalıklara karşı etkin bir şekilde mücadele edilmiştir. Hastalık çıkışları; mutlak suretle laboratuvara gönderilen marazi madde sonuçlarına göre yapılmış, kordon - karantina - tecrit - dezenfeksiyon - eğitim çalışmaları yapılmıştır. İlimizde görülen bu hastalıklara karşı etkin bir aşılama ve koruyucu hekimlik faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 69. 2025 Yılı Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi ve Aşılama Sonuçları

Proje ve Program Adı (Aşılama)	Program (Dozu)	Aşılama Sonuçları
Şap (B.Baş) (İlkbahar- Sonbahar)	127.250- 126.130	124.146- 132.187
Şap (K.Baş)	-	-
Kuduz (Kedi Köpek)	10.600	6.147
Sığır Brucellosisi	95.830	56.373
Koyun –Keçi Brusellosis	92.880	73.113
K.Keçi Vebası(Ppr) (K.Baş)	185.760	181.521
Anthrax (B.Baş)	3.087	3354
Anthrax (K.Baş)	8.100	0
Anthrax (T.Tırn)	-	-
K.Keçi Çiçek (K.Baş)	427.790	294.109
Lumpy Skin Disease(B.Baş)	-	-
Sağlık Taraması (B.Baş - K.Baş - T.Tırnaklı - Kedi, Köpek - Arı Kovanı- Balık-Kanatlı Hayvanlar)		

2025 yılı kapsamında il genelinde salgın hastalıklarla mücadele çerçevesinde **48 mihrak** tespit edilmiş ve toplam **76.704.419,55 TL** tazminat ödemesi yapılmıştır. En yüksek tazminat tutarları **tavuk vebası (29.400.806 TL)**, **sığır tüberkülozu (22.335.889,04 TL)** ve **sığır brucellozu (21.764.933,18 TL)** hastalıkları kapsamında gerçekleştirilmiştir

Tablo 70. Salgın Hastalıklarla Mücadele ve Tazminat Ödemeleri

Hastalığın Adı	Mihrak Sayısı	İlçe Adı	Ödenen Tazminat Miktarı (TL)
Koyun –Keçi Çiçeği			
Koyun – Keçi Brucellozu		Merkez	256.675
Sığır Brucellozu	20	Gönen, Merkez, Şarkikaraağaç, Senirkent, Yalvaç, Keçiborlu	21.764.933,18

Sığır Tüberkülozu	11	Gönen, Merkez, Şarkikaraağaç, Yalvaç, Atabey	22.335.889,04
Sığırların Nodüler Ekzantemi			
Anaflaktik Şok	16	Atabey, Gönen, Yalvaç, Merkez, Eğirdir, Şarkikaraağaç, Senirkent, Uluborlu	2.946.116,3
Kuduz			
Şap			
Koyun Keçi Vebası			
Tavuk Vebası	1	Merkez	29.400.806
Abort vakası			
Onaylı Süt Çiftliği			
Toplam	48		76.704.419,55

Not: 1 Ocak- 31 Aralık 2025

2025 yılı verilerine göre il genelinde hayvanların kayıt altına alınması ve tescili kapsamında **40.889 büyükbaş** ve **177.112 küçükbaş** hayvana işlem uygulanmıştır. Ayrıca **3.285 büyükbaş** ve **2.270 küçükbaş** için düşen küpeler yeniden takılmış, **hayvan ıslah çalışmaları** kapsamında ise **24.056 büyükbaş** hayvanda suni tohumlama başta olmak üzere uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Tablo 71. Hayvanların Kayıt Altına Alınması ve Tescili Çalışmaları ve Hayvan Islah Çalışmaları

İşlem Çeşidi	Hayvan cinsi	
	Büyük Baş (Adet)	Küçük Baş (Adet)
Hayvanların Kayıt Altına Alınması ve Tescili Çalışmaları (kulak küpesi...)	40.889	177.112
Takılan Düşen Küpe	3.285	2.270
Hayvan Islah Çalışmaları (suni tohumlama...)	24.056	-

Not: 1 Ocak- 31 Aralık 2025

2025 yılı kapsamında il genelinde canlı hayvan ve hayvansal ürün sevk işlemleri çerçevesinde **2.611 baş sığır**, **42.078 baş koyun-keçi** ve **7.641 adet arı kovanı** sevki gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde **3.747.314 kg sığır eti** ile **19.047 kg küçükbaş eti** sevki yapılmıştır.

Tablo 72. Canlı Hayvan ve Hayvansal Maddeler Sevki Alanındaki Çalışmalar (2025)

Hayvan ve Hayvansal Ürün Adı	Baş, Adet, Kg
Sığır (baş)	2.611
Koyun – Keçi (baş)	42.078
Kanatlı (adet)	
Arı kovanı (adet)	7.641
Balık (adet)	

Sığır Eti (kg)	3.747.314
Sakatat (kg)	
Salyangoz (kg)- Kerevit	
Deri (adet)	
Hayvansal Yağ	
Bağırsak	
Küçükbaş Eti (kg)	19.047

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde hayvansal ürünlerde kalıntı ve geri izleme çalışmaları kapsamında toplam **73 numune** alınmıştır. Numunelerin **30’u kas, 19’u idrar ve 7’si yumurta** numunesi olup, izleme faaliyetleri farklı ürün gruplarını kapsayacak şekilde yürütülmüştür.

Tablo 73. Hayvansal Ürünlerde Kalıntı İzleme ve Geri İzleme: 2025

Alınan Numune Türü	Adet
Süt Numunesi	5
İdrar Numunesi	19
Kas Numunesi	30
Yem	3
Yumurta	7
Su	7
Bal	2

3.2.İlimizde Mevcut Olan Ruhsatlı Kesimhaneler ve Kapasiteleri

İlimizdeki Mezbahaların Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik çerçevesinde 6 adet Kesimhane mevcut olup; bu mezbahalarda on iki ay sürekli olarak resmi veteriner hekim görevlendirmesi yapılmıştır. Kesilen bütün hayvanların antemortem ve postmortem muayeneleri İl ve ilçe Müdürlüklerimizdeki veteriner hekimlerce yapılmaktadır.

Tablo 74. İlimizde Mevcut Olan Ruhsatlı Kesimhaneler ve Kapasiteleri

İlçe	Adı	Tipi	Mezbaha Kapasitesi	Soğuk Depo Kapasitesi
Merkez	Isparta Belediye Mezbahası	Kesimhane	B.Baş: 75 Baş/Gün K.Baş:100 Baş/Gün	2 Adet Depo 98.43 M3
Merkez	Özenir Sakatat Kesimhanesi	Kesimhane	B.Baş: 45baş/Gün K.Baş: 60baş/Gün	4 Adet Depo 117 M3
Gönen	Gülköy Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kombina	Kesim : B.Baş:224 Baş/Gün K.Baş:192 Baş/Gün Tavşan:750 Baş/Gün,	11 Adet Depo 800 M3

			Et Parçalama: 12.800 Kg/Gün, Mamul Mad.: Sucuk:1500 Kg, Sosis:2000 Kg Salam:1000 Kg, Past.:500 Kg, Jambon:500 Kg	
Şarkikaraağaç	Alize Et ve Süt Ürünleri İnşaat, Nakliyat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Kesimhane	B.Baş:45 Baş/Gün , K.Baş:	5 Adet Depo 1.225 M3
Keçiborlu	Davraz Et ve Et Ürünleri Hayvancılık Gıda İnşaat Nakliye Sanayi ve Ticaret Limited	Kombina	Kesim : B.Baş:80baş/Gün, K.Baş:80baş/Gün Et Parçalama: 12.800 Kg/Gün, Mamul Mad.: Sucuk:1500 Kg, Sosis:2000 Kg, Salam:1000 Kg, Past.:500 Kg	27 Adet Depo 13.614,8 M3
Keçiborlu	Çaylı Et Mezbahası	Kesimhane	B.Baş:50 Baş/Gün K.Baş:50 Baş/Gün	3 Adet Depo

2025 yılı üretim sonuçlarına göre il genelinde toplam 18.418 baş hayvan kesimi gerçekleştirilmiş ve 5.043.455 kg et elde edilmiştir. Üretimin büyük bölümünü sığır kesimleri oluşturmuş olup, 4.943.514 kg et üretimiyle ilk sırada yer almıştır.

Tablo 75. 2025 yılı içerisinde Üretilen Et Miktarı

Isparta İli Hayvan Kesim Sayıları	Kesilen Hayvan Sayısı	Elde Edilen Et Miktarı Kg.
Sığır	14.619	4.943.514
Koyun	3.331	89.482
Keçi	468	10.459
Toplam	18.418	5.043.455

3.3.Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi

İlimiz Merkez ve İlçelerinde “Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi” kapsamında 4 adet proje yürütülmektedir. Halk elinde hayvan ıslahı projesindeki sürülerin 2024 yılı hak edişleri ödenmiştir. 2025 yılında doğan tüm kuzu ve oğlakların tartım, küpeleme ve tanımlama çalışmaları devam etmektedir.

2024 yılı verileri doğrultusunda il genelinde Kıl Keçisinin (1) Halk Elinde Islahı Projesi kapsamında 33 yetiştirici desteklenmiş; 5.221 oğlak, 294 teke, 294 damızlık erkek metaryel ve 5.248 doğuran anaç üzerinden toplam 2.999.450 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 76. Kıl Keçisinin (1) Halk Elinde Islahı Projesi

Kıl Keçisinin (1) Halk Elinde Islahı Projesi			
Yılı	Yetiştirici	Miktarı	Destekleme Miktarı (TL)
2024	33	5221 oğlak, 294 teke, 294 damızlık erkek materyal ile 5248 doğuran anaç	2.999.450

2024 yılı verileri doğrultusunda il genelinde Kıl Keçisinin (2) Halk Elinde Islahı Projesi kapsamında 38 yetiştirici desteklenmiş; 4.966 oğlak, 257 teke, 257 damızlık erkek materyel ve 5.287 doğuran anaç üzerinden toplam 2.897.350 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 77. Kıl Keçisinin (2) Halk Elinde Islahı Projesi

Kıl Keçisinin (2) Halk Elinde Islahı Projesi			
Yılı	Yetiştirici	Miktarı	Destekleme Miktarı (TL)
2024	38	4966 oğlak, 257 teke, 257 damızlık erkek materyal ile 5287 doğuran anaç	2.897.350

2024 yılı verileri doğrultusunda il genelinde Pırıt Koyun Irkının (1) Halk Elinde Islahı Projesi kapsamında 42 yetiştirici desteklenmiş; 6.329 kuzu, 256 koç, 143 erkek materyal ve 4.842 doğuran anaç üzerinden toplam 3.052.100 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 78. Pırıt Koyun Irkının (1) Halk Elinde Islahı Projesi

Pırıt Koyun Irkının (1) Halk Elinde Islahı Projesi			
Yılı	Yetiştirici	Miktarı	Destekleme Miktarı (TL)
2024	42	6329 kuzu, 256 koç, 143 erkek materyal ve 4842 doğuran anaç	3.052.100

2024 yılı verileri doğrultusunda il genelinde Pırıt Koyun Irkının (2) Halk Elinde Islahı Projesi kapsamında 42 yetiştirici desteklenmiş; 253 koç, 183 adet erkek materyal, 6.909 kuzu ve 5.315 doğuran anaç üzerinden toplam 3.339.400 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 79. Pırıt Koyun Irkının (2) Halk Elinde Islahı Projesi

Pırıt Koyun Irkının (2) Halk Elinde Islahı Projesi			
Yılı	Yetiştirici	Miktarı	Destekleme Miktarı (TL)
2024	42	253 koç, 183adet erkek materyal, 6909 kuzu ve	3.339.400

	5315 doğuran anaç	
--	-------------------	--

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde hayvansal ürün ihracatı kapsamında; 1.119.246 kg alabalık karşılığında 3.957.996 Dolar, 64.941 kg sudak balığı karşılığında 786.775 Dolar, 166.209 kg kerevit karşılığında 53.762 Dolar ve 718.279 Euro, 63.326 kg kara salyangozu karşılığında 589.650 Euro, 19.500 kg çim sazanı karşılığında 36.075 Euro, 13.901 kg istavrit karşılığında 288.000 TL, 66.784,8 kg ısıtılmış işlem görmüş kanatlı karşılığında 5.191.308,4 TL, 708 kg peynir karşılığında 366.000 TL ve 846.720 adet sofralık yumurta karşılığında 78.792 Dolar ihracat gerçekleştirilmiştir.

Tablo 80. 2025 yılı Hayvansal Ürün İhracat Verileri

İlimizden İhracatı Yapılan Ürünler			
Cinsi	İhracat Miktarı (Kg)	İhracat Tutarı	İhraç Edilen Ülkeler
Alabalık	1.119.246	3.957.996 Dolar Euro TL	Rusya, Romanya, ABD, Kazakistan, Sırbistan, Kırgızistan, Polonya, Gürcistan, Avusturya
Sudak Balığı	64.941	786.775 Dolar	ABD, Kanada, Avusturya
Kerevit	166.209	53.762 Dolar 718.279Euro TL	Ukrayna, Romanya, Rusya, İsveç, BAE
Kara Salyangozu	63.326	589.650 Euro	Fransa
Çim Sazanı	19.500	36.075 Euro	Sırbistan
İstavrit	13.901	288.000	Rusya
Isıl İşlem Görmüş Kanatlı	66.784,8	5191308,4	Irak
Peynir	708	366.000	KKTC
Sofralık Yumurta	846.720 Adet	78.792 Dolar	Bahreyn

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde hayvancılık desteklemeleri kapsamında; süt desteklemesi için 3.656 çiftçiye toplam 49.133.983,74 TL ödeme yapılmış, hayvan hastalık tazminatı desteklemeleri kapsamında ise 89 işletmeye 205.448 baş hayvan için toplam 76.407.419,55 TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 81. Hayvancılık Desteklemeleri (2025)

Toplam Hayvancılık Destek Kalemleri ve Miktarı	Desteklenen Çiftçi Sayısı	Desteklenen Hayvan Sayısı (baş, litre, adet)	Destek Tutarı TL
Suni Tohumlama Desteği			
Ana Arı Desteği			
Arılı Kovan Desteği			

Süzme Bal Primi			
Damızlık Düve Desteği			
Buzağı Desteklemesi			
Anağ Sığır- Dana Desteklemesi			
Anağ Koyun Keçi Desteklemesi			
Anağ Manda Dest.			
Süt desteklemesi	3656	89.388.305,01	49.133.983,74
Et Teşvik Desteklemesi (Besicilik Erkek Sığır)			
Halk Elinde Islah Projesi			
Brusella Rey. 1 Dest			
Brusella S.19 Destek			
Malak Desteklemesi			
Koyun ve Keçilerde Verimliliği Artırma Projesi %75 Devlet+ %25 Yetiştirici katkısı			
Çoban (Sürü Yönetimi) İstihdam Desteği			
Hayvan Hastalık Tazminatı Desteklemeleri	89	205.448	76.407.419,55
Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi (Honamlı Keçi projesi)			
Hastalık Ari İşletme Desteklemeleri			
Genel Toplam			

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde yürütülen projeler kapsamında; Arı Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi ile **77 yetiştiriciye 385 adet arılı kovan** dağıtılmış, hayvancılık işletmelerinde sineklerle fiziksel mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması kapsamında **160 adet led sinek öldürücü ve 120 adet sinek tuzağı** dağıtılmış olup, projelere Bakanlık bütçesinden 1.386.064 TL, vatandaş katkısı olarak 367.500 TL olmak üzere toplam 1.753.564 TL kaynak aktarılmıştır.

Tablo 82. 2025 Yılı İçerisinde Yapılan Projeler

Projenin Konusu	Dağıtılan Yetiştirici	Dağıtılan Malzeme	Bakanlık Bütçesi	Vatandaş Katkısı	Toplam Bütçe
Arı Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi	77	385 Adet Arılı Kovan	1.015.000	332.500	1.347.500
Arıların Ek Beslenmesi için İnvert Şrup makinesi		1 Adet İnvert Şrup Makinesi	105.000	35.000	140.000
Hayvancılık İşletmelerinde Sineklerle Fiziksel Mücadele Yöntemlerinin Yaygınlaştırılması		160 Adet Led Sinek Öldürücü 120 Adet Sinek Tuzağı	266.064		266.064
TOPLAM	77	666	1.386.064	367.500	1.753.564

4. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü Faaliyetleri

Şube Müdürlüğümüzde gerçekleştirilen iş ve işlemler 1380 sayılı “Su Ürünleri Kanunu” doğrultusunda yürütülmektedir.

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı kapsamında; alabalık üretimi 993.239 kg, sazan 51.870 kg, havuz balığı 82.656 kg, salyangoz 134.610 kg, kadife balığı 41.100 kg, sudak 30.500 kg, akbalık 3.600 kg, kerevit 327.687 kg ve eğrez 50 kg olarak gerçekleşmiş olup, toplam üretim 1.665.312 kg seviyesinde gerçekleşmiştir. Tıbbi sülük üretimi ise 250.500 adet olarak kaydedilmiştir. Bu faaliyetler için vizeli motorlu balıkçı teknesi sayısı 625, vizeli gerçek kişi ruhsat tezkeresi sayısı 1.004, su ürünleri kooperatif sayısı 14 ve balıkçı barınağı sayısı 3 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 83. Su Ürünleri Yetiştiriciliği ve Avcılığı

Su Ürünleri	Üretim Miktarı (Kg)
Alabalık	993.239
Sazan	51.870
Havuz Balığı	82.656
Salyangoz	134.610
Kadife	41.100
Sudak	30.500
Akbalık	3.600
Kerevit	327.687
Eğrez	50
Toplam	1.665.312
Tıbbi Sülük	250.500 Adet
Vizeli Motorlu Balıkçı Tekne Sayısı	625
Vizeli Gerçek Kişi Ruhsat Tezkeresi Sayısı	1.004
Su Ürünleri Kooperatif Sayısı	14
Balıkçı Barınağı Sayısı	3

2025 yılı verileri doğrultusunda il genelinde alabalık yetiştiriciliği tesisleri; toplam 73 tesiste 3.985 ton kapasiteye sahip olup, Sütçüler ilçesinde 30 tesiste 823.504 kg, Aksu’da 18 tesiste 133.683 kg ve Yalvaç’ta 6 tesiste 11.052 kg üretim gerçekleştirilmiştir. Diğer ilçelerde kapasite mevcut olmasına rağmen üretim miktarı kayıt edilmemiştir.

Tablo 84. İlimizdeki Alabalık Yetiştiricilik Tesisleri

İlçesi	Tesis Sayısı	Kapasitesi ton	Üretim Miktarı (Kg)
Eğirdir	8	180	--

Aksu	18	609	133.683
Merkez	8	29,5	--
Sütçüler	30	2.435,5	823.504
Uluborlu	1	150	--
Atabey	1	25	25.000
Yalvaç	6	406	11.052
Gönen	1	150	--
Toplam	73	3.985	993.239

2025 yılı itibarıyla il genelinde tıbbi sülük yetiştiriciliği 2 tesiste yürütülmüş; Eğirdir’de 1 tesiste 500 adet, Gönen’de 1 tesiste 250.000 adet üretim gerçekleştirilmiş olup, toplam kapasite 520 kg ve toplam üretim 250.500 adettir.

Tablo 85. İlimizdeki Tıbbi Sülük Yetiştiricilik Tesisleri

İlçesi	Tesis Sayısı	Kapasitesi (Kg)	Üretim Miktarı (Adet)
Eğirdir	1	20	500
Gönen	1	500	250.000
Toplam	2	520	250.500

2025 yılı itibarıyla il genelinde salyangoz yetiştiriciliği Keçiborlu ilçesinde 1 tesiste yürütülmüş olup, tesisin kapasitesi 20.000 kg olarak belirlenmiştir.

Tablo 86. İlimizdeki Salyangoz Yetiştiricilik Tesisleri

İlçesi	Tesis Sayısı	Kapasitesi (Kg)	Üretim Miktarı (Kg)
Keçiborlu	1	20.000	--

2024 ve 2025 yılları kapsamında il genelinde su ürünleri desteklemeleri çerçevesinde; 2024 yılında 24 işletme toplam 1.328.725,44 kg ürün üzerinden 1.875.407,08 TL destek almış, 2025 yılında ise 623 işletme Küçük Ölçekli Balıkçılığın Desteklenmesi kapsamında toplam 5.236.900 TL destekten yararlanmıştır. Böylece iki yılın toplamında **647 işletmeye 7.112.307,08 TL** destek sağlanmıştır.

Tablo 86. Su Ürünleri Desteklemeleri (2024 / 2025 yılı)

Destekleme Türü	Desteklemeden Yararlanan İşletme Sayısı	Miktarı (kg)	Destekleme Tutarı (TL)
Su Ürünleri Ürün Desteklemesi (2024)	24	1.328.725,44	1.875.407,08
Küçük Ölçekli Balıkçılığın Desteklenmesi (2025)	623	-	5.236.900,00
Genel Toplam	647	1.328.725,44	7.112.307,08

NOT: 2024 yılı Su Ürünleri Ürün Desteklemesi ödemeleri 2025 yılı Ocak Ayında ödemesi yapılmıştır.

2025 yılı denetim çalışmaları kapsamında il genelinde el konulan av araçları ve su ürünleri verileri incelendiğinde; toplam 15.310 m ağ, 4.100 adet pinter, 4 adet ıgırıp, 1 adet zıpkın, 1 adet serpme, 10 adet sazan sepeti, 0 adet tırıvırı-serpme ile birlikte 0 kg kadife, 200 kg sazan ve 95,5 kg kerevit ele geçirilmiştir.

Tablo 87. Su Ürünleri Denetimlerinde El konulan Av Araçları ve Su Ürünleri

Su Ürünleri Denetimlerinde El konulan Av Araçları ve Su Ürünleri										
Toplam	Ağ (m)	Pinter (adet)	İgırıp (adet)	Zıpkın (adet)	Serpme	Sazan Sepeti (adet)	Tırıvırı-Serpme (Adet)	Kadife (kg)	Sazan (kg)	Kerevit (kg)
	15.310	4.100	4	1	1	10	0	0	200	95,5

2025 yılı su ürünleri denetim çalışmaları kapsamında il genelinde gerçekleştirilen faaliyetler incelendiğinde; toplam **7 avlak sahası** denetimi yapılmış, perakende balık satış yerlerinden **583** adet denetlenmiş, avlak sahası denetimleri **858** ve alabalık yetiştiricilik tesis denetimleri **244** olmak üzere toplam **1.685 denetim** gerçekleştirilmiştir.

Tablo 88. Su Ürünleri Avcılık Kontrolü ile Avlak Sahası ve Denetimi

Perakende Balık Satış Yerleri Denetimi		Su Ürünleri Avcılık Kontrolü						ÜretimTesisİ	
		Avlak Sahası ve Denetimi							
		Eğridir Gölü		Beyşehir Gölü		Karacaören-1 Baraj Gölü			
Adet	Denetim Sayısı	Avlak Sahası Adet	Denetim Sayısı	Avlak Sahası Adet	Denetim Sayısı	Avlak Sahası Adet	Denetim Sayısı	Adet	Denetim Sayısı
28	583	5	609	1	34	1	215	73	244
Toplam Avlak Sahası Sayısı					7				
Perakende Balık Satış Yerleri Denetimi					583				
Avlak Sahası Denetimi					858				
Alabalık Tesisi Denetimi					244				
Toplam Denetim Sayısı					1685				

2025 yılı itibarıyla il genelinde uygulanan idari para cezaları kapsamında toplam 14 adet ceza verilmiş olup, ceza tutarı 374.894 TL olarak kaydedilmiştir. Müsadere için savcılığa intikal eden olay bulunmamıştır.

Tablo 89. İdari Para Cezaları

Uygulanan İdari Para Cezası		Müsadere İçin Savcılığa İntikal Eden Olay Sayısı
Adet	Tutar (TL)	Adet

14	374.894	-
----	---------	---

Tablo 90. Su Ürünleri Ruhsat işlemleri

İşlem Adı	Adet
Gerçek kişiler için ruhsat tezkeresi vizesi	256
Balıkçı gemileri için ruhsat tezkeresi vizesi	426
Amatör balıkçı belgesi düzenlenmesi	46

Proje Onay/ İptali: 2025 yılında Şarkıkaraağaç İlçe sınırları içerisinde faaliyet gösteren 1 adet 60 ton/yıl Alabalık üretim tesisi projesi iptal edildi.

Su ve Su Alanı Kiralamaları: 2025 yılı içerisinde Su Ürünleri Yatırımlarında İhtiyaç Duyulan Su ve Su Alanları ile Deniz ve İç Sulardaki Su Ürünleri İstihsal Hakkının Kiraya Verilmesi Hakkında Yönetmelik doğrultusunda, su ürünleri üretiminde kullanılan sularla ilgili 7 adet alabalık yetiştiricilik tesisi ve 5 adet avlak sahası olmak üzere 12 adet su kiralaması yapılmıştır.

Alıcı Ortam Su Kirliliği İzleme Programı: 2025 yılına Eğirdir, Beyşehir, Kovada Gölleri ile Karacaören Baraj Gölü üzerinde yer alan toplamda 7 istasyondan 14 adet su numunesi alınmış olup su numunelerinin ilgili laboratuvarlarda analizleri yaptırılarak, analiz parametreleri olan Ph, amonyum iyonu, elektriksel iletkenlik, askıda katı madde, nitrit iyonu, nitrat iyonu, kimyasal oksijen ihtiyacı, fekal koliform bakteri sayısı değerleri tarım bilgi sistemine girilmiştir.

Ulusal Kalıntı İzleme Planı (UKİP) kapsamında; 2025 yılı içerisinde ağır metaller, steroidler ve halojen organik kirleticiler kalıntısı izlenmesi için 3 Yetiştiricilik tesisinden 3 balık numunesi, avcılık yoluyla elde edilen balıkçılık ürünleri ağır metal izlenmesi kapsamında 5 adet kerevit ve balık numunesi, Kurbağa ve Kara Salyangozu Avlak Sahalarında Yapılacak İzleme Programına kapsamında 1 firma için 2 adet (4 kg.) salyangoz numunesi alınarak kalıntı izlemesi yapıldı.

Balıklandırma Çalışmaları:

2025 yılı içerisinde; Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzce Su Kaynaklarını Balıklandırma Projesi kapsamında; Sütçüler ilçesi Kasımlar Baraj gölüne 250.000 adet sazan balığı (*Cyprinus carpio*) yavrusu ile balıklandırılması programa alınmıştır.

5. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

5.1. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Kapsamındaki Çalışmalar

Yapılan çalışmalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2025 yılı içerisinde il genelinde **5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu** kapsamında yapılan çalışmalar doğrultusunda; toplam **186 başvuru** değerlendirilmiş, bu başvurular sonucu **45,07 ha alan uygun görülmüş, 748,92 ha alan uygun bulunmamış, 2.193,11 ha alan kanun ve yönetmelik dışı olarak tespit edilmiş, işlem yapılamayan alan ise 12,39 ha** olarak kaydedilmiştir. Toplam incelenen alan **2.999,49 ha**’dır.

Tablo 91. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Kapsamındaki Çalışmalar

01 Ocak / 31 Aralık 2025	Başvuru sayısı	Uygun Görülen Alan (ha)	Uygun Görülmeyen Alan (ha)	Kanun - Yönetmelik Dışı Alan (ha)	İrtifak Hakkı (ha)	İşlem Yapılamayan (ha)	Toplam Alan (ha)
Tarımsal Amaçlı Arazi Kullanım Talebi	106	10,8372	90,9529	-	-		101,7901
Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanım Talepleri	80	34,2285	657,9710	2.193,1143	-	12,3852	2.897,699
TOPLAM	186	45,0657	748,9239	2.193,1143	-	12,3852	2.999,4891

*Tarım dışı amaçlı başvuru ve alan sayılarına, GES İmar başvurusu ve alanları dahildir.

5.2. GES (Güneş Enerji Sistemleri) Çalışmaları:

01 Ocak - 31 Aralık 2025 tarihleri arasında 115,1789 hektarlık alanda 55 adet lisanssız güneş enerjisi başvurusu olmuş ve 56,0002 hektar 20 adet başvuru için arazi sınıf tespiti yapılmıştır.

5.3.Çevre Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Çalışmaları:

38 adet başvuru değerlendirilerek, ÇED Raporlarına görüş verilmiştir.

5.4.Nitrat Direktifi Çalışmaları:

Nitrat direktifi kapsamında il düzeyinde 11 adet yerüstü istasyonundan 44 adet, 28 adet yeraltı istasyonunda 80 adet su numuneleri alınarak, analizleri yapılmış, nitrat bilgi sistemine

girilmiştir. Su numune noktalarının kriterlere uygun şekilde izlenmesi amacıyla, yüzey ve yeraltı su numune noktası izleme çalışmaları devam etmektedir.

5.5.Tarımsal Elektrik Başvuruları:

Merkez İlçe ve bağlı köylerden, tarımsal elektrik aboneliği için 60 başvuru alınmıştır. Başvuru yapılan araziler mahallinde etüt edilerek gerekli raporlar hazırlanmıştır.

5.6.Sulama Birimi Çalışmaları:

01 Ocak - 31 Aralık 2025 tarihleri arasında Ziraat Bankası kaynaklı 1 adet basınçlı sulama proje başvuruları incelenerek uygulanmak üzere onaylanmıştır.

5.7. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile 6537 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Kapsamında;

İlimiz genelinde:

Merkez İlçe ve 12 İlçe Müdürlüğümüz tarafından;

1.366 parsel için satış başvurusu,

6.649 adet miras paylaşımı başvurusu,

İl Müdürlüğümüz tarafından;

260 adet hazine arazisi satış işlemi,

2 adet trampa,

34 cins değişikliği,

9 adet tevhid ve ifraz,

97 adet icra ve mahkeme yoluyla satış işlemi yapılmıştır.

Tablo 92. Tarımsal Arazilerin Miras Yolu ile Mülkiyet Devri İstenen Başvuru Sayıları

Başvuruda Bulunulan İlçe Adı	Miras yolu ile mülkiyet devri istenilen (Taksim, Pay Temlik, İntikal, Elbirliği Mülkiyetinin Sona Erdirilmesi)	Mevzuata uygun bulunarak izin verilen	Mevzuata uygun bulunmayarak izin verilmeyen
	Parsel Sayısı	Parsel Sayısı	Parsel Sayısı
Aksu	232	188	44
Atabey	317	315	2
Eğirdir	517	468	49
Gelendost	776	708	67
Gönen	386	354	32
Keçiborlu	660	586	74
Merkez	1.393	1.108	285
Senirkent	441	378	63
Sütçüler	281	279	2
Ş.Karaağaç	716	658	58

Uluborlu	42	42	0
Yalvaç	823	737	86
Y.Bademli	66	53	13
TOPLAM	6.649	5.874	775

2025 yılı itibarıyla il genelinde **tarımsal arazilerin satış yolu ile mülkiyet devri** talepleri kapsamında toplam **1.366 parsel** için başvuru yapılmış; bunlardan **1.301 parsel mevzuata uygun bulunarak izin alınırken, 65 parsel mevzuata uygun bulunmayarak izin verilmemiştir.**

Tablo 93. Tarımsal Arazilerin Satış Yolu ile Mülkiyet Devri İstenen Taşınmaz Sayıları

İlçe Adı	Satış yolu ile mülkiyet devri istenilen	Mevzuata uygun bulunarak izin verilen	Mevzuata uygun bulunmayarak izin verilmeyen
	Parsel Sayısı	Parsel Sayısı	Parsel Sayısı
Aksu	38	37	1
Atabey	39	39	0
Eğirdir	123	118	5
Gelendost	245	244	1
Gönen	91	90	1
Keçiborlu	16	14	2
Merkez	362	327	35
Senirkent	65	65	0
Sütçüler	36	26	10
Ş.Karaağaç	160	157	3
Uluborlu	21	20	1
Yalvaç	159	156	3
Y.Bademli	11	8	3
TOPLAM	1.366	1.301	65

2025 yılı itibarıyla il genelinde **tevhid ve ifraz, cins değişikliği, trampa ile icra ve mahkeme yoluyla satış işlemleri** kapsamında; **9 işlem tevhid ve ifraz, 34 işlem cins değişikliği, 2 işlem trampa ve 97 işlem icra/mahkeme yoluyla satış** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 94. Tevhid, İfraz, Cins Değişikliği, Trampa ve İcra Yoluyla Satış

İlçe Adı	Tevhid ve İfraz	Cins Değişikliği	Trampa	İcra ve Mahkeme Yoluyla Satış
Merkez	9	34	2	97
TOPLAM	9	34	2	97

Yabancıların Arazi Edinimi:

2025 yılında yabancı uyruklu kişi başvurusu olmamıştır.

5.8. Toprak Bitki Su Analiz Laboratuvarları:

İlimizde bulunan 2 adet kamu toprak bitki ve su analiz laboratuvarına yıl boyu 1'er kez olmak üzere 2 defa yerinde genel denetimleri yapılmıştır.

Tablo 95. Büyük Ovalar

Ovalarımız	Ha
Isparta Ovası	23.957,99
Senirkent Ovası	12.775,2
Gelendost Ovası	7.226,19
Eğirdir Boğazova Ovası	2.752,95
Konya Beyşehir Ovası (Yenişarbademli, Şarkıkaraağaç Kıyakdede)	1.391,16
Toplam	48.103,49

6. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü**6.1. Örgütlenme Faaliyetleri**

İlimiz genelinde; 107 adet Tarımsal Kalkınma, 71 adet Sulama, 14 adet Su Ürünleri olmak üzere 192 adet Tarımsal amaçlı Kooperatif ile birlikte 8 adet Üretici Birliği, 3 adet Islah amaçlı Yetiştirici Birliği, 1 adet Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği ve 1 adet de Hayvancılık Kooperatifleri Bölge Birliği olmak üzere toplam 205 adet Üretici örgütü mevcuttur.

Tablo 96. Tarımsal Amaçlı Kooperatifler

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler						
İlçeler	Tarımsal Kalkınma Koop.		Sulama Koop.		Su Ürünleri Koop.	
	Sayısı	Ortak Sayısı	Sayısı	Ortak Sayısı	Sayısı	Ortak Sayısı
Aksu	2	193	1	137	0	0
Atabey	2	109	0	0	0	0
Eğirdir	15	1577	15	2.954	4	217
Gelendost	9	796	5	666	2	167
Gönen	3	82	7	1.462	0	0
Keçiborlu	9	938	8	2.527	0	0
Merkez	8	828	10	2.342	0	0
Senirkent	4	221	1	134	3	109

Sütçüler	16	1808	2	170	1	48
Şarkikaraağaç	16	1684	9	1.471	1	178
Uluborlu	2	147	0	0	0	0
Yalvaç	20	2545	13	1.803	3	79
Yenişarbademli	1	57	0	0	0	0
Genel Toplam	107	10.985	71	13.666	14	798

2025 yılı itibarıyla il genelinde **Bölgesel Tarım Kooperatifler Birliği** verileri incelendiğinde; toplamda **2 Bölgesel Tarım Kooperatifi**, **69 kooperatif üyesi**, **5.625 ortak çiftçi**, **8 üreticiler birliği** ve **1.841 üye**, ayrıca **3 yetiştiriciler birliği** ve **4.665 üye** ile faaliyet göstermektedir.

Tablo 97. Bölgesel Tarım Kooperatifler Birliği

Bölgesel Tarım Koop.Birliği				Üreticiler Birliği		Yetiştiriciler Birliği	
İlçe	Sayısı	Birliğe Bağlı Toplam Kooperatif Sayısı	Birliğe Bağlı Toplam Ortak Çiftçi Sayısı	Sayısı	Üye Sayısı	Sayısı	Üye Sayısı
Aksu	0	0	0	0	0	0	0
Atabey	0	0	0	0	0	0	0
Eğirdir	0	0	0	0	0	0	0
Gelendost	0	0	0	0	0	0	0
Gönen	0	0	0	0	0	0	0
Keçiborlu	0	0	0	1	320	0	0
Merkez	2	69	5.625	3	1285	3	4.665
Senirkent	0	0	0	0	0	0	0
Sütçüler	0	0	0	0	0	0	0
Şarkikaraağaç	0	0	0	2	137	0	0
Uluborlu	0	0	0	0	0	0	0
Yalvaç	0	0	0	2	99	0	0
Yenişarbademli	0	0	0	0	0	0	0
Genel Toplam	2	69	5.625	8	1841	3	4.665

Tablo 98. Birlikler

Birlik Adı	Aksu	Atabey	Eğirdir	Gelendost	Gönen	Keçiborlu	Merkez	Senirkent	Sütçüler	Şarkikaraağaç	Uluborlu	Yalvaç	Yenişarbademli
Damızlık Süt Sığırı Yetiştiricileri Birliği	İl geneline hitap etmektedir.												
Koyun - Keçi Yetiştiricileri Birliği	İl geneline hitap etmektedir.												
Arı Yetiştiricileri Birliği	İl geneline hitap etmektedir.												
Merkez Süt Üreticileri Birliği							o						
Şarkikaraağaç İlçesi Süt Üreticileri Birliği										o			
Keçiborlu İlçesi Süt Üreticileri Birliği						o							
Yalvaç İlçesi Süt Üreticileri Birliği												o	
Merkez Kırmızı Et Üreticileri Birliği							o						

Desteklenen Bireysel Sulama Sistemleri Projeleri	125	1.945.737,00
Genç Çiftçi Projesi Kapsamında	537	16.110.000,00
Büyükbaş ve Küçükbaş Hay. İşl. Mak. ve Ekip. Alımı	16	465.250,00
Uzman Eller Projesi	38	5.941.000,00
Projeler Kapsamında Sulanan Alan (da)	43.739 da.	

Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi:

KKYDP Ekonomik Yatırımlar ve Altyapı Desteklemeleri

2007–2025 yılları arasında KKYDP ile ilimizde 507 proje uygulanmış, toplam yatırım **250.121.945,95 TL**, ödenen hibe **125.060.972,98 TL** olmuştur. 2025’te 24 projeye 50.365.703,09 TL hibe verilmiştir.

Tablo 101. KKYDP Ekonomik Yatırımlar ve Altyapı Desteklemeleri

KKYDP Ekonomik Yatırımlar ve Altyapı Desteklemeleri				
Yılı	Etap	Proje Sayısı	Yatırım Tutarı (TL)	Hibe Miktarı (TL)
2007	1	4	1.314.145,62	657.072,81
2008	2	9	2.043.926,20	1.021.063,10
2009	3	4	1.623.500,00	811.720,00
2010	.5	6	2.976.740,46	1.488.370,23
2011	6	2	1.178.635,62	589.317,81
2013	7	6	2.882.801,34	1.441.400,67
2014	8	3	1.534.245,12	788.122,56
2015	9	2	1.898.726,94	949.343,47
	10	5	4.810.269,00	2.405.134,50
2017	11	7	2.752.529,54	1.376.264,77
2018	11	10	5.781.573,4	2.890.786,70
2018	12	5	661.573,04	330.786,52
2019	12	9	5.950.174,50	2.975.087,25
2020	12-13	14	3.153.610,94	1.576.805,47
2021	14.1	15	3.576.050,00	1.788.025,00
2022	14.2	185	12.562.600,00	6.281.300,00
2023	14.3	166	43.558.841,60	21.779.416,93
2024	15.0	31	51.090.504,00	25.545.252,00
2025	15.0-16.0	24	100.731.406,18	50.365.703,09
Toplam		507	250.121.945,95	125.060.972,98

-Bireysel Sulama Sistemlerin Desteklenmesi:

Kırsal Kalkınma Destekleri Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenme kapsamında 2025 yılında proje başvurusu bulunmamaktadır.

Tablo 102. Toplu Basınçlı Sulama (2006-2017)

Toplu Basınçlı Sulama (2006-2017)		
Toplu Basınçlı Sulama	31	8.016.264,20

2025 Yılı Desteklemeleri**Tablo 103. Kırsal Kalkınma Destek Kalemleri**

Kırsal Kalkınma Destek Kalemleri	Proje sayısı	Ödenen Hibe Miktarı (TL)
Uygulanan Ekonomik Yatırım Projesi Sayısı	24	50.365.703,09
Basınçlı Sulama Projeleri	0	0
Desteklenen Makine ve Ekipman Sayısı	-	-
Desteklenen Bireysel Sulama Sistemleri Sayısı	0	0
Uzman Eller Projesi	-	-
Büyükbaş ve Küçükbaş Hay.İşl.Mak.ve Ekip. Alımı	-	-

Denetim, Kontrol ve Eğitim Çalışmaları**Proje Denetlemeleri**

KKYDP Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi projesi kapsamında devam eden ya da tamamlanan 259 proje kontrolü yapılmıştır.

KKYDP Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi projesi kapsamında 2025 yılı itibariyle 24 yatırımcının proje kontrolü yapılmıştır.

Uzman Eller projesi kapsamında 65 projenin kontrolleri yapıldı.

CİMER üzerinden 10 adet istek, şikayet amaçlı ve 7 adet İl Müdürlüğümüze direk yapılan şikayet, istek dilekçesi alınmış olup yerinde inceleme yapılarak ilgili kişi ve birimlere rapor verilmiştir.

Eğitim:

Bireysel Sulama Sistemlerin Desteklenmesi ve Ekonomik yatırımların desteklenmesi konulu bilgilendirme toplantısı yapıldı 294 kişiye Şube Müdürlüğümüz elamanları tarafından eğitim verildi.

Suyun etkin ve verimli kullanılması konulu Uluborlu ve Gönen İlçelerinde 40 çiftçiye Şube Müdürlüğümüz elamanları tarafından eğitim verildi.

Tarımsal Kuraklık konulu Merkezdeki Şehit Ferhat ÇİFTÇİ, Naşide Halil GELENDOST, Hafız İbrahim DEMİRAY okullarında 106 öğrenciye eğitim verildi.

İklim Değişikliği, kuraklık ve Sulamanın Etkinliğinin Artırılması konulu Gönen merkezde 11 kişiye eğitim verilmiştir.

Kooperatiflere bağlı olarak çalışma yürüten bireylere yönelik Finansal okuryazarlık eğitimi 3 toplantı 44 kişiye Şube Müdürlüğümüz elamanları tarafından eğitim verildi.

Kooperatiflerin yeni Anasözleşme değişikliği ilgili olarak Eğirdir, Yalvaç, Keçiborlu, Gelendost İlçelerinde 65 Kooperatif yönetim kurulu üyelerine eğitim verilmiştir.

Kooperatif üyelerinin hak ve sorumlulukları ile kooperatifçilik olmalarını sağlamak konulu toplam 84 kooperatif ortağına Şube Müdürlüğümüz elamanları tarafından eğitim verildi.

Kadın Kooperatiflerin güçlendirilmesi kapsamında 7 toplantıda 80 kadın kooperatifi ortağına eğitim verilmiştir.

İlçe Müdürlüklerimizde Tarımsal Kooperatiflerin genel kurullarına Bakanlık temsilcisi olarak görev yapan 22 teknik personele Orman İşletme Müdürlüğü toplantı salonunda Bakanlık temsilcisi eğitim verilmiştir.

Bölgedeki çiftçilerin örgütlenmesini sağlayarak, pazarlama faaliyetlerinin artırılması amacıyla Senirkent İlçe Müdürlüğünde 15 Kooperatif başkanlarına eğitim verilmiştir.

7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

2025 yılında 226 yerleşim biriminde mera çalışması yapılmış ve 222 köyde mera tahditi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 104. Mera Çalışması Yapılan Yerleşim Birimi ve Mera Tahditi Yapılan Köy Sayısı

Mera Çalışması Yapılan Yerleşim Birimi Sayısı	226
Mera Tahditi Yapılan Köy Sayısı	222

2025 yılı itibarıyla 24.602,26 ha tespit edilen mera, 23.850,18 ha tahdit edilen mera, 31.499,10 da ıslah edilen mera ve 22.273,06 ha tahsis edilen mera alanı belirlenmiştir.

Tablo 105. Çalışma Yapılan Mera ve Alan Verileri

Mera	Alan (ha)
Tespit Edilen Mera Alanı (ha.)	24.602,2551
Tahdit Edilen Mera Alanı (ha.)	23.850,1809
Islah Edilen Mera Alanı (da.)	31.499,10
Tahsis Edilen Mera Alanı (ha.)	22.273,0637

2025 yılı itibarıyla il genelinde **2.990 parselde toplam 24.602,26 ha mera alanı** tespit edilmiştir.

- En fazla mera alanına sahip ilçeler: **Yalvaç (8.877,49 ha), Şarkikaraağaç (3.344,42 ha) ve Gelendost (3.494,06 ha).**
- Yaylak alanı en fazla olan ilçe: **Sütçüler (674,24 ha).**
- Otlak ve çayır alanları sınırlı olup toplamda **387,35 ha otlak ve 664,70 ha çayır** bulunmaktadır.
- Tahsis amacı değişikliği yapılan alan toplamı: **337 ha.**

Tablo 106. Mera Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı

İlçesi	Parsel Sayısı	Mera (Ha)	Yaylak	Otlak	Çayır	Tahsis Amacı Değişikliği	Toplam (Ha)
Aksu	151	488,6461	579,3599			2	1.068,006
Atabey	23	725,0477				19	725,0477
Eğirdir	508	905,8385	13,0326	0,8974	6,1628	19	925,9313
Gelendost	228	3.255,9573	237,1094		0,9923	20	3.494,059
Gönen	25	390,9565	38,4096		0,1043	14	429,4704
Keçiborlu	114	352,1556			38,5192	16	390,6748
Merkez	85	776,596	239,9261		3,3154	32	1.019,8375
Senirkent	390	2.496,5838			1,2648	73	2.497,8486
Sütçüler	443	504,0699	674,2392			5	1.178,3091
Şarkikaraağaç	481	2.663,787	11,9401	263,5883	405,1025	85	3.344,4180
Uluborlu	96	91,2213				4	91,2213
Yalvaç	381	8.749,4955		122,8685	5,1210	41	8.877,485
Yenişarba demli	65	13,3970	342,4347		204,1146	7	559,9463
Toplam	2.990	21.413,7522	2124,5115	387,3542	664,6969	337	24.602,2551

Tespit çalışmaları tamamlanan 226 yerleşim biriminden; 36 Yerleşim biriminde mera, yaylak, kışlak, otlak ve çayıra rastlanmamıştır. 226 yerleşim biriminde toplam 24.602,2551 ha. Çayır, mera yaylak ve otlak alanı tespit edilmiştir.

2025 yılı içerisinde İlimiz genelinde toplam 762,7715 hektarlık alanda Mera Tespit çalışması yapılarak 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamına alınmıştır.

Tahdit ve Tahsis Çalışmaları: İlimiz sınırları içerisinde bugüne kadar 222 yerleşim yerinde toplam 23.850,1809 ha. Çayır, mera, yaylak ve otlakın tahdit çalışması yapılmıştır. Tespit çalışmaları devam ettiğinden tahdit çalışmaları da devam etmektedir.

2025 yılı içerisinde İlimiz genelinde toplam 1.051,6861 hektarlık alanda Mera Tahdit çalışması yapılarak ilgili yerlerde 30 gün süre ile askı ilanına çıkarılmıştır.

İlimiz sınırları içerisinde bugüne kadar 176 yerleşim biriminde toplam 22.273,0637 ha. alanda Çayır, mera, yaylak ve otlakın tahsis çalışması yapılmıştır.

2025 yılı içerisinde İlimiz genelinde toplam 1.084,5581 hektarlık alanda Mera Tahsis çalışması yapılarak ilgili yerlerde 30 gün süre ile askı ilanına çıkarılmıştır.

7.1. İl Mera Komisyonu Çalışması;

İl Mera Komisyonu Çalışmaları kapsamında 2025 yılı içerisinde 24 oturumda toplam 393 maddenin görüşüldüğü İl Mera Komisyonu toplantısı yapılmış ve alınan kararlar komisyon üyeleri tarafından imza altına alınmıştır.

7.2. Mera Teknik Ekip Çalışmaları;

Şube Müdürlüğümüzce İlimiz Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Merkez, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Uluborlu ve Yalvaç İlçelerinde 4342 sayılı Mera Kanununun 5/b maddesi kapsamında 93 dosyada hazine arazilerinin teknik incelemesi yapılarak, hazırlanan teknik ekip raporları İl Mera Komisyonuna sunulmuştur. Şube Müdürlüğümüzce İlimiz Gelendost, Merkez, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç ve Yalvaç İlçelerinde 4342 sayılı Mera Kanununun 5/b maddesi kapsamında 19 dosyada hazine arazilerinin teknik incelemesi yapılarak, hazırlanan ek tespit raporları İl Mera Komisyonuna sunulmuştur.

7.3.Mera ıslah çalışmaları kapsamında;

Isparta ilinde 15 yerleşim biriminde toplam 31.499,10 dekarlık alanda Mera Islah ve Amenajman projesi uygulanmıştır. Şarkikaraağaç İlçesi Yeniköy Köyünde toplam 2.700 dekarlık mera alanında, Gelendost İlçesi Afşar Köyünde 2.374 dekarlık mera alanında ve Merkez İlçe Büyükhacılar Küçükahacılar köyleri ortak kullanımında olan toplam 3.121 dekarlık mera alanda Mera Islah ve Amenajman Projeleri yürütülmektedir.

7.4. Projeler kapsamında 2025 Yılında;

Merkez İlçe Büyükhacılar-Küçükacılar köyleri ortak kullanımında olan mera alanlarında 33.000 Adet Amerikan Tuz Çalısı fide dikimi ve fideleri koruma amaçlı etrafının tel örgü ile çevirme işi yapılmıştır. Ayrıca 1 adet sıvat yaptırılmıştır. Gelendost İlçesi Afşar Köyünde 500 dekarlık alanda, 7.500 kg 20-20-0 Gübreleme uygulaması yapılmıştır. 2026 yılında başlanmak üzere Merkez İlçe Aliköy Köyünde 126 dekarlık alanda 1.370.000,00 TL bütçeli Mera Islah ve Amenajman Projesi hazırlanmış olup proje Bakanlığımızca uygun görülerek onaylanmıştır.

7.5.Mera Tahsis Amacı Değişikliği Çalışmaları;

2025 yılında 4 parsel için tahsis amacı değişikliği talebinde bulunulmuştur. Yine tahsis amacı değişikliği kapsamında 3 arazi kontrolü ile 14 büro çalışması yapılarak, ilgili kurumlar ile yazışmalar yapılmıştır.

7.6.Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları:

İlimiz Merkez ve Köylerinde, 2025 yılı ÇKS kaydı yaptırtan işletmelerden **107** işletmenin arazilerinde yapılan kontrollerde beyanları uygun bulunmuş **2.437** da alan üzerinden toplam **675.267,00** TL yem bitkileri desteklemesinden faydalanmaya hak kazanmışlardır.

Yem bitkileri desteklemelerinin askı süreci devam etmektedir. Üreticilerimize henüz ödeme yapılmamıştır.

Bakanlığımızca toplam **468.000,00** TL'lik bütçeli %75 hibe destekli TAKE projesi kapsamında yürütülmekte olan Sorgum Sudan otu melezi yetiştiriciliği kapsamında İlimiz Merkez (Kayı Köyü), Şarkıkaraağaç, Yalvaç, Atabey, Keçiborlu, Uluborlu ve Yenişarbademli ilçelerinde **780** dekarlık alana **3900** kg Sorgum Sudan Otu melezi tohumu dağıtımı yapılmış olup, ilgili ilçelerde arazi kontrolleri yapılmıştır.

Isparta İl Özel İdaresince toplam **675.000** TL' lik bütçeli %75 hibe destekli Yem Bitkileri Üretiminin geliştirilmesi kapsamında yürütülen Adi Fiğ Tohumu Dağıtımı Projesi kapsamında İlimiz Merkez, Şarkıkaraağaç, Yalvaç, Gelendost, Eğirdir, Aksu, Atabey, Gönen, Keçiborlu, Uluborlu ve Yenişarbademli ilçelerinde **2.575** dekarlık alana **25.750** kg adi fiğ tohumu dağıtılmış olup, ilgili ilçelerde arazi kontrolleri yapılmıştır.

8. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

İl Yatırım Takip Sistemi: İl Müdürlüğümüzün Yatırım Programı harcamaları 3 er aylık dönemler halinde veri girişleri yapılmaktadır. 2025 yılında 12 proje için 3.557.000 TL ödenek ayrılmış olup, Ocak-Aralık döneminde 2.223.431,35 TL harcanılmıştır.

Tablo 107. 2025 Yılı Yatırım Projeleri

SIRA NO	PROJENİN ADI	PROJE BEDELİ (TL)	2025 YILI PROGRAM ÖDENEĞİ (TL)	DÖNEM SONU HARCAMA (TL) (01 Ocak-31 Aralık 2025)	NAKDİ GERÇ. %	FİZİKİ GERÇ. %
1	Bitki Sağlığı Uygulamaları Kontrol Projesi (Bit.Sağ.Hiz.Etkin.)	100.000	100.000	85.186	85	100
2	Bitki Sağlığı Uygulamaları Kontrolü Projesi (Bit.Üret.Kaar.Hiz.)	150.000	150.000	131.250	88	100
3	İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaş. Ve Kontrolü Proj.	380.000	380.000	332339,20	87	100
4	Hayvansal Üretimin Artırılması	200.000	200.000	119.996	60	100
5	İdari Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	20.000	20.000	20.000	100	100
6	Su Ürünleri Üretiminin Geliştirilmesi Projesi	20.000	20.000	13.334	67	100
7	Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	150.000	150.000	79.566	53	100
8	Sucul Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Ve Geliştirilmesi	300.000	300.000	140.132	47	100
9	Gıda Ve Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi	110.000	110.000	89.580	81	100
10	Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi	20.000	20.000	0	0	0
11	Çayır Mera Islah Ve Amenajman Projesi	2.079.000	2.079.000	1.196.648,85	58	100
12	Tarımsal Yayım Ve Hizmetleri Projesi	28.000	28.000	25.399,30	91	100
	TOPLAM	3.557.000	3.557.000	2.223.431,35	68	100

Not: 1 Ocak- 31 Aralık

2025 Yılı İl Özel İdare Müdürlüğü Mali Kaynaklı Yatırım Projeleri

İl Özel İdare kaynaklı; İl Müdürlüğümüze tahsis edilen 2025 Yılı Ödeneklerinin, Strateji Geliştirme Müdürlüğünün 24.12.2024 tarihli ve 25754229-841.02-61820 sayılı yazısı ile bildirildiği anlaşılmıştır.

Tablo 108. 2025 Yılı İl Özel İdare Projeleri

Projeler Adı	2025 Yılı Ödeneği (TL)	Harcanan Miktar (TL) 31.12.2025	Açıklama
Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele	400.000	249.999	Malzeme alımı yapılmıştır.
Yaban Domuzu İle Mücadele	120.000	0,00	Henüz Harcama yapılmamıştır.
Çilek Üretimini Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması	1.500.000	0,00	Ödenek tahsis edildiği tarihte istenilen çeşit ve miktarda fide temin edilemediği için proje 2026 yılında uygulanacaktır
Erken Uyarı Sistemlerinin İdamesi	250.000	249.800	Erken uyarı cihazı malzeme alımı yapılmıştır.
Kültür Mantarı Üretimini Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması	1.200.000	1.200.000	Proje kapsamında 4 adet 72'şer m2 mantar çadırı kurulumu tamamlanmıştır.
Yem Bitkileri Tohumu Temini (Adi Fiğ)	675.000	587.335	Yem Bitkisi Tohumu(Adi Fiğ) alımı yapılmıştır.
Arıcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması	1.015.000	1.015.000	77 üreticiye 5'er adet arılı kovan olmak üzere toplam 385 adet arılı kovan dağıtımı yapılmıştır.
Su Ürünleri Kontrol Ekipmanları Alımı (Drone Seti)	250.000	249.960	Malzeme alımı yapılmıştır.
İlaç Hazırlama ve Atık Toplama Üniteleri Oluşturulması	675.000	0,00	Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile birlikte proje yapılacaktır.
Toplam	6.085.000	3.552.094,50	

Tablo 109. 2025 Yılı Halk Eğitim Merkezi Kursları

No	Kurs Adı	Kurs Sayısı	Başarılı Kursiyer Sayısı	Proje Durumu
1	Süt Sığırcı Yetiştiricisi	2	66	Program Dışı
2	Arı Sütü Üretimi ve Ana Arı Yetiştiriciliği	1	24	Program Dışı
3	Arıcılık	3	100	Program Dışı
4	Meyve Ağaçlarında Budama	1	25	Program Dışı
5	Mantar Yetiştiriciliği	1	24	Program Dışı
	Toplam Belge Alan Kursiyer Sayısı	8	239	

2025 Yılına Ait İl Yayım Programı ve Gerçekleşmeler

Tablo 110. 2025 Yılı İl Gerçekleşme Raporları üçer aylık dönemler halinde Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Faaliyet Türü	Faaliyet Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Çiftçi Kursu	8	239
Çiftçi Toplantısı	545	9103
Demonstrasyon	16	115
Çiftçi İnceleme gezisi, panel, diğer faaliyetler	33	2346

1.Bölge Grup Toplantısı kapsamında Isparta, Antalya, Burdur ve Denizli illerinin katılımları ile 09 Mayıs 2025 yılında Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Grubu (Tarımsal Üretimde Biyolojik Mücadele ve BATEM) başlığı altında Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde grup toplantısına katılım sağlanmıştır.

2.Bölge Grup Toplantısı kapsamında Isparta, Antalya, Burdur ve Denizli illerinin katılımları ile 11 Kasım 2025 yılında Hayvansal Üretim ve Hayvan Sağlığı Grubu (Antalya'da Arı Yetiştiriciliği ve Yaşanan Sorunlar ile Çözüm Önerileri)" başlığı altında Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde grup toplantısına katılım sağlanmıştır.

Personel Eğitim Sistemi (PES)

Personel Eğitim Sistemi (PES) hizmet içi eğitimlere başvurular bu sistem üzerinden yapılmakta ve bu sistem takip edilmektedir. Söz konusu sistem üzerinde 2025 yılında 529 kayıt sonuçlandırılmıştır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS): Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sisteminde haftada iki gün (Salı, Cuma); Hal'den 58 ürün, Aracıdan 2, Pazar'dan 14 ürün ve zincir marketlerden (MİGROS, A101, BİM, ŞOK, İYAŞ) 500 ürün için fiyat alınmakta ve giriş yapılmaktadır. İlçelerde TÜFİS sistem sorumlusu personeller bulunmakta ve ilçe için girişleri yapmaktadırlar.

Muhtar Talepleri: Valilik İdare Denetim Müdürlüğünden 7 muhtarın başvurusu alınmış ve sonuçlandırılmıştır.

İl Genelindeki Doğal Afet İhbarları: 2025 yılında ise Merkez, Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Uluborlu, Yalvaç ve

Yenişarbademli İlçelerimiz olmak üzere 13 İlçede zirai don, dolu, yangın, fırtına afet ihbarı İl Müdürlüğümüze bildirilmiş 28.124 çiftçiden 308.892 dekar Elma, Ceviz, Kayısı, Kiraz, Badem, Nektarin, Şeftali, Ayva, Vişne, Erik, Armut, Gül, Üzüm, Şeker Pancarı, Avokado, Limon, Fındık, Kuşkonmaz, Aronya, Domates, Fasulye, Kabak, Patates alanları zarar görmüş, Yangın afeti dolayısıyla 250 kg saman, 1 Adet 50 m2 Ahır, 1 Adet 30 m2 samanlık zarar görmüş, Fırtına afeti dolayısıyla 1 Adet mantar tesisinde taşıyıcı izolasyon malzemesinin parçalanması sonucu toplam 10.640.348.963 TL değerinde zarar meydana gelmiştir.

İlimizde 11-13 Nisan 2025 tarihlerinde yaşanan zirai don nedeniyle 7337 çiftçinin 122 bin 962 dekar alanın kaydı tarım bilgi sisteminde doğal afet kısmına girişleri yapılmış ve bakanlığımızca destek ödemeleri yapılmıştır.

.TARSİM: Tarım sigortaları kanunun tanıtımı ve uygulama esasları konusunda, İl ve İlçe Müdürlükleri vasıtasıyla köy ve mahallelerde bilgilendirme ve yayım çalışmaları yapılmıştır. 2025 yılının ilk altı aylık yayım programlarında çiftçi toplantılarına yer verilmiştir. Bu kapsamda TARSİM Genel Müdürlüğü konu uzmanı personellerin de katılımı ile Devlet Destekli Tarım Sigorta Uygulamaları hakkında toplantıları düzenlenmiştir.

Tablo 111. Isparta İlindeki Tarım Sigortaları Verileri

ISPARTA TARIM SİGORTASI VERİLERİ				
TARSİM		01/06/2006 - 19/06/2025		01/01/2025 - 19/06/2025
		ISPARTA		ISPARTA
Police Sayısı (Adet)		273.825		16.330
Prim Desteği (Milyon TL)		478,51		147,24
Sigorta Bedeli (Milyar TL)		20,59		6,24
Sigortalı Alan (Da)		925.788		60.102
HAYVAN SAYISI (ADET)	Büyükbaş	279.874		42.663
	Küçükbaş	589.752		66.113
	Kümes	32.033		0
	Kovan	103.963		2.242
Ödenen Tazminat (Milyon TL)		522,72		45,48
19/06/2025 itibarıyla ISPARTA ilinde 49.474.982,93 TL ödeme aşamasındadır.				

Not: 01.01.2025 - 19.06.2025

Tablo 112. Isparta İline ait TARSİM Police Bilgileri

Tanzim Yılı	Police Sayısı(Adet)	Sigorta Bedeli (Milyar TL)	Ödenen Tazminat(TL)
2025	16.330	6,24	49.474.982,93
TOPLAM	16.330	6,24	49.474.982,93

Çiftçi Malları Koruma: 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun kapsamında;

2025 yılında Kuleönü ve Büyükgökçeli Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı bütçesi onaylanmıştır.

Tarımsal ürünlere ait üretim bilgileri: : Ocak -Aralık ayları içinde fenolojik gözlem yapılarak İlimiz tarımsal ürünlere ait üretim bilgileri tablosu düzenlenerek Bakanlığımıza gönderilmiştir

Enformasyon: İl Müdürlüğümüzün resmi web sitesi [http:// isparta.tarimorman.gov.tr](http://isparta.tarimorman.gov.tr) sürekli güncellenmektedir. 2025 yılında; Web sitemizde 100 adet haber ile 82 adet çeşitli konularda duyuru ve ilan yayınlanmıştır.

Zirai Gelir Hesaplamaları: Şube Müdürlüğümüze Aile ve Sosyal Politikalar, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Ziraat Odası Başkanlığı, Okullar ve vatandaşlardan gelen 930 kişinin zirai gelir hesaplama ve sorgulama işlemleri yapılmıştır.

Tarımsal Danışmanlık Desteklemeleri: 2025 Yılı Tarımsal Danışmanlık desteklemesi 1. dilim ödemeleri 2025 Mayıs, 2. dilim ödemeleri 2025 Kasım ayında ödenmiştir. Isparta Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği 2 danışman için 1 dönemde 297.000 TL destekleme ve 2 dönemde 297.000 TL destekleme olmak üzere toplam 594.000 TL destekleme ödemesi almıştır.

İstatistik Bilgi Sistemi: İstatistiki Bilgi Sistemine Çiftçinin Üretmek Piyasaya Arz ettiği Ürünleri İlk El Satış Fiyatları ve Çiftçinin Üretim Yapmak İçin Satın Aldığı Mal ve Hizmetlere Ödediği Fiyatlar derlenerek sistem girişleri yapılmıştır. Bitkisel Üretim İstatistik verileri 3 dönem halinde sisteme girişi yapıldı. Hayvancılık istatistikleri I. dönem verilerinin sisteme girişi yapılmış olup II. veri girişleri ise devam etmektedir. Tarımsal alet ve makine veri girişleri devam etmektedir. Tarım Bilgi Sistemine prim desteğine esas olan ürünler için en düşük ve en yüksek verim girişleri yapılmıştır. İl sistem sorumluları tarafından ilçelere ait bilgilerin girişlerinin kontrolleri yapılmıştır.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi: Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi için İlimiz Merkez ilçe ait 33 ürünün üretim maliyet bilgileri hesaplanarak sisteme giriş yapılmıştır. Ayrıca Mahkeme

ve kamulaştırma davalarında kullanılmak üzere İlimiz Merkez ilçesine ait üretim maliyet bilgileri ile ilgili yazışmalar yapıldı.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemi: 2025 yılı Çiftlik Muhasebe Veri Ağı kapsamında 59 çiftçi ile katılım anlaşması imzalandı. İşletme ziyaretleri yapılarak yıl sonu envanter bilgileri toplanmaya devam ediliyor. 2024 yılına ait 59 çiftçiye ait işletme başı 1500 TL olmak üzere toplamda 88.500 TL ödeme yapılmıştır.

Brifing ve Faaliyet Raporları: 2025 yılı aylık ve yıllık faaliyet raporu ve 2025 yılına ait birinci altı aylık brifing raporu hazırlanmış olup yıl sonu brifing raporunun hazırlanması devam etmektedir.

Tarımsal Üretim Planlanması; kapsamında 4 teknik komite toplantısı yapıldı. 2026-2028 yıllarına ait Bitkisel Üretim Planı, Hayvansal Üretim Planı ve Su Ürünleri Üretim Planı hazırlanarak Bakanlığa gönderildi.

Genel Tarım Sayımı; Isparta il merkezi ve ilçelerinde sayımın başlangıcından (16 Temmuz 2025) itibaren toplam 16.590 adet anket gerçekleştirilmiştir.

9. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

- 2025 yılı içerisinde 5151 araç görevlendirilmiştir.
- 2025 yılında Elektronik Belge Yönetim Sistemine 25516 evrak kaydedilmiştir.
- Personel bilgi yönetim sisteminde kurum personelinin bilgileri güncellendi.
- Memur, 4/B'li personel ve işçilerin aylık maaş icmalleri hazırlanarak Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne gönderildi.
- Geçici görev yollukları, seyyar görev, ek özel hizmet tazminatı ve ilave kontrol ödeme icmalleri hazırlanarak Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne gönderildi.

10. Diğer Birimler

11. 2. Döner Sermaye Birimi

2025 yılında Isparta İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermayesince 36500 adet Muhasabe alındısı düzenlenmiştir.

2025 yılında 1774 adet yevmiye ile işlem yapılmıştır.

Döner Sermayenin 2025 yılı gelir 30.145.488,18 TL, Gideri 24.747.200.,28 TL ve net karı ise 5.398.287,90 TL olarak gerçekleşmiştir.

01 Eylül 2025 tarihinden itibaren Döner Sermaye İşlemeleri Merkez (Bakanlık) Döner Sermaye İşletmelerine bağlandığı için 2025 yılı karından ilave ödeme ve üretim teşvik primi dağıtım işlemi Bakanlıkça gerçekleşmektedir.

Ayrıca 2025 yılında il ve ilçe müdürlüklerimizde görevli personele ve yetkilendirilmiş personele (damızlık sığır birliği...vb) 6.396.757,20 TL el emeği ücreti ödenmiştir.

10.2. Hukuk Birimi

Son yıla ait 108 adli, 24 idari, 75 icra dosyası olmak üzere toplam 207 adet derdest dosyamız bulunmaktadır. Bu dosyalara ait dava dilekçeleri, cevap dilekçeleri, müzekkere cevapları, istinaf ve temyiz başvuruları, katılma dilekçeleri, icra takip süreçleri başta olmak üzere, tüm dava ve icra dosyalarının takibi sağlanmıştır.

10.3. Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı: 5 yılda bir yenilenerek yapılan plandır. Her yıl gözden geçirilerek ekip güncellemeleri yapılmaktadır. 2025 yılı içinde yeniden hazırlanmış Valiliğimiz ve Bakanlığımızın onayından sonra yürürlüğe girmiştir.

Yangın Yönergesi: Yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yıllık olarak yaptırılmaktadır. Yeni personellere İtfaiye Müdürlüğünce eğitim verilerek tatbikat yaptırılması için süreç başlatılmıştır.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı: İl sınırları içinde veya dışında meydana gelip ilimizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirlemek ve yapılacak müdahale ve faaliyetleri içerir çalışmaların takibi yapılmıştır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı: TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan 26 ana ve destek çözüm ortakları ile birlikte hazırlanan plan olup 2025 yılı içerisinde yeniden hazırlanmış, Valiliğimiz ve Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Koruma ve Güvenlik Planı: İl Müdürlüğümüz il koordinasyon komisyonunca alınan karar gereği sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında olduğundan plan çalışmaları İl Emniyet Müdürlüğü ile yürütülmüştür.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı: İl Müdürlüğümüz için sabotaj planı hazırlanmış olup güncelleme çalışmaları takibi yapılmıştır.

İl Risk Azaltma Planı (İRAP): 2021 Yılı itibarıyla faaliyete geçen bir plan kapsamında 5 yıllık süreç için çalışmalar takip edilmekte olup veri girişleri İRAP sistemi üzerinden yapılmaktadır.

İl Detay Planı (SEKAPS -Seferberlik Kaynak Planlaması): 7/24 saat çalışma ve kaynak sahibi bakanlık olmamız sebebiyle olağanüstü hâl, seferberlik ve savaş hali ilanı durumunda kaynak planlamaları SEKAPS kapsamında yapılır. Planlar yapılmış olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Personel Bilgileri: Afet ve acil durumlara karşı her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2025 yılında Isparta Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün bütçesi 304,5 milyon TL olarak belirlenmiş ve harcamaların neredeyse tamamı yapılmıştır. Personel giderleri bütçesinin tamamı kullanılırken, mal ve hizmet alımları ile sermaye giderleri planlanan bütçeye yakın şekilde (%99–98 civarı) harcanmıştır. Genel olarak bütçe etkin ve planlı bir şekilde kullanılmıştır.

Tablo 113. Isparta İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	242.165.720,65	242.165.720,65	%100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	33.298.496,29	33.298.496,29	%100

03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	16.529.347,90	16.512.402,32	%99,89
05- Cari Transferler	576.675,00	576.675,00	%100
06- Sermaye Giderleri	11.924.399,00	11.682.396,43	%97,97
Toplam	304.494.638,84	304.235.690,69	

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

III. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Isparta İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Bakanlığımızın vizyonu ve Stratejik Plan hedefleri doğrultusunda; teşkilat yapısı, nitelikli insan kaynağı ve güçlü paydaş ilişkileriyle il tarımının planlanması, uygulanması ve izlenmesi süreçlerinde etkin bir kurumsal kapasiteye sahiptir. Bitkisel ve hayvansal üretim, kırsal kalkınma, gıda ve yem güvenliği ile doğal kaynakların korunması alanlarında yürütülen faaliyetler, bütüncül yönetim anlayışıyla koordine edilmektedir.

Müdürlüğümüzün kurumsal kabiliyetleri; eğitim ve yayım faaliyetleri, destekleme uygulamaları, denetim ve kontrol mekanizmaları ile sahaya etkin şekilde yansıtılmaktadır. Veri temelli karar alma süreçlerinin güçlendirilmesi, dijital sistemlerin etkin kullanımı ve kurumsal koordinasyonun artırılması Stratejik Plan kapsamında öncelikli hedefler arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte; hizmet alanının genişliği, iklim koşullarına bağlı riskler, personel sirkülasyonu ve tarımsal örgütlenme kapasitesinin sınırlılığı kurumsal kapasiteyi zorlayan unsurlar olarak değerlendirilmektedir. Bu sınırlılıkların azaltılmasına yönelik olarak insan kaynağının geliştirilmesi, hizmet süreçlerinin sadeleştirilmesi, paydaş iş birliklerinin artırılması ve kurumsal altyapının güçlendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Müdürlüğümüz, kamu kaynaklarını etkin, ekonomik ve verimli kullanma ilkesi doğrultusunda; şeffaf, hesap verebilir ve performans odaklı bir yönetim anlayışıyla, il tarımının sürdürülebilirliğini destekleyen kurumsal kapasitesini geliştirmeye devam etmektedir.

IV. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Öneriler:

Belirlenen alanlarda veri girişleri düzenli hale getirilmiş, saha kontrolleri artırılmış ve üretim tahmin çalışmalarına yönelik izleme faaliyetleri yürütülmüştür. Yayım, eğitim, demonstrasyon ve tarla günü faaliyetleri il genelinde uygulanmıştır. Bitki ve hayvan sağlığına yönelik koruyucu uygulamalar, denetimler ve kayıt işlemleri eksiksiz yerine getirilmiştir. Gıda ve yem denetimleri risk esaslı olarak gerçekleştirilmiş, kırsal kalkınma, kooperatifçilik ve TARSİM bilgilendirme faaliyetleri sürdürülmüştür. Kurumsal koordinasyon, bütçe ve acil durum planlamaları mevzuata uygun şekilde yürütülmüştür.

Tedbirler:

İlin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri potansiyelinin doğru ve güncel verilerle izlenebilmesi amacıyla tarımsal envanter ve veri yönetimi altyapısının güçlendirilmesi önerilmektedir. Üretim planlamasında iklim, su, toprak ve mevcut üretim deseninin birlikte değerlendirilmesi; kayıt sistemlerinin (ÇKS, TÜRKVET, vb.) karar destek aracı olarak etkin kullanılması önem arz etmektedir.

Tarımsal yayım ve danışmanlık faaliyetlerinin ürün ve sorun bazlı, uygulamaya dönük olarak yürütülmesi; çevreye duyarlı ve sürdürülebilir üretim tekniklerinin çiftçilere yaygın biçimde aktarılması önerilmektedir. Üniversiteler, araştırma kuruluşları ve özel sektörle iş birliğinin artırılması yayım faaliyetlerinin etkinliğini yükseltecektir.

Bitkisel üretimde bitki sağlığı risklerinin izlenmesi, girdi kullanımında bilinçli ve kontrollü uygulamaların yaygınlaştırılması ve katma değerli üretim modellerinin desteklenmesi gerekmektedir. Hayvancılıkta koruyucu hekimlik, kayıtlı üretim, hayvan refahı ve ıslah faaliyetlerinin güçlendirilmesi öncelikli alanlar arasında yer almaktadır.

Gıda ve yem güvenliğinde risk esaslı denetim anlayışının sürdürülmesi, tarımsal ürünlerin il içinde işlenerek katma değerinin artırılması, kooperatifçilik ve üretici örgütlerinin güçlendirilmesi önerilmektedir. Kırsal kalkınma politikalarında kadın ve genç çiftçilere öncelik verilmesi, iklim değişikliği ve doğal afet risklerine karşı planlı ve hazırlıklı olunması önem taşımaktadır.

V. EK TABLOLAR

2025 yılı itibarıyla Isparta'daki ilçelerde her İlçe Müdürlüğü için en az bir hizmet binası bulunmaktadır.

Tablo 114. Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Atabey İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		(Hazine, Hükümet Konağı, Belediye, Ticaret Borsası, Kiralama vs.)
	Lojman	-		
	Misafirhane	-		
Aksu İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman	-		
	Misafirhane	-		
Gönen İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman	-		
	Misafirhane	-		
Eğirdir İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	100		
	Lojman	-		
	Misafirhane	*		
Gelendost İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman	-		
	Misafirhane	-		
Sütçüler İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
Senirkent İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
Uluborlu İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
Keçiborlu İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
	Misafirhane		-	
Şarkikaraağaç İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
	Misafirhane		-	
Yalvaç İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman		-	
	Misafirhane		-	
Yenişarbademli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası 1	100		
	Lojman 1	90		
	Misafirhane		-	

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

2025 yılı itibarıyla ilimizdeki araçlar, envanter, kiralama ve geçici tahsis yollarıyla temin edilmiştir.

Tablo 115. Araç Durumu İlçelere Göre Dağılımı

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü	1975-2023	26	11	15	26
Aksu İlçe Müdürlüğü	1997-2020	2	1	1	2
Atabey İlçe Müdürlüğü	1988-1989-1998-2025	4	1	3	4
Eğirdir İlçe Müdürlüğü	1999-2021-2023	4	3	1	4
Gelendost İlçe Müdürlüğü	1998-2024-2025	3	2	1	3
Gönen İlçe Müdürlüğü	2001-2001-2023	3	1	2	3
Keçiborlu İlçe Müdürlüğü	1998-2025-2025	3	2	1	3
Senirkent İlçe Müdürlüğü	1984-1991-1999-2024	4	1	3	4
Sütçüler İlçe Müdürlüğü	1991-1997-2011-2024	4	1	3	4
Şarkikaraağaç İlçe Müdürlüğü	1998-2001-2011--2023	4	1	3	4
Uluborlu İlçe Müdürlüğü	1999-2025	2	1	1	2
Yalvaç İlçe Müdürlüğü	1997-2001-2015-2020-2025	5	2	3	5
Yenişarbademli İlçe Müdürlüğü	2015	1	-	1	1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

2025 yılı itibarıyla ilimizdeki ilçelerde masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar, yazıcı, fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı, tarayıcı, telefon, modem ve bazı kamera/video ekipmanları gibi teknolojik kaynaklar çeşitli sayılarda dağıtılmıştır.

Tablo 116. Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzemenin Adı	İl Müdürlüğü	Atabey	Aksu	Eğirdir	Gönen	Gelendost	Keçiborlu	Uluborlu	Sütçüler	Senirkent	Şarkikaraağaç	Yenişarbademli	Yalvaç
Masaüstü Bilgisayar	230	24	13	30	18	19	29	5	11	15	36	9	28

Dizüstü Bilgisayar	35			11	4	3	3	11	2	3			
Tablet Bilgisayar	4												
Yazıcı	15	6	2			3	10	4	3	10	2	4	4
Faks	1					1		1	1	1		1	1
Fotokopi Makinesi	5	1	1	2	5	1	1		4	1	2	1	
Projeksiyon Cihazı	8						1	1		2			1
Tarayıcı	3					1	1		1	1		1	
Telefon	230	2	5	7	8	6	5	6	2	18	9	5	12
Modem		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fotoğraf Makinesi	7												
Kamera	4									5			
Video										1			
Yazılım Lisansı													

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

2025 yılı itibarıyla ilçelerdeki personel dağılımı, ilçe müdürleri ve farklı hizmet sınıflarındaki memur, teknik, sağlık ve sözleşmeli personel ile işçi ve hizmet alımı kadrolarını kapsamaktadır.

Tablo 117. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı

ÜN VAN	İl Müdürü	Atabey	Aksu gü	Eğirdir	Gelendost	Gönen	Senirkent	Sütçüler	Keçiborlu	Uluborlu	Yenişarbademli	Ş.Karaağaç	Yalvaç
İl Müdürü	1												

İl Müdür Yardımcısı	2												
Şube Müdürü	9												
İlçe Müdürü	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AVH	3												
GİH	18	4	1	2	2	4	2	1	2	1	1	6	3
THS	158	11	7	26	7	14	7	2	14	4	2	16	14
SHS	39	9	4	12	3	7	1	4	14	4	3	14	10
YHS	6			1	2							1	
4/B Sözleşmeli	8	1	2	3	2		1	3					4
İşçi	26			3	1		1					3	2
Hizmet Alımı (Şoför vb.)													
Toplam	282	26	15	48	18	26	13	11	31	10	7	41	34

Not: AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı
Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

Hazırlayan
.../01/2026
Dr. Mehmet IŞIK
Mühendis

Kontrol Eden
.../01/2026
Elife ÖZÇELİK
K.T.V. Şube Müdürü

Onaylayan
../01/2026
Mehmet TUĞRUL
İl Müdürü